

**RAPORT Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU  
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO  
DO ROKU 2020 – PLAN MODERNIZACJI 2020+  
W 2016 R.**

Opracowanie merytoryczne:  
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Departament Rozwoju Regionalnego  
Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

## Spis treści

<b>Wstęp</b> .....	<b>5</b>
<b>1 Uwarunkowania realizacji Strategii związane z polityką regionalną Polski</b> .....	<b>5</b>
1.1 Przepisy prawa .....	5
1.2 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju .....	7
<b>2 Zastosowane instrumenty polityki regionalnej oraz podjęte działania formalno-organizacyjne na rzecz realizacji ustaleń Strategii</b> .....	<b>12</b>
2.1 Informacja o podjętych działaniach formalno-organizacyjnych na rzecz wdrożenia Strategii, wg stanu na koniec grudnia 2016 r. ....	13
2.2 Informacja o stanie prac związanych z przygotowaniem programów rozwoju, wg stanu na koniec grudnia 2016 r. ....	15
2.3 Informacja o stanie prac związanych z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, wg stanu na koniec grudnia 2016 r. ....	21
2.4 Informacja dot. stanu prac związanych z realizacją Kontraktu Terytorialnego, wg stanu na koniec grudnia 2016 r. ....	24
2.5 Informacja o stanie prac nad realizacją Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020, wg stanu na koniec grudnia 2016 r. ....	32
2.6 Informacje o stanie prac nad opracowaniem Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, wg stanu na koniec grudnia 2016 r. ....	34
<b>3 Postęp w zakresie realizacji przedsięwzięć Strategii i stan realizacji planowanych zakresów interwencji wobec OSI Strategii</b> .....	<b>35</b>
<b>4 Podsumowanie, wnioski i rekomendacje</b> .....	<b>36</b>
<b>Załącznik, Szczegółowe informacje nt. realizacji przedsięwzięć Strategii w ramach poszczególnych celów strategicznych</b> .....	<b>39</b>

## Wykaz skrótów:

<i>b.d.</i>	- brak danych
<i>Dep.</i>	- departament
<i>IW</i>	- Instytucja Wdrażająca Strategię rozwoju województwa
<i>Kodeks</i>	- Kodeks urbanistyczno-budowlany
<i>KPAI</i>	- Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji Sp. z o.o.
<i>KPBPPiR</i>	- Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku
<i>KPZK 2030</i>	- koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
<i>KT</i>	- Kontrakt Terytorialny dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego
<i>ORSG</i>	- Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
<i>OSI</i>	- Obszar Strategicznej Interwencji
<i>Plan działań</i>	- Szczegółowy plan działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+
<i>Plan transportowy</i>	- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym (zmieniony Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z 8 grudnia 2016 r.)
<i>POIiŚ</i>	- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
<i>pzpw</i>	- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego z 2003 r.
<i>Plan</i>	- nowy Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (w trakcie opracowywania)
<i>POR</i>	- Plan na rzecz odpowiedzialnego rozwoju
<i>Raport</i>	- Raport z realizacji Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2016 r.
<i>Rada Modernizacji</i>	- Społeczno-Gospodarcza Rada ds. Modernizacji Regionu
<i>RPO WK-P 2014-2020</i>	- Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
<i>Sejmik Województwa</i>	- Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego
<i>SOR</i>	- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
<i>Strategia</i>	- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+
<i>SZOOP</i>	- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
<i>TARR</i>	- Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
<i>Zarząd Województwa</i>	- Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
<i>ZIT</i>	- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

## Wstęp

*Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+* (dalej: *Strategia*), przyjęta uchwałą Nr XLI/693/13 przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 21 października 2013 r., wprowadziła zasadę prowadzenia corocznego, kompleksowego raportowania stanu realizacji ustaleń *Strategii*. Zgodnie z zapisami *Szczegółowego planu działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+*, przyjętego uchwałą Nr 42/1423/14 Zarządu Województwa z dnia 15 października 2014 r.<sup>1</sup> ustalono, iż wyniki monitorowania stopnia realizacji *Strategii* będą przygotowywane w formie rocznego raportu, przyjmowanego przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a następnie prezentowanego na sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Biorąc pod uwagę powyższe, przygotowany został *Raport z realizacji Strategii Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2016 roku* (dalej: *Raport*).

Przedmiotowy *Raport* jest trzecim tego typu dokumentem. Niniejszy dokument dotyczy działań podjętych na rzecz realizacji *Strategii* w roku 2016, niemniej w niektórych fragmentach, jeżeli uznane to zostało za istotne, zasygnalizowane zostały inicjatywy podjęte lub planowane do podjęcia także w roku 2017. W celu zachowania przejrzystości oraz porównywalności z poprzednimi dokumentami, *Raport* za rok 2016 wykazuje podobny układ prezentowanych treści.

*Raport* został przygotowany w oparciu o materiały pochodzące od:

- departamentów i jednostek organizacyjnych<sup>2</sup> Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu oraz pełnomocników Marszałka i Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- partnerów zewnętrznych: jednostek samorządu terytorialnego, instytucji, organizacji i innych podmiotów uczestniczących w rozwoju województwa.

## 1 Uwarunkowania realizacji Strategii związane z polityką regionalną Polski

Do istotnych uwarunkowań funkcjonowania województw, a pośrednio do zagadnień kształtujących poziom ich konkurencyjności, należą uwarunkowania wynikające z polityki regionalnej państwa – czyli działania podejmowane na poziomie centralnym, ale mające bezpośredni lub pośredni wpływ na warunki rozwoju województw. Zadania realizowane na poziomie krajowym mają najczęściej charakter horyzontalny, a więc adresowane są w równym stopniu do każdego z regionów (stają się dla nich zewnętrznymi uwarunkowaniami rozwoju). Jednakże ze względu na zróżnicowania w charakterze (specyfikę) poszczególnych regionów – mogą być przez nie postrzegane jako sprzyjające osiągnięciu celów polityki regionalnej lub je ograniczające. Te aspekty polityki regionalnej państwa, które różnicują warunki rozwoju województw, mogą stanowić dla niektórych z nich impuls rozwoju w ujęciu egzogenicznym albo przewagę, względnie stratę konkurencyjną w relacjach międzywojewódzkich.

W kontekście powyższej identyfikacji charakteru i złożoności uwarunkowań powodowanych przez aktywność Państwa Polskiego w dziedzinie polityki regionalnej, dokonano kwerendy publikacji zamieszczonych w Internetowym Systemie Aktów Prawnych oraz w serwisie internetowym Ministerstwa Rozwoju w 2016 r.

### 1.1 Przepisy prawa

W dniu 30 kwietnia 2016 r. wprowadzono zmiany do trzech ustaw związanych z obrotem gruntami rolnymi i leśnymi:

- do **ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11 kwietnia 2003 r.** – najistotniejsze zmiany w ustawie wprowadzają zasadę mówiącą, że nabywcą nieruchomości rolnej może być tylko rolnik

---

<sup>1</sup> Dokument został zaktualizowany uchwałą Nr 51/1867/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2015r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia *Szczegółowego planu działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+* oraz uchwałą Nr 1/11/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 stycznia 2017 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia *Szczegółowego planu działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+*.

<sup>2</sup> W *Raporcie* przyjęto nazwy departamentów i jednostek organizacyjnych oraz ich zakresy kompetencji zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 13/412/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 marca 2016 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

indywidualny, a powierzchnia nabywanej nieruchomości rolnej, wraz z powierzchnią nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rodzinnego nabywcy, nie może przekraczać powierzchni 300 ha użytków rolnych. Dodano również wymóg prowadzenia gospodarstwa rolnego przez nabywcę, w skład którego weszła nabyta nieruchomość rolna, przez okres co najmniej 10 lat od dnia nabycia przez niego tej nieruchomości (w przypadku osoby fizycznej prowadzenia tego gospodarstwa osobiście). Nowelizacja dodaje do ustawy preambułę, w której podkreśla się konstytucyjną zasadę oparcia ustroju rolnego na gospodarstwach rodzinnych, potrzebę wzmocnienia i ochrony tego rodzaju gospodarstw oraz zapewnienie właściwego zagospodarowania ziemi rolnej. Odwołuje się również do celów polityki rolnej – bezpieczeństwa żywnościowego, ochrony środowiska i rozwoju obszarów wiejskich.

- do **ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa** – nowelizacja przewiduje m.in. szereg ograniczeń w zakresie rozporządzania nabytą nieruchomością z Zasobu Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa. Podobnie jak w przypadku ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego wprowadzono obowiązek prowadzenia działalności rolniczej i nieprzenoszenia własności nabytej nieruchomości (przez 15 lat od dnia jej nabycia) oraz limit możliwości nabywania nieruchomości rolnych na poziomie 300 ha użytków rolnych.
- do **ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach** – zmiany wprowadzone w ustawie doprecyzowują przepisy umożliwiające nabywanie lasów lub gruntów przeznaczonych do zalesienia przez Lasy Państwowe od prywatnych właścicieli oraz wprowadzają nowe instrumenty prawne w tej materii. Przyznają m.in. Lasom Państwowym prawo pierwokupu gruntów leśnych, gruntów przeznaczonych do zalesienia i lasów objętych uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej w przypadku ich sprzedaży przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Zwłaszcza zmiany dotyczące gruntów rolnych będą stanowiły ważne uwarunkowanie dla rozwoju i wzmocnienia sektora rolnego w województwie oraz wsparcia gospodarstw rodzinnych.

W dniu 16 lipca 2016 r. weszła w życie **ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych**. Zapisy w niej zawarte są istotne dla polityki regionalnej województwa przez wzgląd na silną presję inwestorów w kierunku rozwoju energetyki wiatrowej na jego obszarze. Podkreślić należy, że dotychczasowy brak w dostatecznym stopniu sformułowanych ram prawnych dla lokalizowania, budowy i eksploatacji elektrowni wiatrowych, powodował lokalizowanie tych instalacji zbyt blisko budynków mieszkalnych, a w konsekwencji stwarzał zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców, a także miał negatywny wpływ na środowisko i utratę walorów krajobrazowych przestrzeni. Ustawa określa definicję, warunki i tryb lokalizacji oraz budowy elektrowni wiatrowych a także warunki ich lokalizacji w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej. Zgodnie z przepisami, lokalizacja elektrowni wiatrowej następować może wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ustawa określa odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, od form ochrony przyrody (o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) oraz od leśnych kompleksów promocyjnych (o których mowa w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach) przy czym ustanawianie tych form ochrony przyrody oraz leśnych kompleksów promocyjnych nie wymaga zachowania tej odległości. Ma ona być równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami. Odległość ta nie jest wymagana przy przebudowie, nadbudowie, rozbudowie, remoncie, montażu lub odbudowie budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa. Musi być ona uwzględniana przy uchwalaniu planów zagospodarowania przestrzennego i wydawaniu decyzji przez organy samorządowe i rządowe, także przy sporządzaniu oraz uchwalaniu planu zagospodarowania przestrzennego województwa albo jego zmiany.

W dniu 30 września 2016 r. Minister Infrastruktury i Budownictwa skierował do uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych projekt **ustawy Kodeks urbanistyczno-budowlany** (dalej: Kodeks). Kodeks zastąpić ma w całości ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę prawo budowlane i wszystkie „specustawy”, a także zawierać część regulacji, które obecnie znajdują się w ustawie o gospodarce nieruchomościami, ustawie – prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Głównymi celami kodeksu są:

- poprawa przewidywalności i usprawnienie procesu inwestycyjno-budowlanego,
- przywrócenie i zapewnienie efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz wzmocnienie partycypacji społecznej w podejmowaniu rozstrzygnięć przestrzennych na wszystkich poziomach,
- efektywne lokalizowanie i realizacja inwestycji publicznych.

Przyjęcie Kodeksu będzie wprowadzało fundamentalne zmiany w planowaniu zagospodarowania przestrzennego. Zmiany te będą miały głównie charakter formalny, a nie merytoryczny i będą dotyczyć wszystkich poziomów planowania od lokalnego do krajowego.

W dniu 14 października 2016 r. skierowany został do konsultacji i opiniowania projekt **Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytu krajobrazowego**, zawierający szczegółowy zakres i metodologię audytu krajobrazowego, klasyfikację krajobrazów, sposób ich oceny oraz wskazywania krajobrazów priorytetowych. Zakończenie prac nad dokumentem i wejście w życie zawartych w nim zapisów będzie miało bardzo duże skutki dla polityki regionalnej.

Przez wzgląd na intensywnie przygotowywane i prowadzone procesy rewitalizacji w województwie należy wspomnieć o wydanym **Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie zakresu projektu miejscowego planu rewitalizacji w części tekstowej oraz zakresu i formy wizualizacji ustaleń miejscowego planu rewitalizacji**, uszczegóławiającym zakres ustaleń, o których mowa w art. 37 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W dniu 8 grudnia 2016 r. wydane zostało **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa zmieniające rozporządzenie w sprawie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym** (dalej: Plan transportowy), które wprowadziło zaktualizowaną wersję Planu transportowego. Nowelizacja dokumentu sporządzona została przez wzgląd na liczne inwestycje infrastrukturalne i taborowe w transporcie kolejowym rozliczone do końca 2015 r., realizowane ze środków UE oraz uwzględnienie efektów projektów zawartych m.in. w *Wieloletnim Programie Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015*. W dokumencie zawarto uwarunkowania dotyczące nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020 (w tym uwarunkowań krajowych i europejskich), sytuacji społeczno-gospodarczej, mającej wpływ na rynek przewozów pasażerskich oraz poziom przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych, zapotrzebowania na przewozy kolejowe finansowane przez Ministra, w związku z weryfikacją prognoz przewozowych, uwzględniających zrównoważony rozwój transportu, możliwości uruchomienia nowych połączeń kolejowych, będących następstwem modernizacji kolejnych linii sieci kolejowej, zrównoważonego rozwoju transportu prowadzącego do zwiększania udziału w przewozach transportu kolejowego. W Planie transportowym uwzględniono ustalenia *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* i konieczność zapewnienia sprawnej komunikacji kolejowej, w przewozach organizowanych przez Ministra, regionom uznanym w rządowych dokumentach strategicznych za zagrożone marginalizacją. W dokumencie zawarto m.in.:

- strategiczne punkty obsługi podróży (postojów handlowych pociągów) wykorzystywane w przewozach międzywojewódzkich i międzynarodowych – dla województwa kujawsko-pomorskiego wymieniono 10 stacji różnych kategorii (Aleksandrów Kujawski, Bydgoszcz Główna, Inowrocław, Mogiła, Nakło nad Notecią, Toruń Główny, Toruń Miasto, Toruń Wschodni, Wąbrzeźno, Włocławek),
- schemat planowanej sieci codziennych i sezonowych połączeń międzywojewódzkich na rok 2020-2025 (wg scenariusza podstawowego i pożądanego),
- tabelę skomunikowania wewnątrzgałęziowego dla transportu kolejowego dla sieci codziennych połączeń międzywojewódzkich, gdzie określono kierunki skomunikowań, w których funkcjonuje równolegle oferta połączeń międzywojewódzkich oraz może funkcjonować oferta połączeń regionalnych, a także kierunki skomunikowań określających sieć regionalnych połączeń uzupełniających ofertę połączeń międzywojewódzkich. Wszystkie wymienione w dokumencie kierunki skomunikowań są istotne z punktu widzenia powiązania oferty objętej planem, z planami transportowymi na szczeblu wojewódzkim.

W dniu 1 kwietnia 2016 r. uruchomiono program świadczeń wychowawczych **Rodzina 500+**. Zgodnie z założeniami programu świadczenie w wysokości 500 zł miesięcznie otrzymują rodzice niezależnie od dochodu na drugie i kolejne dzieci do ukończenia przez nie 18. roku życia. Natomiast w przypadku rodzin z dochodem poniżej 800 zł netto na osobę wsparcie otrzymują rodziny także na pierwsze lub jedyne dziecko (dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe wynosi 1200 zł netto). Według danych z raportu Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 15 grudnia 2016r. w województwie kujawsko-pomorskim wsparciem objętych zostało 214 tys. dzieci, co stanowiło 56% wszystkich dzieci do 18. roku życia w województwie.

## 1.2 Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

W dniu 16 lutego 2016 r. Rada Ministrów przyjęła **Plan na rzecz odpowiedzialnego rozwoju** (dalej: POR), wskazujący kluczowe kierunki długofalowego rozwoju kraju. POR ma charakter bardzo ogólny i nie zawiera

żadnych szczegółowych zapisów dotyczących poszczególnych regionów. W dokumencie przedstawiono diagnozę identyfikującą wyzwania strategiczne (nazywane pułapkami rozwojowymi):

- średniego dochodu,
- braku równowagi,
- przeciętnego produktu,
- demograficznej,
- słabości instytucjonalnej.

W POR określono nowy model rozwoju gospodarczego, oparty na 5 filarach rozwoju – reindustrializacji, rozwoju innowacyjnych firm, kapitale dla rozwoju, ekspansji zagranicznej oraz zrównoważonym rozwoju społecznym i regionalnym. Dla polityki regionalnej szczególnie istotny jest zapis dotyczący zrównoważonego rozwoju społecznego i regionalnego. W jego rozumieniu procesy rozwojowe nie mają się skupiać tylko w aglomeracjach, ale również rozpraszać na mniejsze miasta oraz obszary wiejskie. Dla realizacji tego celu wymieniono następujące działania:

- prowadzenie skutecznej polityki regionalnej na rzecz spójności,
- przeciwdziałanie powstawaniu obszarów wykluczenia,
- niwelowanie różnic w dostępie mieszkańców Polski do usług publicznych i rynku pracy,
- programy ożywienia małych miast,
- rozwój rynków lokalnych,
- promowanie przedsiębiorczości i mobilności zawodowej zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich z wykorzystaniem potencjałów lokalnych i subregionalnych gospodarek,
- poprawę infrastruktury i dostępności transportowej obszarów wiejskich,
- żywotne, wielofunkcyjne rodzinne gospodarstwa rolne,
- promowanie pracy na odległość.

W dokumencie przedstawione zostały także główne przedsięwzięcia realizowane w ramach POR przez Ministra Rozwoju we współpracy z właściwymi ministrami. Do działań o szczególnym znaczeniu dla rozwoju regionalnego należy aktywne włączenie Ministra Rozwoju w prace nad dokumentem programowym „Pakt dla obszarów wiejskich” oraz współdziałanie z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministrem Środowiska na rzecz szeroko rozumianego rozwoju obszarów wiejskich, a także przygotowanie przez Ministra Rozwoju i Ministra Edukacji Narodowej reformy szkolnictwa zawodowego i lepsze połączenie kształcenia uczniów z praktyką zawodową oraz aktywne włączenie partnerów społecznych (w szczególności przedstawicieli przemysłu) w przygotowanie planu nauczania.

W oparciu o zapisy zawarte w *Planie na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*, w 2016 r. przygotowywano **Strategię na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju** (dalej: SOR), która od momentu przyjęcia przez Radę Ministrów tj. 14 lutego 2017 r. stanowi nową średniookresową strategię rozwoju kraju (zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju). Projekt dokumentu od sierpnia 2016 r. poddawano szerokim konsultacjom społecznym, w których województwo kujawsko-pomorskie również uczestniczyło. W związku z faktem, że obowiązujący SOR będzie miał wpływ na politykę rozwoju regionalnego, *Strategię* poddano analizie pod kątem zgodności z nową średniookresową strategią rozwoju kraju, co szczegółowo zaprezentowano poniżej.

#### **UWARUNKOWANIA KSZTAŁTOWANIA POLITYKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WYNIKAJĄCE ZE *STRATEGII NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU***

Analizując ustalenia SOR w kontekście wpływu na rozwój danego regionu, należy zwrócić uwagę, że można je podzielić na trzy kategorie:

- **ustalenia SOR nie dotyczące w ogóle aspektów rozwoju regionalnego** (związane z funkcjonowaniem Państwa Polskiego w innych aspektach – np. prawnych, ekonomicznych, itp. – są to uwarunkowania identyczne dla każdego z województw, w żaden sposób ich nie różnicujące, stanowiące ogólne tło dla kształtowania polityki rozwoju); w tym miejscu należy podkreślić, że znaczna część SOR nie ma charakteru terytorialnego – to znaczy dotyczy przestrzeni całego kraju lub zagadnień identycznych dla wszystkich województw,
- **ustalenia SOR adresowane do przestrzeni całego kraju**, ale pośrednio mające wpływ na rozwój poszczególnych regionów, gdyż tworzą zróżnicowane relacje do problemów i potencjałów poszczególnych regionów,
- **ustalenia SOR adresowane do poszczególnych części kraju**, które mają największy bezpośredni wpływ na różnicowanie sytuacji województw, ponieważ mogą stanowić dodatkowy impuls rozwojowy i tworzyć przewagi konkurencyjne.



SOR w niektórych aspektach pośrednio lub bezpośrednio odnosi się do terytorialnych aspektów rozwoju, choć w założeniu jest dokumentem, który formułuje założenia dla całego kraju<sup>3</sup>. Do zagadnień, które są jednoznacznie określone przestrzennie w dużej części zaliczyć należy wyniki analiz diagnostycznych. Wszelkie tego typu oceny dokonywane w dokumencie tej rangi mają niezwykle duże znaczenie wizerunkowe – gdyż utrwalają w ogólnym odbiorze wizerunek poszczególnych regionów. Niestety, charakter opracowania wymusza bazowanie na najbardziej ogólnych miarach, które prowadzą do wyciągania bardzo jednoznacznych wniosków (na potrzeby prostej kategoryzacji obszarów) na podstawie tylko pobieżnych przesłanek. W efekcie prowadzi to do utrwalania stereotypów na temat poszczególnych obszarów. Nie miałyby to większego znaczenia, gdyby na ich podstawie nie planowało się różnicowania interwencji, ale może mieć bardzo istotne konsekwencje, jeśli na ich podstawie podejmuje się decyzje o kierunkach i charakterze tej interwencji. Właśnie tego typu spojrzenie doprowadziło w SOR do wskazania dwóch obszarów wsparcia – Polski Wschodniej i Śląska, w przypadku których szersza analiza wskaźnikowa nie uzasadnia jakiegokolwiek ich faworyzowania kosztem innych województw, w polityce Państwa Polskiego wobec regionów. Kontynuację wsparcia dla województw Polski Wschodniej należy uznać za szczególnie niekorzystną w kontekście interesów rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego.

Zamieszczone w SOR wyniki analiz przedstawiają powszechnie znany obraz województwa kujawsko-pomorskiego o generalnie przeciętnym stanie rozwoju, z wyraźnie słabszymi aspektami sytuacji materialnej i ponadprzeciętnie wysokim potencjałem rolnictwa. Kilka miast z terenu województwa zostało zaliczonych do kategorii miast „tracących funkcje społeczno-gospodarcze”, choć dobór wskaźników które służyły ich wyróżnieniu w żadnym wypadku nie uzasadnia takiej nazwy dla tej grupy. Do miast o „silnej utracie funkcji i mocno niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej” zaliczono Grudziądz, do miast o „silnej utracie funkcji i niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej” zaliczono Włocławek, Nakło, Chełmno i Rypin, natomiast do miast o „utracie funkcji i niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej” zaliczono Inowrocław. W identyfikacji „obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją” skrajnie wschodnia część województwa (ale także nieliczne gminy w innych częściach województwa) została w większości do nich zaliczona (na podstawie kryteriów ekonomicznych, społeczno-ekonomicznych albo społecznych). Obszary wyznaczone w naszym województwie mają kontynuację w sąsiednich regionach.

Zgodnie z SOR w roku 2030 kujawsko-pomorskie pozostanie regionem umiarkowanie peryferyjnym w kontekście dostępności międzyregionalnej. Dostępne będzie w sieci dróg najwyższych rang za pomocą autostrady A1, drogi S5 (na całej długości – a więc także z odcinkiem północno-wschodnim w kierunku Olsztyna, z obwodnicą Grudziądza), drogi S10 (zrealizowanej na całej długości od Szczecina do Warszawy). Województwo leży poza planowanym obszarem wytyczenia kolei najwyższych prędkości, a linie o prędkości pow. 160 km/h mają łączyć tylko Bydgoszcz z Trójmiastem i Inowrocław z Poznaniem. Tym samym kujawsko-pomorskie należeć będzie do zaledwie kilku regionów nie połączonych liniami o takiej prędkości z Warszawą (względna dostępność czasowa Warszawy na tle innych regionów się pogorszy), a Toruń będzie jednym z kilku miast wojewódzkich niedostępnych za pomocą linii o takiej prędkości. Niestety, niską rangę w sieci krajowej nadaje się liniom łączącym województwo w kierunku Piły (i dalej Szczecina i Berlina), w kierunku Olsztyna i w kierunku Katowic. Znacznie wyższą niż obecnie rangę, mieć będzie linia Bydgoszcz-Kościerzyna-Gdynia. Istotny dla funkcjonowania województwa odcinek Toruń-Grudziądz-Malbork jest całkowicie marginalizowany. Wizja rozwoju transportu do roku 2030 zakłada funkcjonowanie portu lotniczego w Bydgoszczy (choć, co należy podkreślić, SOR nie uwzględnia budowy Centralnego Portu Lotniczego, którego idea była silnie promowana jeszcze a trakcie prac nad SOR, a ewentualna jej realizacja będzie miała silny wpływ na funkcjonowanie wszystkich portów regionalnych) oraz ważne zmiany na sieci dróg wodnych. Wisła na odcinku od ujścia Narwi (od Nowego Dworu Mazowieckiego) w dół aż do ujścia jest objęta projektem *Uzeglłowienia Dolnej Wisły*, co jest uwarunkowaniem korzystnym, które w praktyce stwarza szansę rozwoju na terenie województwa zupełnie nowych funkcji gospodarczych, powiązanych z potencjalnie dużą liczbą miejsc pracy. Jednak fakt, że droga wodna ma funkcjonować na znacznie dłuższym odcinku od Warszawy do Trójmiasta oraz liczba planowanych lokalizacji terminali intermodalnych (w roku 2030 Bydgoszcz jest wskazywana jako jeden z ponad 40 terminali intermodalnych – na terenie kujawsko-pomorskiego wyznaczono zaledwie jeden tego typu ośrodek podczas gdy tylko w rejonie Łodzi, Poznania, Warszawy i Trójmiasta jest ich od 3 do 5) znacznie osłabia znaczenie tego

<sup>3</sup> W zawartej w SOR liście projektów strategicznych, te które mają wymiar stricte przestrzenny stanowią niewielką część ogółu. Natomiast te, dla których możliwe jest terytorialne wskazanie miejsca ich realizacji – niewielką część tych o charakterze przestrzennym. Wskazuje to jednoznacznie, że SOR jest dokumentem tylko w niewielkim stopniu formułującym terytorialny charakter interwencji, stanowi raczej generalną wykładnię kształtowania zakładanego modelu funkcjonowania państwa we wszystkich aspektach,

czynnika jako przewagi konkurencyjnej. Powoduje to także obawy, że kujawsko-pomorskie postrzegane będzie głównie jako region tranzytowy. Tym samym znaczenie jednego ze wskazywanych od wielu lat potencjalnie najważniejszych biegunów rozwoju województwa, będzie znacznie mniejsze, niż byłoby to możliwe. Z kolei droga wodna z Bydgoszczy na zachód (łącząca Wisłę z Odrą) jest wskazywana do realizacji w dalszej perspektywie. W dłuższym okresie – gdyby transport wodny rzeczywiście zyskał znaczenie gospodarcze – Bydgoszcz stałaby się jednym z nielicznych w kraju węzłów na sieci dróg wodnych. Takie postrzeganie rozwoju transportu wodnego, jest dla kujawsko-pomorskiego potencjalnie bardzo korzystne, choć niepozbawione ryzyk.

Na mapie rozmieszczenia zasobów geologicznych kraju zrezygnowano z pokazywania zagadnień związanych z występowaniem tzw. „gazu łupkowego”. Jeszcze przed kilku laty wiązano z tą dziedziną bardzo duże nadzieje, obecnie – jak na to wskazuje sposób ujęcia tego zagadnienia, nie jest to już surowiec dostrzegany z perspektywy gospodarki narodowej. Warto zauważyć, że znaczna (północno-wschodnia i wschodnia) część województwa kujawsko-pomorskiego była wówczas wykazywana jako potencjalny obszar jego eksploatacji, która mogła mieć istotne, pozytywne znaczenie gospodarcze.

Wśród działań na rzecz bezpieczeństwa energetycznego wyznaczono strefy rozproszonej energetyki odnawialnej, w zasięgu których (doprecyzowano, że dotyczy to energetyki wiatrowej) znalazła się południowo-wschodnia część województwa. Niestety realne jest zagrożenie, że ten potencjał nie będzie mógł być wykorzystany ze względu na charakter zagospodarowania tych obszarów – przy tak ogólnym spojrzeniu uwzględniono wyłącznie czynniki naturalne rozwoju energetyki wiatrowej (wietrzność), ale całkowicie pominięto znaczące rozproszenie zabudowy i ograniczenia nią powodowane (z pewnością możliwa będzie realizacja niewielkich i nieinwazyjnych instalacji przydomowych, ale w praktyce bardzo silnie ograniczona – instalacji zawodowych; niestety nie sprecyzowano tu definicji energetyki rozproszonej, a te funkcjonujące w obiegu nie są jednoznaczne). W rejonie Włocławka wskazuje się natomiast obecność elektrowni gazowo-parowej, zaliczanej do kategorii „nowych najważniejszych mocy wytwórczych”. Trudno jednak prognozować, czy wzrośnie znaczenie kujawsko-pomorskiego w produkcji energii w kraju, bo znaczące inwestycje planowane są także w innych regionach. Niestety nie wskazuje się inwestycji energetycznych na rzekach – co jest niekorzystnym prognozą dla zagospodarowania Wisły w tym kierunku – a to zadanie jest postrzegane w polityce regionalnej jako element kompleksowego zagospodarowania Wisły.

Wśród istotnych dla polityki regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego zagadnień, należy zauważyć także dostrzeganie problemu deficytu wody dla rolnictwa. Według przytoczonych materiałów źródłowych, kujawsko-pomorskie w znacznej części leży w obszarze silnych niedoborów, a pewne części województwa są określane mianem „skrajnie niedoborowych”. Ta ostatnia kategoria występuje na pograniczu z województwem wielkopolskim – jest to jedyny taki rejon w kraju, tworzący zwarty obszar o dużej powierzchni. Uwzględniając znaczenie obydwu województw w gospodarce żywnościowej kraju, można by się spodziewać zamiaru silnej interwencji, niestety wskazywany w SOR program „Woda dla rolnictwa” nie będzie miał charakteru wielkoskalowego. W polityce regionalnej kujawsko-pomorskiego problem deficytu wody dla rolnictwa w okresie wegetacyjnym jest dostrzegany, ale materiały źródłowe zawarte w SOR wskazują na konieczność redefinicji przestrzennej jego zasięgu (wg SOR jest większy, niż dotąd wskazywano).

Z perspektywy efektywnego funkcjonowania regionów oraz prowadzenia polityki kształtowania ich konkurencyjności i jakości życia, szczególnie duże znaczenie ma analiza głównych przesłanek rozwojowych, które leżały u podstaw formułowania ustaleń SOR. Należy przyjąć, że uwarunkowania prognozowane jako istotne dla rozwoju całego kraju (na których opiera się plany rozwoju kraju), będą istotne także dla poszczególnych województw. Zwraca się uwagę, że regiony, których profil społeczno-gospodarczy i funkcjonalno-przestrzenny w większym stopniu będzie zgodny z uwarunkowaniami (które – jak się prognozuje – będą kluczowe dla rozwoju), zyskają przewagi nad województwami bez takiej zgodności.

W SOR wskazuje się na kilka bardzo istotnych nowych wyzwań, przed którymi w przyszłości stanie Polska. Są to przede wszystkim: zmiany demograficzne (zakładające postępujące starzenie się społeczeństwa), zmiana paradygmatu gospodarki (przyjęcie założenia, że konkurencyjność będzie oparta na wiedzy, technologii i innowacyjności a nie na niskich kosztach pracy), rosnące znaczenie „przemysłu wolnego czasu”, rozwój „zielonej gospodarki”, definitywne ukształtowanie społeczeństwa informacyjnego.

Nowy model rozwoju kraju, wyrażony w SOR:

- przede wszystkim określa, że „najlepsza inwestycja to inwestycja w ludzi”;
- zakłada „trwały wzrost gospodarczy oparty na innowacyjnych firmach”. (W SOR zaplanowano między innymi reindustrializację, co przy dobrych tradycjach przemysłowych regionu jest korzystnym

uwarunkowaniem, choć są regiony w Polsce, które znacznie silniej od kujawsko-pomorskiego poprawiają tu swą pozycję konkurencyjną. Dokument jednocześnie zwraca uwagę na konieczność redefiniowania inteligentnych specjalizacji – co jest kolejnym wyzwaniem, być może wymuszającym kolejną „transformację systemową” gospodarki regionu. Reindustrializacja przy podjęciu odpowiednich działań stymulujących mogłaby znacznie wzmocnić sektor rolno-spożywczy województwa – poprzez rozproszone zakłady przetwórcze na obszarach wiejskich i w małych miastach);

- za niezbędny uważa rozwój „nowoczesnej infrastruktury służącej potrzebom gospodarczym i jakości życia” (definiuje się to wprost: „Podstawa konkurencyjności to nowoczesna sieć transportowa pozwalająca na niezawodne, sprawne i bezpieczne przemieszczanie się osób i towarów, nieprzerwane dostawy energii oraz rozwiązania ICT umożliwiające nie tylko swobodne komunikowanie się, ale przede wszystkim dostarczanie wiedzy oraz zarządzanie procesami wytwórczymi w gospodarce”).

W aspekcie różnicowania terytorialnego rozwoju, jednym z kluczowych założeń jest hasło „odpowiedzialny rozwój to rozwój zrównoważony terytorialnie”, który niestety jest interpretowany wyłącznie jako konieczność systemowego wsparcia Śląska i Polski Wschodniej. Ponadto przyjęto także kontynuację idei wykorzystania potencjałów endogenicznych, która nie sprawdziła się w poprzednim okresie programowania rozwoju kraju. Takie podejście nie jest atrakcyjne dla regionów, których potencjały nie lokują się w głównym nurcie rozwoju – bo w takich przypadkach tylko powiększają się dysproporcje w poziomie rozwoju regionów.

Przewartościowanie uwarunkowań przyszłego rozwoju kraju będzie więc powodowało zmianę relacji konkurencyjnych pomiędzy regionami. Każdorazowo przyjęcie nowych założeń rozwojowych, stanowi swoiste „nowe rozdanie”, które minimalizuje rangę cech dotąd uznawanych za ważne, ale nadaje tę rangę cechom zupełnie nowym. Przy takim postrzeganiu, **wpływ SOR jako kontekstu kształtowania polityk regionalnych województw, należy rozpatrywać następująco:**

- maleje znaczenie czynników związanych z zasobami przestrzeni, ale znacząco rośnie znaczenie czynników związanych z kapitałem ludzkim i poziomem rozwoju społecznego,
- rośnie znaczenie uwarunkowań związanych z szeroko rozumianą dostępnością,
- niektóre ze wskazanych wcześniej uwarunkowań przestrzennych rozwoju województw będą powiązane z realizacją nowych założeń – i obecny lub przewidywalny stan ich rozwoju będzie stanowił przewagę lub stratę konkurencyjną wobec innych regionów (bezdyskusyjnie do takich czynników należy zaliczyć dostępność międzyregionalną), ale inne „stare uwarunkowania” mogą nie mieć istotnego znaczenia (jest to korzystne, gdy „stare uwarunkowania” lokowały region wśród słabszych regionów, ale niekorzystne, gdy tworzyły jego przewagi nad innymi, które to przewagi w nowych realiach zostaną utracone).
- wydaje się oczywiste (choć nie zostało to wyartykułowane), że przy tak zasadniczej zmianie założeń rozwoju, z punktu widzenia interesów rozwojowych kraju, szczególnie istotne będą te rejony (regiony, ośrodki), które w największym stopniu będą budowały potencjał i konkurencyjność w ujęciu krajowym. Uwzględniając zakładany kierunek rozwoju – wciąż będą to w decydującej mierze, silne metropolie. Pośrednio do tego zagadnienia odnoszą się zasady realizacji SOR, wśród których uwagę zwracają zasada selektywnego podejścia (co oznacza koncentrację na tych produktach, technologiach, branżach lub sektorach, które mają istotne znaczenie dla realizacji celów SOR w dłuższej perspektywie czasowej) oraz zasadę podejścia zróżnicowanego terytorialnie (która ma na celu wykorzystanie specyficznych potencjałów terytorialnych i likwidację barier w rozwoju poszczególnych obszarów/terytoriów).

Z powyższego wynika, że **przy tak formułowanych założeniach rozwoju, kluczowym uwarunkowaniem rozwoju poszczególnych województw, będzie ich zdolność adaptacyjna do nowych uwarunkowań. Oceniając zdolność adaptacji do powyższych założeń systemu społeczno-gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego, należy stwierdzić, że jest ona obecnie relatywnie niska.** Kluczowymi problemami są: niski poziom rozwoju społecznego, mała zdolność do tworzenia i absorpcji rozwiązań innowacyjnych oraz utrzymywanie stanu peryferyzacji województwa w systemie społeczno-gospodarczym kraju (mające przyczyny zarówno wewnętrzne – przede wszystkim wynikające z braku wytworzenia silnego ośrodka metropolitalnego przez obydwa ośrodki stołeczne województwa, jak i zewnętrzne – czyli relatywnie słabą i obecnie, i w prognozowanej przyszłości, dostępność transportową w relacjach międzyregionalnych i międzynarodowych). Perspektywy rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego w świetle zakładanego przemodulowania założeń rozwoju kraju, nie są więc korzystne, gdyż walory województwa tylko w niewielkim zakresie będą istotnymi czynnikami rozwoju w nowym modelu, a cechy, które będą szczególnie istotne, są na terenie województwa słabo wykształcone. Obszarem zdecydowanie największego deficytu, jest rozwój

społeczny. Należy zwrócić tu uwagę na podnoszone w SOR aspekty: kształcenia ustawicznego, kompetencji cyfrowych, stanu zdrowia i świadomości zdrowotnej, niskiej wykrywalności chorób, poprawy jakości kapitału ludzkiego, rozwoju kapitału społecznego, dopasowania kształcenia do potrzeb nowoczesnej gospodarki oraz zmiany modelu edukacji dorosłych.

**Oceniając założenia polityki regionalnej województwa, wyrażone w obowiązującej *Strategii* w kontekście ich zgodności z uwarunkowaniami rozwoju regionalnego wynikającymi z SOR, należy podkreślić pełną zgodność ustaleń strategii wojewódzkiej na poziomie ogólnym – to znaczy priorytetów i celów strategicznych** (ocena zgodności na poziomie szczegółowym ze względu na charakter obydwu dokumentów, jest bezcelowa). Wszystkie zagadnienia, które w SOR mają znaczenie fundamentalne dla realizacji jej ustaleń, są w strategii rozwoju województwa ulokowane w randze priorytetów rozwoju. Można więc mówić o komfortowej sytuacji pełnej zbieżności kluczowych założeń rozwoju kraju i województwa. Istotnym zagrożeniem jest obecny stan rozwoju tych kluczowych aspektów w województwie – na tyle niewystarczający, że zagrażający wzrostem dysproporcji („nie nadążaniem” za przeciętnym tempem rozwoju kraju – prawdopodobne jest, że nowe impulsy na poziomie kraju mogą być efektywniej wykorzystane w regionach prezentujących korzystniejszy stan wyjściowy). Jak się wydaje, w kontekście przyszłego funkcjonowania województwa w realiach realizacji ustaleń SOR, podstawowym uwarunkowaniem będzie tempo i intensywność realizacji ustaleń *Strategii* z zakresu rozwoju społecznego, w tym zwłaszcza wszystkich aspektów związanych z edukacją. Jest to dziedzina kluczowa dla powodzenia rozwoju województwa w nowych uwarunkowaniach, kształtowanych przez SOR.

W tym miejscu należy także wskazać, że Ministerstwo Rozwoju przystąpiło do prac nad zmianą systemu zarządzania rozwojem kraju. Realizowany jest projekt „Konsolidacji i wzmocnienia systemu zarządzania rozwojem”, obejmujący aktualizację dokumentu przyjętego przez Radę Ministrów w 2009 r. pn. *Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski*. Efektem projektu mają być zmiany w systemie dokumentów strategicznych (zaprojektowanie nowego układu strategii zintegrowanych/horyzontalnych oraz ich relacji z instrumentami wdrożeniowymi – politykami, programami rozwoju i programami wieloletnimi), a także zmiany instytucjonalne (m.in. utworzenie ośrodka analityczno-prognostycznego wspierającego zarządzanie procesami rozwojowymi).

Komplementarnie do powyższego zadani realizowany jest projekt „Zintegrowane dokumenty”, który ma m.in. na celu stworzenie nowego zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem. Trwają prace koncepcyjne mające na celu pełną integrację planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Przewiduje się, że docelowo na każdym poziomie zarządzania (krajowym, regionalnym, lokalnym) po 2020 r. będzie obowiązywał jeden zintegrowany dokument o charakterze strategiczno-planistycznym, zawierający zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną. Oczekiwany efekt ma być osadzenie procesów rozwojowych w przestrzeni i racjonalne nią gospodarowanie.

W okresie realizacji powyższych projektów tj. w latach 2017-2018 zostanie przygotowana nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, inne zmiany legislacyjne oraz będzie przeprowadzony pilotaż zintegrowanej strategii w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego. Należy także wskazać, że realizacja wymienionych zadań jest uwarunkowana równolegle realizowanym w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa, wspomnianym projektem ustawy Kodeks urbanistyczno-budowlany.

## **2 Zastosowane instrumenty polityki regionalnej oraz podjęte działania formalno-organizacyjne na rzecz realizacji ustaleń Strategii**

*Strategia* jest realizowana poprzez: programy rozwoju, regionalny program operacyjny, kontrakt terytorialny, politykę terytorialną województwa oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa. Jednocześnie wdrażanie przyjętej koncepcji rozwoju jest prowadzone we współpracy z partnerami społecznymi, w tym zwłaszcza z przedstawicielami środowisk społecznych, gospodarczych, sektora pozarządowego, samorządami.

## 2.1 Informacja o podjętych działaniach formalno-organizacyjnych na rzecz wdrożenia Strategii, wg stanu na koniec grudnia 2016 r.

### Plan działań

Zgodnie z zapisami *Strategii* realizacja jej ustaleń ma się odbywać w oparciu o szczegółowy plan działań, uwzględniający szerokie instrumentarium oraz wszystkie podmioty zaangażowane w realizację ustaleń *Strategii*. Mając na względzie powyższe, przygotowany został *Szczegółowy plan działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+* (dalej: *Plan działań*), który w dniu 15 października 2014 r. uchwałą Nr 42/1423/14 przyjął Zarząd Województwa. Dokument ten określa organizację, instrumenty oraz zasady monitorowania realizacji *Strategii* oraz harmonogram prac.

W 2017 r. dokonano aktualizacji przedmiotowego *Planu działań*. Zmiany dotyczyły głównie uszczegółowienia zapisów dotyczących harmonogramu prac w celu zapewnienia większej spójności zapisów *Strategii* z przygotowywanymi przez departamenty i jednostki organizacyjne UM dokumentami programowymi. Powyższe ma zapewnić większą skuteczność wdrażania *Strategii*.

### Instytucja Wdrażająca *Strategię* rozwoju województwa

Zarząd Województwa, który jest odpowiedzialny za wykonywanie *Strategii*, koordynację realizacji jej ustaleń powierzył Instytucji Wdrażającej (dalej: IW). Zadania IW, zgodnie z *Planem działań*, realizuje departament odpowiedzialny za planowanie strategiczne, przy pomocy swoich komórek organizacyjnych, Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku (dalej: KPBPPiR) oraz Kujawsko-Pomorskiej Agencji Innowacji Sp. z o.o. (rycina 1). Jednocześnie Zarząd Województwa w celu sprawnej realizacji ustaleń *Strategii*, zobowiązał dyrektorów departamentów Urzędu Marszałkowskiego, jednostek organizacyjnych województwa kujawsko-pomorskiego oraz pełnomocników Zarządu Województwa i Marszałka Województwa do ścisłej współpracy z IW.

W pierwszym kwartale 2016 r. IW, na podstawie przekazanych materiałów<sup>4</sup>, przygotowała raport z realizacji *Strategii* w roku 2015, który w formie uchwały<sup>5</sup> w dniu 25 maja 2016 r. przyjął Zarząd Województwa. Następnie 20 czerwca 2016 r. opracowanie to zostało przedstawione na sesji Sejmiku Województwa. W czerwcu 2016 r. raport został rozesłany do departamentów, a w lipcu 2016 r. Departament Rozwoju Regionalnego zorganizował spotkania Członków Zarządu Województwa z dyrektorami nadzorowanych departamentów i jednostek organizacyjnych urzędu, celem omówienia wniosków przedstawionych w *Raporcie*.

Natomiast w ramach porządkowania regulacji wewnętrznych Sekretarzowi Województwa w sierpniu 2016 r. przekazano informację w zakresie potrzeby ujęcia kilku obszarów tematycznych (uzdrowisk, dróg – poza drogami wojewódzkimi i szkolnictwa wyższego) w zakresie działań odpowiednich departamentów, gdyż wymagają one realizacji określonych działań zapisanych w *Strategii*. Jednocześnie w ramach tworzenia spójnego systemu dokumentów w styczniu 2017 r. rozesłano do departamentów informację przypominającą o Zarządzeniu Nr 21/2012 Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, którego celem jest zachowanie zgodności programów rozwoju ze *Strategią*.

### Zaangażowanie społeczne

W celu realizacji idei szerokiej partycypacji społecznej w procesie wdrażania *Strategii* podejmowane są działania na rzecz włączania w ten proces przedstawicieli różnych środowisk, tj. partnerów społeczno-gospodarczych czy mieszkańców województwa. W roku 2016 podjęto w tym zakresie następujące działania:

- a) Odbyły się dwa posiedzenia Społeczno-Gospodarczej Rady ds. Modernizacji Regionu<sup>7</sup> (dalej: Rada Modernizacji). W dniu 30 marca 2016 r. odbyło się 4. posiedzenie Rady Modernizacji. Podczas spotkania członkowie omówili: *Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki*

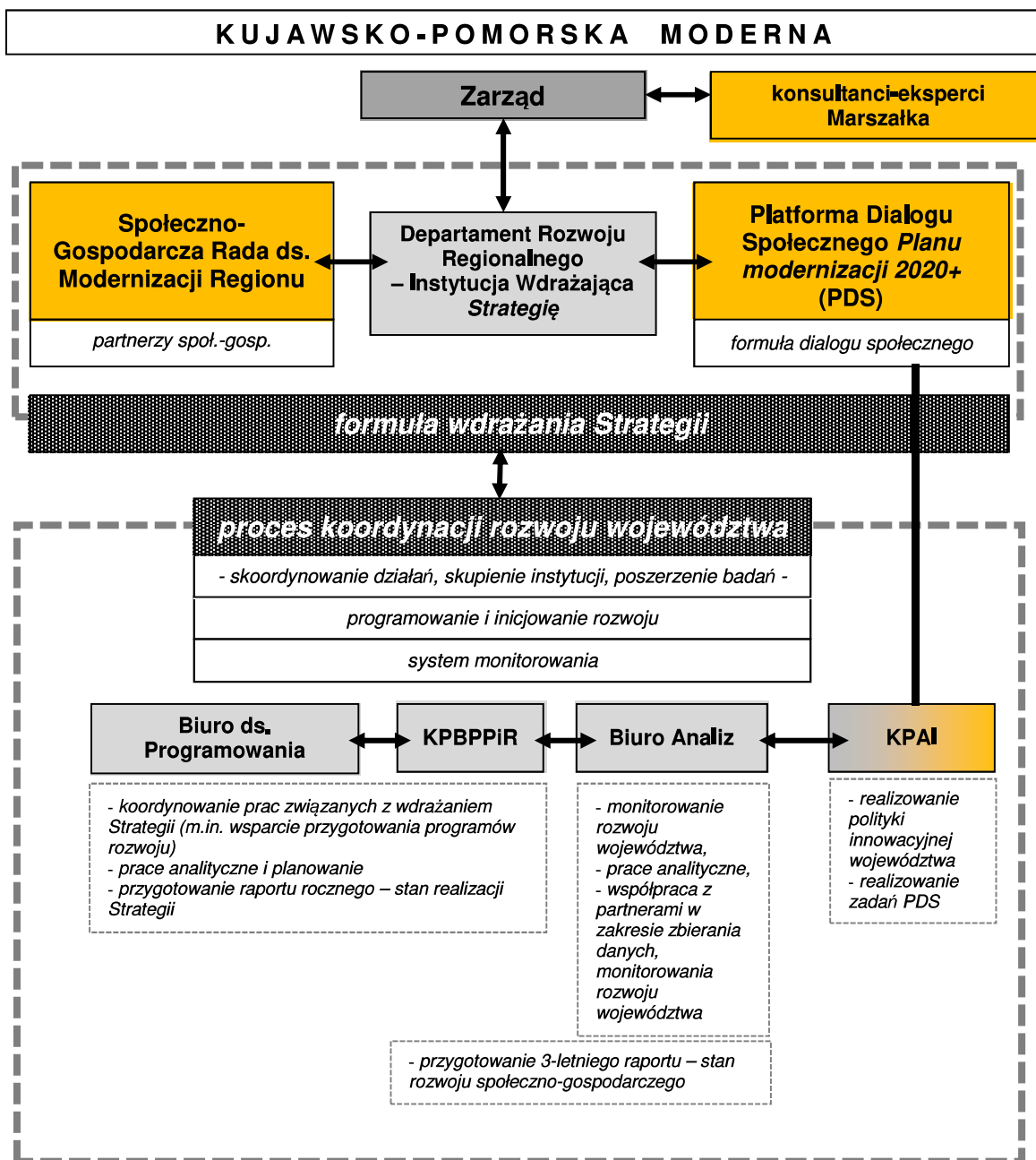
<sup>4</sup> Dokument został zaktualizowany uchwałą nr 1/11/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 stycznia 2017 r., zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia *Szczegółowego planu działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+*.

<sup>5</sup> Materiały do przygotowania *Raportu* pochodziły od departamentów i jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego, pełnomocników Zarządu Województwa i Marszałka Województwa oraz partnerów zewnętrznych: jednostek samorządu terytorialnego, instytucji, organizacji i innych podmiotów uczestniczących w rozwoju województwa.

<sup>6</sup> Uchwała Nr 21/675/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia *Raportu z realizacji Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2015 r.*

<sup>7</sup> Zgodnie z zaleceniami *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie*, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010 r., na poziomie regionalnym zarząd województwa może powołać Regionalne Forum Terytorialne o charakterze opiniodawczo-konsultacyjnym, do zadań którego należy: zapewnienie dyskusji strategicznej

Rycina 1 System wdrażania Strategii



Źródło: Szczegółowy plan działań na rzecz realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+

finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020, zasady funkcjonowania Kujawsko-Pomorskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego, wyniki Raportu o stanie rozwoju społeczno-gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2012-2014, wykonanego na potrzeby monitorowania realizacji ustaleń Strategii Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+. Natomiast 20 lipca 2016 r. odbyło się 5. posiedzenie Rady Modernizacji, podczas którego dyskutowano na temat wniosków Raportu z realizacji Strategii Rozwoju województwa do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2015 r., Założeń Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, aktualności Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+.

o kierunkach rozwoju regionu i formach realizacji polityki regionalnej oraz wymiana wiedzy i doświadczeń między aktorami polityki regionalnej województwa.

- b) KPAI, zgodnie z *Planem działań*, prowadziło dialog społeczny w obszarze rozpoznawania potrzeb i pomysłów społeczeństwa na rozwój regionu, w szczególności w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności oraz działalności badawczo-rozwojowej.

W styczniu 2016 r. KPAI podpisało porozumienie o współpracy z Fundacją Zaawansowanych Technologii z siedzibą w Warszawie, którego celem jest wymiana doświadczeń w kierunku postępu technologicznego i naukowego oraz innowacji. Istotnym aspektem jest umożliwienie wzajemnego korzystania z potencjału stron w celu wspierania przedsiębiorczości oraz innowacyjnej edukacji. W ramach współpracy KPAI współuczestniczy w organizacji corocznych festiwali naukowych E(x)plory, wspierających utalentowaną młodzież w realizacji innowacyjnych projektów naukowych oraz promujących ich osiągnięcia na arenie międzynarodowej.

W marcu 2016 r. KPAI podpisało list intencyjny na rzecz wspierania przedsiębiorczości akademickiej w województwie kujawsko-pomorskim, sygnowany także przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy oraz Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy.

W maju 2016 r. KPAI podpisało umowę ze Związkiem Pracodawców „Pracodawcy Pomorza i Kujaw”, Izbą Przemysłowo-Handlową w Toruniu, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym Oddział w Bydgoszczy na realizację projektu pn. *Fundusz Badań i Wdrożeń – Voucher Badawczy* oraz z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego na realizację projektu pn. *Fundusz Badań i Wdrożeń*. W wyniku realizacji pierwszego z projektów planuje się wsparcie co najmniej 300 przedsięwzięć grantowych, których efektem będzie wdrożenie wyników prac B+R, nowych lub udoskonalonych produktów, usług technologii lub procesu produkcyjnego lub usługowego, usług lub technologii we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. Efektem drugiego z projektów pn. *Fundusz Badań i Wdrożeń* będzie m.in. dokonanie zgłoszenia patentowego, zgłoszenia wzorów przemysłowych i wzorów użytkowych. Dodatkowo realizacja powyższych przedsięwzięć przyczyni się do zbudowania współpracy między biznesem a jednostkami naukowymi, podejmowania aktywności badawczo-rozwojowej przez przedsiębiorstwa, a także przygotuje przedsiębiorstwa do realizacji działań innowacyjnych bez finansowania ze środków publicznych. Warto w tym miejscu wspomnieć, że pilotażowa edycja *Funduszu Badań i Wdrożeń* była realizowana w latach 2013-2015. Przedsięwzięcie to zostało dostrzeżone w konkursie „Europejskie Nagrody Promocji Przedsiębiorczości” organizowanym przez Komisję Europejską. Projekt otrzymał krajowe wyróżnienie w kategorii „Rozwój środowiska biznesowego” jako jedno z najbardziej innowacyjnych przedsięwzięć w kraju wspierających przedsiębiorczość. Pilotażowa edycja Funduszu Badań i Wdrożeń realizowana była w latach 2013-2015. Ostatecznie, wsparcie w wysokości ponad 16 mln zł zostało udzielone na realizację 27 przedsięwzięć. Na skutek realizacji projektu w regionie powstało ponad 117 specjalistycznych miejsc pracy, wykreowano dodatkowe inwestycje w wysokości ponad 1 mln euro, a na rynek wprowadzono 19 nowych produktów i wytworzonych technologii.

Natomiast planowaną przez KPAI inicjatywą, promującą *Strategię* ma być projekt pn. *Fabryka pomysłów*, którego celem będzie dotowanie zespołów badawczych (Young' nowators), czyli grup uczniów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych z regionu kujawsko-pomorskiego. Projekt ma wpłynąć na rozwój postaw proinnowacyjnych i kreatywnych wśród młodzieży.

## 2.2 Informacja o stanie prac związanych z przygotowaniem programów rozwoju, wg stanu na koniec grudnia 2016 r.

Zgodnie z zapisami *Strategii*, jednym z narzędzi jej realizacji są programy rozwoju, które pogrupowano w trzy sfery: programy związane z rozwojem społecznym, programy związane z rozwojem gospodarczym oraz programy służące spójności województwa. Sfery te zawierają nie tylko programy rozwoju, ale także inne dokumenty operacyjne, wspierające realizację *Strategii*. Ponadto każda z ww. kategorii obejmuje zarówno dokumenty obligatoryjne, których przygotowanie wynika z odrębnych przepisów prawa, jak i nieobligatoryjne, uznane za niezbędne dla realizacji ustaleń *Strategii*. Jednocześnie podkreślić należy, że przedstawiona w tym podrozdziale lista dokumentów nie jest zamknięta, co oznacza, że możliwe jest opracowanie dokumentów innych niż wymienione poniżej, jeżeli uznane zostaną one za istotne dla realizacji ważnych interesów rozwojowych województwa.

W opiniowanie dokumentów, które są w trakcie opracowywania lub powstały w 2016 r. zaangażowana była IW.<sup>8</sup> Jej zadaniem było badanie zgodności powstających dokumentów ze *Strategią* oraz proponowanie zmian w sytuacji braku takiej zgodności. Stan prac nad przygotowaniem poszczególnych dokumentów przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 1 Informacja nt. postępów w przygotowaniu dokumentów operacyjnych, w tym programów rozwoju – stan na koniec grudnia 2016 r.**

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres wdrażania	Etap prac nad dokumentem: w trakcie opracowywania/ obowiązujący <sup>9</sup> / zakończony/ inne <sup>10</sup>	Status prawny dokumentu (nr i nazwa uchwały, którą przyjęto program)	Departament/ jednostka organizacyjna przygotowująca i koordynująca wdrażanie dokumentu <sup>11</sup>
<b>Pakiet programów strategicznych „Społeczeństwo”</b>					
1	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Społecznego	-	odstąpiono od opracowania programu (zamiast programu rozwoju zostanie opracowany plan działań, obejmujący całość zagadnień z zakresu rozwoju społecznego)	-	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia/Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
2	Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 (nazwa dokumentu w <i>Strategii</i> : Kujawsko-Pomorski Program Polityki Społecznej na lata 2013-2020) <i>(wymagana ustawowo)</i>	2014-2020	obowiązujący	Uchwała nr XIII/285/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
3	Kujawsko-Pomorski Program na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020 <i>(wymagany przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej)</i>	2013-2020	obowiązujący	Uchwała Nr 24/815/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia Kujawsko-Pomorskiego Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
4	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Edukacji	-	w trakcie opracowywania	-	Departament Edukacji
5	Kujawsko-Pomorski Pakiet Programów Profilaktyki i Ochrony Zdrowia <i>(programy wymagane ustawowo, opracowywane corocznie, zgodnie z potrzebami)</i>	Obejmuje 3 poniższe programy			Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Kujawsko-Pomorski Program Badań Przesiewowych	2016	obowiązujący	Uchwała Nr 6/128/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia

<sup>8</sup> Wyjątkiem jest pakiet programów zdrowotnych, które opracowywane są corocznie i wynikają z przyjętych w 2012 r. *Założeń polityki zdrowotnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2016*.

<sup>9</sup> Dokument obowiązujący – tj. dokument przyjęty przez właściwy organ samorządu województwa.

<sup>10</sup> Inne: odstąpiono od opracowania dokumentu, opracowanie dokumentu zostało zawieszono

<sup>11</sup> Nazwy departamentów/jednostek organizacyjnych wg stanu na 30.12.2016 r.



Lp.	Nazwa dokumentu	Okres wdrażania	Etap prac nad dokumentem: w trakcie opracowywania/ obowiązujący <sup>9</sup> / zakończony/ inne <sup>10</sup>	Status prawny dokumentu (nr i nazwa uchwały, którą przyjęto program)	Departament/ jednostka organizacyjna przygotowująca i koordynująca wdrażanie dokumentu <sup>11</sup>
	w Kierunku Tętniaka Aorty Brzuszej			do realizacji w 2016 roku programu polityki zdrowotnej pn, Kujawsko-Pomorski Program Badań Przesiewowych w Kierunku Tętniaka Aorty Brzuszej	
	Kujawsko-Pomorski Program Badań Przesiewowych w Kierunku Tętniaka Aorty Brzuszej	2017	w trakcie opracowywania (jako kontynuacja)	-	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Program Wykrywania Zakażeń WZW B i C w Województwie Kujawsko-Pomorskim	2016	obowiązujący	Uchwała Nr 5/103/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2016 roku programu polityki zdrowotnej pn, Program Wykrywania Zakażeń WZW B i C w Województwie Kujawsko-Pomorskim	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Program Wykrywania Zakażeń WZW B i C w Województwie Kujawsko-Pomorskim	2017	w trakcie opracowywania (jako kontynuacja)	-	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim	2016	obowiązujący	Uchwała Nr 5/100/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2016 roku programu polityki zdrowotnej pn, Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Program profilaktyki i zakażeń pneumokokowych wśród dzieci w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim	2017	w trakcie opracowywania (jako kontynuacja)	-	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
6	Kujawsko-Pomorski Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2022 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2014-2022	obowiązujący	Uchwała Nr 26/902/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia Kujawsko-Pomorskiego Programu	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres wdrażania	Etap prac nad dokumentem: w trakcie opracowywania/ obowiązujący <sup>9</sup> / zakończony/ inne <sup>10</sup>	Status prawny dokumentu (nr i nazwa uchwały, którą przyjęto program)	Departament/ jednostka organizacyjna przygotowująca i koordynująca wdrażanie dokumentu <sup>11</sup>
				Wspierania Rodziny na lata 2014-2022	
7	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Sportu	-	w trakcie opracowywania	-	Departament Sportu i Turystyki
8	Program współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2016	zakończony	Uchwała Nr XIV/291/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie Programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Program Współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2017 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2017	obowiązujący	Uchwała Nr XXVII/463/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie Programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2017	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
9	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013-2015 <i>(wymagany rozporządzeniem Rady Ministrów)</i>	2013-2015	zakończony	Uchwała Nr 47/1698/13 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013-2015	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2020	2016-2020	w trakcie opracowywania	-	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia
10	Równe szanse, Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku <i>(wymagany ustawowo)</i>	2012-2020	obowiązujący	Uchwała Nr 45/1376/12 Zarządu Województwa z dnia 7 listopada 2012 r. w sprawie przyjęcia programu wojewódzkiego Równe szanse, Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 r.	Departament Spraw Społecznych i Zdrowia

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres wdrażania	Etap prac nad dokumentem: w trakcie opracowywania/ obowiązujący <sup>9</sup> / zakończony/ inne <sup>10</sup>	Status prawny dokumentu (nr i nazwa uchwały, którą przyjęto program)	Departament/ jednostka organizacyjna przygotowująca i koordynująca wdrażanie dokumentu <sup>11</sup>
11	Program dla Pomocy Społecznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim do roku 2020 <i>(wymagany ustawowo)</i>	-	opracowanie programu zostało zawieszono	-	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
<b>Pakiet programów strategicznych „Gospodarka”</b>					
12	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 <i>(niezbędny dla realizacji RPO)</i>	2014-2020	obowiązująca	Uchwała nr 2/14/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 stycznia 2015 r, w sprawie przyjęcia programu rozwoju pn. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Departament Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
13	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2016 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2016	obowiązujący	1. Uchwała nr 19/593/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 maja 2016 r, w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu Działań na rzecz zatrudnienia na rok 2016	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2017 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2017	w trakcie opracowywania, przygotowywany corocznie	-	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
14	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Przedsiębiorczości	-	opracowanie programu zostało zawieszono; przygotowano opracowanie „Kierunki promocji gospodarczej regionu kujawsko-pomorskiego, Kierunki promocji gospodarczej i wsparcia dla internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2015-2020”	-	Departament Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
15	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Sektora Rolno-Spożywczego	-	odstąpiono od opracowania programu; departament realizuje większość zadań zapisanych w <i>Strategii</i> bez potrzeby opracowania programu	-	Departament Rolnictwa i Geodezji
16	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Gospodarczych Specjalizacji Województwa	-	odstąpiono od opracowania programu; obowiązują dokumenty: Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz Inteligentne specjalizacje województwa	-	Departament Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres wdrażania	Etap prac nad dokumentem: w trakcie opracowywania/ obowiązujący <sup>9</sup> / zakończony/ inne <sup>10</sup>	Status prawny dokumentu (nr i nazwa uchwały, którą przyjęto program)	Departament/ jednostka organizacyjna przygotowująca i koordynująca wdrażanie dokumentu <sup>11</sup>
			kujawsko-pomorskiego – charakterystyka obszarów inteligentnych specjalizacji dla projektów realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020		
17	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju i Promocji Markowych Produktów Turystycznych	-	w trakcie opracowywania	-	Departament Sportu i Turystyki
<b>Pakiet programów strategicznych „Spójność”</b>					
18	Program Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013-2016 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2013-2016	zakończony	Uchwała Nr XXXIV/601/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013-2016	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
	Program Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2017-2020 <i>(wymagany ustawowo)</i>	2017-2020	w trakcie opracowywania	-	Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego
19	Kujawsko-Pomorski Program Kształtowania Ładu Przestrzennego	-	w trakcie opracowywania	-	Departament Rozwoju Regionalnego
20	Kujawsko-Pomorski Plan Spójności Komunikacji Drogowej i Kolejowej 2014-2020 (nazwa dokumentu w <i>Strategii</i> : Kujawsko-Pomorski Plan Komunikacji Drogowej) <i>(niezbędny dla realizacji RPO)</i>	2014-2020	obowiązujący	Uchwała Nr 30/1165/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 lipca 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Kujawsko-pomorskiego planu spójności komunikacji drogowej i kolejowej 2014-2020	Departament Rozwoju Regionalnego
21	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego <i>(wymagany ustawowo)</i>	2014-2025	obowiązujący	Uchwała nr LIII/814/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 września 2014 r. w sprawie uchwalenia Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Departament Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
22	Kujawsko-Pomorski Program Budowy Tożsamości i Marki Województwa	-	w trakcie opracowywania	-	Departament Promocji
23	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Terenów Objętych Obszarowymi Formami Ochrony Przyrody	-	odstąpiono od opracowania programu; zleczone opracowanie eksperckie wykazało, że nie istnieją korelacje pomiędzy rozwojem	-	Departament Środowiska

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres wdrażania	Etap prac nad dokumentem: w trakcie opracowywania/ obowiązujący <sup>9</sup> / zakończony/ inne <sup>10</sup>	Status prawny dokumentu (nr i nazwa uchwały, którą przyjęto program)	Departament/ jednostka organizacyjna przygotowująca i koordynująca wdrażanie dokumentu <sup>11</sup>
			społeczno-gospodarczym gminy a jej położeniem w obszarze objętym ochroną w związku z tym nie ma podstaw do opracowania programu		

Źródło: opracowanie własne

### 2.3 Informacja o stanie prac związanych z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, wg stanu na koniec grudnia 2016 r.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO WK-P 2014-2020) został zatwierdzony Decyzją Wykonawczą Komisji nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. W ramach RPO WK-P 2014-2020 przyjęto poniższe obszary wsparcia:

- Oś Priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
- Oś Priorytetowa 2 Cyfrowy region
- Oś Priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie
- Oś Priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku
- Oś Priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu
- Oś Priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry
- Oś Priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
- Oś Priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy
- Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo
- Oś Priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja
- Oś Priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
- Oś Priorytetowa 12 Pomoc techniczna.

Przypisanie osi priorytetowych RPO WK-P 2014-2020 do zapisów *Strategii* prezentuje tabela 2.

**Tabela 2 Realizacja *Strategii* przez RPO WK-P 2014-2020**

Nazwa celu strategicznego w <i>Strategii</i>	Osie priorytetowe RPO WK-P 2014-2020
Gospodarka i miejsca pracy	1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie 4 Region przyjazny środowisku 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 8 Aktywni na rynku pracy 9 Solidarne społeczeństwo
Dostępność i spójność	3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi	2 Cyfrowy region 4 Region przyjazny środowisku 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 8 Aktywni na rynku pracy 9 Solidarne społeczeństwo 10 Innowacyjna edukacja 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
Innowacyjność	1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

Nazwa celu strategicznego w Strategii	Osie priorytetowe RPO WK-P 2014-2020
Nowoczesny sektor rolno-spożywczy	3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie 4 Region przyjazny środowisku
Bezpieczeństwo	3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie 4 Region przyjazny środowisku 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu
Sprawne zarządzanie	2 Cyfrowy region 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie 4 Region przyjazny środowisku 6. Solidarne społeczeństwo i sprawne kadry
Tożsamość i dziedzictwo	2. Cyfrowy region 4 Region przyjazny środowisku

Źródło: opracowanie własne

W 2016 r. prowadzono następujące prace związane z wdrażaniem RPO WK-P 2014-2020:

- a) Szczegółowy Opis Osie Priorytetowych RPO WK-P 2014-2020 (dalej: SZOOP) – w 2016 r. SZOOP był poddawany procesowi zmian w oparciu o zatwierdzone 30 stycznia 2015 r. przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju *Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020*. W toku prac związanych z wdrażaniem RPO WK-P 2014-2020 dokonano aktualizacji SZOOP uchwałami Zarządu Województwa z dnia: 27 stycznia 2016 r., 9 marca 2016 r., 4 maja 2016 r., 25 maja 2016 r., 10 czerwca 2016 r., 13 lipca 2016 r., 27 lipca 2016 r., 16 listopada 2016 r. oraz 30 listopada 2016 r. Wprowadzane zmiany miały na celu dostosowanie postanowień SZOOP do zmian prawnych, regulacyjnych oraz potrzeb zidentyfikowanych w procesie wdrażania programu.
- b) harmonogram konkursów – w 2016 r. aktualizowano harmonogram naboru wniosków dla RPO WK-P 2014-2020 na 2016 r., przyjęty 25 listopada 2015 r. Zmiany te zostały podjęte uchwałami z dnia: 27 stycznia 2016 r., 24 lutego 2016 r., 31 marca 2016 r., 15 czerwca 2016 r., 17 sierpnia 2016 r., 23 sierpnia 2016 r. oraz 30 września 2016 r. Zmiany harmonogramu związane były z koniecznością dostosowywania do aktualnej sytuacji, związanej pracami nad Strategią ZIT (w części dot. konkursów dla ZIT), pracami nad strategiami dla OSI/ORSG (w części dot. prac nad tymi strategiami) oraz w miarę postępujących prac związanych z przygotowaniem kryteriów wyboru projektów i ich zatwierdzaniem przez Komitet Monitorujący RPO. Ponadto Zarząd Województwa uchwałą z 30 listopada 2016 r. przyjął harmonogram naboru wniosków dla RPO WK-P na 2017 r.
- c) Komitet Monitorujący – jest niezależnym ciałem doradczo-opiniodawczym dla Instytucji Zarządzającej RPO WK-P 2014-2020, którego powołanie wynika z przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. W jego skład wchodzi przedstawiciele strony rządowej, samorządowej, świata nauki oraz partnerzy społeczno-gospodarczy. Ponadto w pracach Komitetu Monitorującego mogą uczestniczyć obserwatorzy, przedstawiciele innych instytucji, w tym europejskich, a także osoby zaproszone przez przewodniczącego Komitetu. Do zadań tego gremium należy m.in.:
  - rozpatrywanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów w ramach programu oraz zatwierdzanie ewentualnych zmian tych kryteriów,
  - okresowe badanie postępu w zakresie osiągania celów programu, na podstawie dokumentów przedkładanych przez Instytucję Zarządzającą,
  - analizowanie rezultatów realizacji programu oraz wyników oceny realizacji programu,
  - analizowanie i zatwierdzanie sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego z wdrażania programu,
  - zapoznawanie się z rocznymi raportami z kontroli programu oraz z komentarzami Komisji Europejskiej do tych raportów,
  - przedkładanie Instytucji Zarządzającej propozycji zmian lub analiz programu ułatwiających realizację celów Polityki Spójności.
 Komitet Monitorujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na pół roku. Do końca 2016 r. odbyło się łącznie 14 posiedzeń Komitetu.
- d) zaawansowanie prac nad wdrażaniem RPO WK-P 2014-2020 zaprezentowano w tabeli 3.

**Tabela 3. Stopień zaangażowania prac nad wdrażaniem RPO WK-P 2014-2020 (stan na 31.12.2016 r.)**

oś	fundusz	alokacja w EURO	alokacja w PLN		budżet naboru w PLN	% wykorzystania budżetu naboru do alokacji		liczba ogłoszonych konkursów	liczba podpisanych umów	wkład UE w PLN w podpisanych umowach	% wykorzystanej alokacji	
			3*4,4299	4		5*100/4	6				9*100/4	10
Oś 1	EFRR	429 623 387	1 903 188 642	304 644 900	16,01	6	2	67 698 357	3,56			
Oś 2	EFRR	50 169 580	222 246 222	187 634 800	84,43	3	0	0	0,00			
Oś 3	EFRR	282 225 573	1 250 231 066	392 939 333	31,43	11	10	10 264 777	0,82			
Oś 4	EFRR	118 698 279	525 821 506	215 787 693	41,04	13	5	39 082 415	7,43			
Oś 5	EFRR	205 973 078	912 440 138	583 713 835	63,97	8	0	0	0,00			
Oś 6	EFRR	241 624 704	1 070 373 276	250 098 130	23,37	10	0	0	0,00			
Oś 7	EFRR	39 768 991	176 172 653	0	0,00	0	0	0	0,00			
razem EFRR		1 368 083 592	6 060 473 504	1 934 818 691	31,93	51	17	117 045 548	1,93			
Oś 8	EFSS	183 554 649	813 128 740	270 531 562	33,27	10	44	79 214 921	9,74			
Oś 9	EFSS	124 636 401	552 126 793	250 299 401	45,33	13	24	59 568 845	10,79			
Oś 10	EFSS	131 079 539	580 669 250	216 024 711	37,20	13	18	24 359 244	4,20			
Oś 11	EFSS	36 254 560	160 604 075	38 941 069	24,25	2	13	4 027 700	2,51			
Oś 12	EFSS	59 931 546	265 490 756	39 422 276	14,85	4	4	34 584 047	13,03			
razem EFSS		535 456 695	2 372 019 613	815 219 019	34,37	42	103	201 754 757	8,51			
<b>EFRR+EFSS</b>		<b>1 903 540 287</b>	<b>8 432 493 117</b>	<b>2 750 037 710</b>	<b>32,61</b>	<b>93</b>	<b>120</b>	<b>318 800 306</b>	<b>3,78</b>			

Wyjaśnienia: 1 EURO= 4,4299 PLN (kurs z dn. 31.12.2016 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Centralnego Systemu Teleinformatycznego SI 2014 – stan na 31.12.2016 r.

## 2.4 Informacja dot. stanu prac związanych z realizacją Kontraktu Terytorialnego, wg stanu na koniec grudnia 2016 r.

W 2016 r. prace nad *Kontraktem Terytorialnym dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego* (dalej: KT) koncentrowały się głównie na korespondencyjnej wymianie informacji pomiędzy jego stronami tj. Województwem Kujawsko-Pomorskim a Ministrem ds. rozwoju, dotyczącej m.in. ustalenia zakresu rzeczowego przedsięwzięć priorytetowych (zgodnie z art. 7 KT oraz art. 2 ust. 1 aneksu do KT). W wyniku uzgodnień przedsięwzięć, docelowo miał powstać załącznik 1b *Informacje dotyczące przedsięwzięć priorytetowych określonych w art. 6 KT*. Dokument ten nie został jednak opracowany ze względu na różne tempo i stopień zaawansowania uzgodnień poszczególnych rodzajów inwestycji, co było uzależnione od postępu prac w resortach odpowiedzialnych merytorycznie za opiniowanie przedsięwzięć, a także wynikało ze zmian kadrowych w ministerstwach.

W czerwcu 2016 r. strona rządowa przedstawiła wyniki analizy, prezentującej mocne i słabe strony funkcjonowania instrumentu KT oraz przekazała informację nt. planów aktualizacji zapisów dokumentu, które zakładały m.in. zmianę charakteru załącznika 1b (wraz ze zmianą trybu i sposobu jego uzgadniania) oraz wzmocnienie obszaru kultury na listach przedsięwzięć KT poprzez zwiększenie liczby projektów z tego obszaru. Ponadto Ministerstwo Rozwoju dokonało przeglądu wszystkich kontraktów terytorialnych, podkreślając jednocześnie potrzebę utrzymania roli tych dokumentów, jako ważnego instrumentu realizacji polityki terytorialnej, zwracając jednocześnie uwagę na konieczność jego dostosowania do przygotowywanej w 2016 r. *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*. Powyższe zmiany wymagają ujęcia w formie propozycji stanowiska renegocjacyjnego strony rządowej, które do końca 2016 r. nie zostało przekazane stronie samorządowej.

Zgodnie z zapowiadanymi na początku czerwca 2016 r. przez stronę rządową zmianami w podejściu do kontraktów terytorialnych Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz z Ministrem Rozwoju i Finansów zobowiązali zarządy województw do zweryfikowania zasadności oraz źródeł finansowania przedsięwzięć z obszaru kultury w obowiązujących kontraktach terytorialnych. Ponadto konieczne było zgłoszenie (w terminie do 31 maja 2016 r.) nowych projektów z obszaru kultury, mających charakter głównie infrastrukturalny i spełniających wymogi *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (dalej: POIiŚ). Ponadto strona rządowa wyznaczyła maksymalną liczbę nowych projektów – 15, pod warunkiem, że co najmniej 5 z nich pochodzących będzie z rekomendacji miast prezydenckich.

W związku z powyższym 31 sierpnia 2016 r. na posiedzeniu Zarządu Województwa przyjęto ostateczny kształt listy piętnastu projektów (w tym sześciu wskazanych bezpośrednio przez miasta prezydenckie) z obszaru kultury, rekomendowanych przez stronę samorządową. Następnie 20 października 2016 r. lista projektów rekomendowanych została przekazana z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego do Ministerstwa Rozwoju, które jest odpowiedzialne za dalszą koordynację prac, zmierzających do przyjęcia listy przez Radę Ministrów. Projekty, które zostaną włączone na listę kontraktów terytorialnych, będą mogły ubiegać się o dofinansowanie w kolejnych konkursach POIiŚ (o ostatecznym dofinansowaniu wybranych inwestycji zadecyduje wygrana konkursu z działania 8.1 POIiŚ). Spośród nich, z województwa kujawsko-pomorskiego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego do ujęcia w KT podało listę pięciu projektów, jakie uzyskały pozytywną opinię resortu i zostały przekazane do Ministerstwa Rozwoju, celem dalszego procedowania na Radzie Ministrów. Są to:

- Muzeum Twierdzy Toruń – adaptacja budynku Koszar Bramy Chełmińskiej na cele muzealne,
- Park Kultury – Rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy – etap I,
- Odnowa substancji zabytkowej infrastruktury zespołu łożni jako przykład przemysłowej architektury służącej produkcji soli na ziemiach Królestwa Polskiego i jako element Kujawsko-Pomorskiego Solnego Parku Kulturowego w Ciechocinku,
- Rozbudowa i remont Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy – I etap: przebudowa i remont wraz z zakupem wyposażenia,
- Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynków przy ulicy 3 Maja 4 na muzeum interaktywne wojny Polsko-Sowieckiej 1920 r. we Włocławku wraz z Młodzieżowym Centrum Aktywizacji „3 Maj się”.

W dniu 21 października 2016 r. na stronach internetowych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego opublikowana została informacja, że zarządy województw zgłosiły 231 projektów, które zostały ocenione pod kątem strategicznym oraz gotowości do realizacji i spełnienia kryteriów dostępu do VIII osi priorytetowej POIiŚ. W wyniku dokonanej oceny, rekomendację kierownictwa resortu otrzymało 89 przedsięwzięć. Zapowiadane dalsze prace w Ministerstwie Rozwoju i na Radzie Ministrów odnoszą się do przygotowania zapowiadanych zmian we wszystkich kontraktach terytorialnych, tak by wszystkie zadania z zakresu kultury zostały ujęte w jedno przedsięwzięcie pn. „Wsparcie obszaru kultury w województwie ...” poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego”.



We wrześniu 2016 r. Województwo Kujawsko-Pomorskie podpisało (jako druga strona) załącznik 5b do KT, zawierający przedsięwzięcia dot. infrastruktury B+R. Zakończył się tym samym proces uzgodnień ze stroną rządową przedsięwzięć priorytetowych dot. infrastruktury B+R, które mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach RPO WK-P 2014-2020 z działania 1.1. Kolejnym obszarem uzgodnień, było przedsięwzięcie BiT-City II. Zakończenie uzgodnień nastąpiło w październiku 2016 r. W omawianym okresie zaktualizowany został również podział kwot Funduszu Pracy na kolejne lata wdrażania projektów z RPO WK-P 2014-2020. Aktualizacja kwot wynikała z przeniesienia 135 328 397 zł niewykorzystanych w 2015 r. na rok 2017. Spowodowało to zmianę załącznika 2c do KT, którą przeprowadzono w listopadzie 2016 r. poprzez uznanie uzgodnienia tego dokumentu przez stronę samorządową.

W listopadzie 2016 r. strona rządowa planowała rozpoczęcie procedury uzgodnień międzyresortowych projektu stanowiska negocjacyjnego Rządu RP i jego przekazanie stronie samorządowej jeszcze w grudniu 2016 r. (co jak wspomniano wyżej nie nastąpiło). Jednocześnie Ministerstwo Rozwoju przedstawiło następujący dalszy harmonogram prac nad zmianami treści KT:

- styczeń 2017 r. – wypracowanie przez stronę samorządową swojego stanowiska i podjęcie stosownych uchwał,
- styczeń i luty 2017 r. – przeprowadzenie procesu negocjacji,
- do końca I kwartału 2017 r. – zakończenie prac nad zmianami w kontraktach terytorialnych, a następnie przyjęcie dokumentów przez Radę Ministrów, skutkujące podpisaniem zatwierdzonych kontraktów terytorialnych przez Ministra Rozwoju i Finansów oraz zarządy województw.

Podsumowując stan realizacji przedsięwzięć priorytetowych KT w 2016 r. należy podkreślić, że na 61 przedsięwzięć priorytetowych, ujętych w art. 6 KT, strona rządowa jest odpowiedzialna za realizację 35 przedsięwzięć, strona samorządowa odpowiednio – 21 przedsięwzięć, natomiast realizacja 5 przedsięwzięć leży w gestii strony samorządowej i rządowej. Spośród wszystkich przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji 4 z nich zostały już zrealizowane. Należą do nich:

- obwodnica Brodnicy w ciągu DK 15,
- budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z zapleczem i niezbędną infrastrukturą (gmina Mrocza),
- rewitalizacja Brdy skanalizowanej wraz z przebudową obiektów bydgoskiego węzła wodnego,
- przystań AZS (Toruń).

Przedsięwzięcia zawarte w KT realizują wybrane kierunki działań i przedsięwzięcia ze wszystkich celów strategicznych *Strategii*. Poniższa tabela prezentuje wstępną próbę przypisania przedsięwzięć KT do zapisów *Strategii*.

**Tabela 4. Przedsięwzięcia podstawowe (PP) i warunkowe (PW) w odniesieniu do zapisów *Strategii*<sup>12</sup>**

Cel strategiczny w <i>Strategii</i>	Kierunek działań w <i>Strategii</i>	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w <i>Strategii</i>	Nazwa przedsięwzięcia w KT
<b>Gospodarka i miejsca pracy</b>	(10) Rozwój turystyki	10-(9) Identyfikacja produktów turystycznych istotnych dla rozwoju województwa – jako podstawa dla wspierania ich rozwoju i promocji	Rewitalizacja Brdy skanalizowanej wraz z przebudową obiektów bydgoskiego węzła wodnego (PW)
			Modernizacja budowli hydrotechnicznych na Kanale Bydgoskim, na odcinku od km 14,8 do km 38,9 obejmująca śluzy: Okole, Czyżkówko, Prądy, Osowa Góra, Józefinki i Nakło Wschód oraz jaz Józefinki (PW)
			Rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do parametrów drogi wodnej II klasy – na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (PW)
			Modernizacja budowli hydrotechnicznych na drodze wodnej Noteci dolnej skanalizowanej, od km 38,9 do km 176,2 (PW)
<b>Dostępność i spójność</b>	(1) Zapewnienie dostępności zewnętrznej województwa za pomocą dróg krajowych i wojewódzkich	1-(1) Realizacja drogi ekspresowej S-5	S-5 Wrocław – Bydgoszcz, odcinki: Białe Błota – Gniezno, Poznań – Kaczkowo, Korzeńsko – Wrocław – odcinki na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (PP)
			S-5 Nowe Marzy – Bydgoszcz (PP)

<sup>12</sup> Tabela zawiera wstępną próbę przypisania przedsięwzięć KT do zapisów *Strategii* (ze względu na trwające uszczegółowienie zakresu przedmiotowego przedsięwzięć KT, w tabeli mogą zajść zmiany).

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT
		1-(2) Realizacja drogi ekspresowej S10	S-10 Bydgoszcz – Piła (PP)
		S-10 Bydgoszcz – Toruń (PP)	
	S-10 Toruń – Płońsk (PP)		
	1-(4) Przebudowa drogi krajowej nr 15, w tym: realizacja obwodnicy Inowrocławia, realizacja obwodnicy Brodnicy i obwodnicy Kowalewa Pomorskiego, podjęcie prac nad koncepcją całościowej realizacji drogi w standardzie GP2+2; jako priorytet wskazuje się realizację odcinka Inowrocław-Toruń z obwodnicą Inowrocławia	Obwodnica Inowrocławia w ciągu DK 15 (PP)	
	Obwodnica Brodnicy w ciągu DK 15 (PP)		
	(4) Rozwój zintegrowanego systemu transportu publicznego w obszarze metropolitalnym	4-(20) Realizacja projektu BiT City II	Bit-City II (PW)
	Rewitalizacja linii kolejowej Nr 207 na odcinku Toruń Wschodni – Chełmża oraz Grudziądz – granica województwa (PW)		
	Element BiT-City II		
	Modernizacja linii kolejowej Nr 27 Nasielsk – Toruń Wschodni: granica województwa – Toruń Wschodni, a na odcinku Lipno – Toruń Wschodni wraz z elektryfikacją. (PW)		
	Element BiT-City II		
4-(43) Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu funkcjonowania transportu podmiejskiego („transport aglomeracyjny”) w obszarach funkcjonalnych: Bydgoszczy-Torunia oraz Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia	Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej/ekologicznego transportu		
4-(44) Rozpoczęcie prac studialnych związanych z realizacją szybkiego połączenia szynowego Bydgoszczy i Torunia („tramwaj regionalny”)	Bit-City II (PW)		
(5) Rozwój sieci drogowych o podstawowym znaczeniu dla spójności wewnętrznej województwa	5-(3) Przebudowa drogi krajowej nr 80	Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Bydgoszczy, w szczególności z drogą S-5 - dojazd drogą krajową do węzła Pawłówek na drodze S-5 (PW)	
Budowa dróg regionalnych w województwie kujawsko-pomorskim (PW)			
(7) Usprawnienie systemów transportowych największych miast i obszarów podmiejskich Bydgoszczy – Torunia, Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia		Obwodnica Inowrocławia w ciągu DK 15 (PP)	
Obwodnica Brodnicy w ciągu DK 15 (PP)			
Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Bydgoszczy, w szczególności z drogą S-5 - dojazd drogą krajową do węzła Pawłówek na drodze S-5 (PW)			
Usprawnienie połączeń w sieci wspomagającej sieć TEN-T w Toruniu (PW)			
Dostosowanie układu dróg krajowych do rozwoju miasta Grudziądz (PW)			
Dostosowanie układu dróg krajowych dla rozwoju Miasta Włocławek (PW)			
Bit-City II (PW)			
(8) Budowa obwodnic miejscowości w		Obwodnica Inowrocławia w ciągu DK 15 (PP)	

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT		
	przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich		Obwodnica Brodnicy w ciągu DK 15 (PP)		
			Budowa obwodnic Kamienia Krajeńskiego i Sępólna Krajeńskiego w ciągu drogi krajowej Nr 25 (PP)		
		8-(8) Budowa obwodnicy Grudziądza w przebiegi DK16 oraz obwodnicy Łasina	Dostosowanie układu dróg krajowych do rozwoju miasta Grudziądza (PW)		
	(9) Poprawa dostępności kolejowej województwa w transporcie pasażerskim i towarowym			Prace na linii kolejowej C-E 65 odcinek Chorzów Batory – Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo (PP)	
				Prace na linii kolejowej C-E 65 odcinek Bydgoszcz – Tczew (PP)	
				Bit-City II (PW)	
		9-(21) Zapewnienie technicznej możliwości realizacji połączeń pasażerskich z prędkością co najmniej 160 km/h na liniach kolejowych: 18, 131, 353 i co najmniej 120 km/h na linii kolejowej nr 201			Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto, obejmującym linie 201 i 203, etap I (PP)
					Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto, obejmującym linie 201 i 203, etap II – wraz z elektryfikacją (PP)
					Prace na linii kolejowej Nr 18 Kutno – Toruń Główny (PP) <i>Element BiT-City II</i>
				Prace na liniach kolejowych Nr 18, 203 odcinek Bydgoszcz Główna – Piła Główna – Krzyż, etap I, prace nad odcinku Bydgoszcz Główna – Piła Główna (PW)	
		9-(22) Przebudowa linii kolejowej nr 208 na odcinku Laskowice Pomorskie – Jabłonowo Pomorskie (I etap) oraz Jabłonowo-Pomorskie – Brodnica (II etap)		Rewitalizacja linii kolejowej Nr 208 na odcinku Grudziądz – Laskowice Pomorskie oraz Grudziądz – Jabłonowo Pomorskie (PW)	
	9-(25) Przebudowa linii kolejowej nr 27 na odcinku Toruń – Skępe		Modernizacja linii kolejowej Nr 27 Nasielsk – Toruń Wschodni: granica województwa – Toruń Wschodni, a na odcinku Lipno – Toruń Wschodni wraz z elektryfikacją. (PW) <i>Element BiT-City II</i>		
	9-(28) Realizacja przedsięwzięć prowadzących do zwiększenia prędkości podróźnej na linii 207 Toruń – Malbork z możliwością elektryfikacji		Rewitalizacja linii kolejowej Nr 207 na odcinku Toruń Wschodni – Chełmża oraz Grudziądz – granica województwa (PW) <i>Element BiT-City II</i>		
	(10) Poprawa infrastruktury stacji i przystanków kolejowych dla zdolności przeładunkowych			Rewitalizacja linii kolejowej Nr 208 na odcinku Grudziądz – Laskowice Pomorskie oraz Grudziądz – Jabłonowo Pomorskie (PW)	
	(11) Poprawa infrastruktury stacji i przystanków kolejowych dla obsługi pasażerskiej oraz rozwój ich zdolności do pełnienia roli węzłów multimodalnych w transporcie pasażerskim			Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto, obejmującym linie 201 i 203, etap I (PP)	
			Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto, obejmującym linie 201 i 203, etap II – wraz z elektryfikacją (PP)		
			Prace na linii kolejowej Nr 18 Kutno – Toruń Główny (PP)		
			Prace na liniach kolejowych Nr 18, 203 odcinek Bydgoszcz Główna – Piła Główna – Krzyż, etap I, prace nad odcinku Bydgoszcz Główna – Piła Główna (PW)		
			Modernizacja linii kolejowej Nr 27 Nasielsk – Toruń Wschodni: granica województwa –		

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT
			Toruń Wschodni, a na odcinku Lipno – Toruń Wschodni wraz z elektryfikacją. (PW) <i>Element BiT-City II</i>
		11-(41) Przebudowa kompleksu dworcowego we Włocławku w celu utworzenia węzła multimodalnego dla obsługi połączeń miasta i sąsiednich powiatów	Bit-City II (PW)
		11-(42) Przebudowa kompleksu dworcowego w Grudziądzu w celu utworzenia węzła multimodalnego dla obsługi połączeń miasta i sąsiednich powiatów	Rewitalizacja linii kolejowej Nr 208 na odcinku Grudziądz – Laskowice Pomorskie oraz Grudziądz – Jabłonowo Pomorskie (PW) Bit-City II (PW) Rewitalizacja linii kolejowej Nr 207 na odcinku Toruń Wschodni – Chełmża oraz Grudziądz – granica województwa (PW) <i>Element BiT-City II</i>
	(14) Rewitalizacja dróg wodnych dla celów transportowych i turystycznych	14-(38) Stworzenie możliwości turystycznego wykorzystania oraz małego ruchu transportowego na drodze wodnej E-70 w ramach Wielkiej Pętli Wielkopolski (rewitalizacja drogi E-70)	Rewitalizacja Brdy skanalizowanej wraz z przebudową obiektów bydgoskiego węzła wodnego (PW) Modernizacja budowli hydrotechnicznych na Kanale Bydgoskim, na odcinku od km 14,8 do km 38,9 obejmująca śluzy: Okole, Czyżkówko, Prądy, Osowa Góra, Józefinki i Nakło Wschód oraz jaz Józefinki (PW) Rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do parametrów drogi wodnej II klasy – na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (PW) Modernizacja budowli hydrotechnicznych na drodze wodnej Noteci dolnej skanalizowanej, od km 38,9 do km 176,2 (PW)
<b>Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi</b>	(11) Dostosowanie funkcjonowania usług publicznych oraz przestrzeni publicznych do potrzeb wszystkich pokoleń		Przystań AZS (w Toruniu) (PW)
	(13) Realizacja infrastruktury dla rozwoju rekreacji, sportu masowego i amatorskiego		Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z zapleczem i niezbędną infrastrukturą (gmina Mrocza) (PP) Budowa pełnowymiarowego boiska ze sztuczną nawierzchnią do hokeja na trawie (w Rogowie, pow. żniński) (PW) Przystań AZS (w Toruniu) (PW) Rewitalizacja kompleksu Astoria na cele sportowo-rekreacyjne wraz z budową 50-metrowego basenu (PW) Budowa hali treningowej wraz z siłownią na terenie kompleksu sportowego Zawisza (PW) Budowa Hali Sportowej Collegium Medicum UMK (PW) Budowa Ośrodka Szkoleniowego Sportów Wodnych (gmina Kruszwica) (PW)
	(14) Rewitalizacja miast, wsi i obszarów zdegradowanych		Rewitalizacja kompleksu Astoria na cele sportowo-rekreacyjne wraz z budową 50-metrowego basenu (PW)
	(21) Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania na wszystkich poziomach edukacji		Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe we Włocławku i Grudziądzu (PW) Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne (PW)

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT
	(22) Zapewnienie wysokiego standardu bazy oświatowej)		Realizacja programu rozwojowego dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie praktycznego kształcenia studentów w tym tworzenie centrów symulacji medycznej (PW) Budowa Hali Sportowej Collegium Medicum UMK (PW) Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne (PW) Realizacja programu rozwojowego dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie praktycznego kształcenia studentów w tym tworzenie centrów symulacji medycznej (PW)
	(27) Rozwój edukacji doświadczalnej nauk ścisłych na wszystkich poziomach kształcenia	27-(17) Utworzenie Środowiskowych Centrów Innowacyjnej Edukacji 27-(19) Wzmocnienie instytucjonalne i rozwój funkcji edukacyjnych Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu 27-(20) Utworzenie Środowiskowego Centrum Edukacji Doświadczalnej – Centrum Nauki o Człowieku w Bydgoszczy 27-(21) Utworzenie Środowiskowych Centrów Edukacji Doświadczalnej we Włocławku, Grudziądzu i Inowrocławiu	Centra Innowacyjnej Edukacji (tzw. „Minikoperniki”) (PW) Centra Innowacyjnej Edukacji (tzw. „Minikoperniki”) (PW) Centra Innowacyjnej Edukacji (tzw. „Minikoperniki”) (PW) Centra Innowacyjnej Edukacji (tzw. „Minikoperniki”) (PW)
	(28) Rozwój zdolności edukacyjnych szkół wyższych		Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe we Włocławku i Grudziądzu (PW) Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne (PW) Realizacja programu rozwojowego dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie praktycznego kształcenia studentów w tym tworzenie centrów symulacji medycznej (PW)
	(33) Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa	33-(36) Rozbudowa Szpitala Wojewódzkiego w Toruniu	Infrastruktura ratownictwa medycznego (PW) Poprawa warunków funkcjonowania szpitali wojewódzkich – Wojewódzki Szpital Zespólny im L. Rydygiera w Toruniu – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku (PW)
	(34) Rozwój profilaktyki zdrowotnej	34-(34) Budowa zakładu radioterapii przy ul. Łęskiej we Włocławku z uwzględnieniem planów rozwojowych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki przy ul. Wienieckiej we Włocławku	Poprawa warunków funkcjonowania szpitali wojewódzkich – Wojewódzki Szpital Zespólny im L. Rydygiera w Toruniu – Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku (PW)
<b>Innowacyjność</b>	(1) Rozwój badań naukowych		Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w woj. kujawsko-pomorskim (PP) Narodowe Centrum Radioastronomii i Technologii Kosmicznych (PW) Centrum Badań Środowiska i Innowacyjnych Technologii Żywności dla Jakości Życia EnFoodLife (PW)

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT	
	(2) Poprawa zdolności naukowo-badawczych szkół wyższych		Zrobotyzowany teleskop klasy 1,5-m wraz z laboratorium (PW)	
			Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW)	
			Program Zdrowie, Kujawsko-pomorski interdyscyplinarny program diagnozy spersonalizowanej i opieki zdrowotnej (PW)	
			Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w woj. kujawsko-pomorskim (PP)	
			Centrum Badań Środowiska i Innowacyjnych Technologii Żywności dla Jakości Życia EnFoodLife (PW)	
			Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW)	
			System Transformacji i Transferu Wiedzy do Strategicznych Gałęzi Gospodarki Województwa Kujawsko-Pomorskiego (PW)	
		2-(1) Utworzenie Narodowego Centrum Radioastronomii Inżynierii Kosmicznej z Radioteleskopem Hevelius w Borach Tuchońskich	Narodowe Centrum Radioastronomii i Technologii Kosmicznych (PW)	
			2-(2) Podjęcie działań na rzecz i wypracowanie modelu integracji uniwersytetów województwa kujawsko-pomorskiego	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne (PW)
		(3) Rozwój niezależnych instytucji badawczo-rozwojowych		Zrobotyzowany teleskop klasy 1,5-m wraz z laboratorium (PW)
				Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW)
				Program Zdrowie, Kujawsko-pomorski interdyscyplinarny program diagnozy spersonalizowanej i opieki zdrowotnej (PW)
		(4) Rozwój współpracy pomiędzy sektorem naukowo-badawczym a gospodarką		Narodowe Centrum Radioastronomii i Technologii Kosmicznych (PW)
Centrum Badań Środowiska i Innowacyjnych Technologii Żywności dla Jakości Życia EnFoodLife (PW)				
Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW)				
System Transformacji i Transferu Wiedzy do Strategicznych Gałęzi Gospodarki Województwa Kujawsko-Pomorskiego (PW)				
Program Zdrowie, Kujawsko-pomorski interdyscyplinarny program diagnozy spersonalizowanej i opieki zdrowotnej (PW)				
(7) Rozwój innowacyjnych aspektów i rozwiązań w ramach inteligentnych specjalizacji	7-(10) Rozwój projektu EKO-FOOD-MED	Centrum Badań Środowiska i Innowacyjnych Technologii Żywności dla Jakości Życia EnFoodLife (PW)		
		Zrobotyzowany teleskop klasy 1,5-m wraz z laboratorium (PW)		

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT
			Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW) System Transformacji i Transferu Wiedzy do Strategicznych Gałęzi Gospodarki Województwa Kujawsko-Pomorskiego (PW) Program Zdrowie, Kujawsko-pomorski interdyscyplinarny program diagnozy spersonalizowanej i opieki zdrowotnej (PW)
	(8) Pozyskiwanie dla gospodarki regionu przedsiębiorstw działających w sektorach wysokich technologii		Narodowe Centrum Radioastronomii i Technologii Kosmicznych (PW) Zrobotyzowany teleskop klasy 1,5-m wraz z laboratorium (PW)
	(12) Wspieranie i promocja współpracy międzynarodowej instytucji naukowo-badawczych i szkół wyższych		Narodowe Centrum Radioastronomii i Technologii Kosmicznych (PW) Zrobotyzowany teleskop klasy 1,5-m wraz z laboratorium (PW)
<b>Nowoczesny sektor rolno-spożywczy</b>	(1) Rozwój badań naukowych w zakresie produkcji rolnej		Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w woj. kujawsko-pomorskim (PP) Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW)
	(2) Rozwój badań naukowych w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego		Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w woj. kujawsko-pomorskim (PP) Bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego i żywność spersonalizowana SafeFoodMed (PW)
<b>Bezpieczeństwo</b>	(1) Kompleksowe zagospodarowanie doliny Wisły	1-(2) Budowa stopnia wodnego poniżej Włocławka	Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka, element śluza (PW)
	(2) Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	2-(4) Budowa i modernizacja urządzeń zabezpieczających przed powodzią	Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka, element śluza (PW) Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle terenie woj. kujawsko-pomorskiego (PW) Rewitalizacja Brdy skanalizowanej wraz z przebudową obiektów bydgoskiego węzła wodnego (PW) Modernizacja budowli hydrotechnicznych na Kanale Bydgoskim, na odcinku od km 14,8 do km 38,9 obejmująca śluzy: Okole, Czyżkówko, Prądy, Osowa Góra, Józefinki i Nakło Wschód oraz jaz Józefinki (PW) Rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do parametrów drogi wodnej II klasy – na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (PW) Modernizacja budowli hydrotechnicznych na drodze wodnej Noteci dolnej skanalizowanej, od km 38,9 do km 176,2 (PW)
	(4) Poprawa sprawności funkcjonowania służb ratownictwa medycznego, straży pożarnej, policji i innych służb publicznych i społecznych bezpieczeństwa życia i mienia		Infrastruktura ratownictwa medycznego (PW)

Cel strategiczny w Strategii	Kierunek działań w Strategii	Zidentyfikowane przedsięwzięcie w Strategii	Nazwa przedsięwzięcia w KT
	(7) Rozwój inteligentnych systemów transportowych (ITS)		Usprawnienie połączeń w sieci wspomagającej sieć TEN-T w Toruniu (PW) Bit-City II (PW)
Sprawne zarządzanie	(10) Poprawa efektywności energetycznej		Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi (PP)
			Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych (PP)
			Termomodernizacja państwowych placówek szkolnictwa artystycznego w województwie kujawsko-pomorskim (PP)
		10-(23) Rozwój sieci dystrybucji LNG na potrzeby zrównoważonego transportu regionalnego	Bit-City II (PW)
	(22) Zapewnienie wysokiego standardu bazy oświatowej	22-(18) Realizacja projektu rozwoju infrastruktury Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy pn. „Wielofunkcyjny kompleks kreatywności artystycznej”	Budowa siedziby Akademii Muzycznej w Bydgoszczy (PP)
Tożsamość i dziedzictwo	(2) Zachowanie oraz promocja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu	2-(34) Wzmocnienie działań na rzecz ochrony i promocji Zespołu Staromiejskiego w Toruniu, wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO	Toruńska starówka – ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO – II etap (PW)

Źródło: opracowanie własne

## 2.5 Informacja o stanie prac nad realizacją Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020, wg stanu na koniec grudnia 2016 r.

Zgodnie z zapisami *Strategii* podjęte zostały działania na rzecz wdrożenia podejścia terytorialnego, które zakłada odejście od postrzegania obszarów przez pryzmat granic administracyjnych na rzecz indywidualnych potencjałów, barier i wzajemnych zależności. Wobec powyższego w dniu 30 października 2013 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr 43/1605/13 przyjął *Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020*.<sup>13</sup> W województwie kujawsko-pomorskim proces planowania i wdrażania polityki terytorialnej został ustalony na czterech niżej wymienionych poziomach:

- wojewódzkim – obejmującym miasta Bydgoszcz i Toruń oraz obszar powiązany z nimi funkcjonalnie (ZIT wojewódzki),
- regionalnym i subregionalnym – obejmującym miasta: Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z ich obszarami funkcjonalnymi (OSI miast regionalnych/subregionalnych),
- ponadlokalnym – obejmującym miasta powiatowe i powiązane z nimi obszary (Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego),
- lokalnym – na którym funkcjonują LGD w ramach idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność RLKS.

W 2016 r. kontynuowano działania na rzecz wdrażania podejścia terytorialnego, tj.:

- a) zaktualizowano *Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020* (uchwała Nr 11/346/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 marca 2016 r.) w związku ze zmianami obszarów OSI i ORSG jak również szacunkową alokacją środków w ramach PI RPO WK-P 2014-2020, dedykowanych polityce terytorialnej oraz proponowanym podziałem środków i wskaźników, do osiągnięcia których obligują ramy wykonania (dla wyznaczonych poziomów realizacji polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego). Aktualizacja dotyczyła także informacji na temat Rozwoju Lokalnego

<sup>13</sup> Dokument z 2013 r. został zaktualizowany uchwałą Nr 11/346/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 marca 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020”.



Kierowanego przez Społeczność, poprzez uwzględnienie aktualnego stanu prac w tym obszarze, a także nazewnictwa i zasięgu funkcjonowania Lokalnych Grup Działania.

b) w ramach OSI i ORSG:

- w okresie od 28 kwietnia do 20 czerwca 2016 r. trwał proces rozmów i spotkań związanych z ustaleniem ostatecznych zapisów w strategiach obszarowych. Łącznie przeprowadzono 20 spotkań (zgodnie z ilością strategii). Sygnatariusze porozumień zobowiązani zostali do dokonania ostatecznych korekt w strategiach ORSG i OSI oraz propozycjach projektowych. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele jst tj. starostowie powiatów, prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie a także osoby odpowiedzialne merytorycznie za przygotowanie strategii.
- podjęto uchwały opiniujące strategię:
  - w dniu 10 lutego 2016 r. Zarząd Województwa zatwierdził uchwały w sprawie przyjęcia opinii warunkowych strategii ORSG powiatów (17) oraz w sprawie przyjęcia opinii warunkowej strategii obszarów strategicznej interwencji dla miasta Grudziądz, Inowrocławia i Włocławka oraz obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (3). Opinie dotyczyły części diagnostycznej strategii a także projektowanych obszarów działań oraz przewidywanych do realizacji propozycji projektowych wraz z analizą wskaźnikową w zakresie PI 4c (efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym), PI 4e (zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych), PI 6b (rozwój infrastruktury wodno-ściekowej), PI 6c (ochrona i rozwój zasobów kultury), PI 6d (ochrona przyrody), PI 10a (inwestycje w infrastrukturę przedszkolną i infrastrukturę kształcenia zawodowego), PI 9iv (rozwój usług społecznych), PI 10i (wychowanie przedszkolne i kształcenie ogólne), PI 10 iv (kształcenie zawodowe). Opinie do strategii były opiniami warunkowymi, w związku z czym dokumenty te wymagały poprawek i sygnatariusze porozumień zobowiązani zostali do dokonania korekt.
  - w dniu 27 lipca 2016 r. Zarząd Województwa zatwierdził uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji opinii strategii OSI i ORSG (w odniesieniu do opinii wydanych do strategii OSI i ORSG zatwierdzonych uchwałami Zarządu Województwa z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia opinii w zakresie projektowanych obszarów działań oraz przewidywanych do realizacji propozycji projektowych w ramach PI 4c – gospodarka niskoemisyjna oraz PI 10i – kształcenie ogólne). Podjęta uchwała była wynikiem ustaleń rozmów negocjacyjnych pomiędzy jst a IZ RPO.
  - w dniu 31 sierpnia 2016 r. Zarząd Województwa przyjął uchwały w sprawie aktualizacji opinii OSI i ORSG do przyjętych uchwał z dnia 25 listopada 2016 r. oraz 10 lutego 2016 r. Sygnatariusze Porozumień zobowiązani zostali do dokonania korekt w strategiach ORSG i OSI, w tym propozycjach projektowych oraz do przesłania ich w terminie do 20 września br. Otrzymane strategie wraz z propozycjami projektowymi zostały poddane weryfikacji pod kątem opinii ORSG oraz OSI. Na przełomie października/listopada 2016 r. odbyła się weryfikacja propozycji projektowych w zakresie budowy, przebudowy ścieżek rowerowych pod kątem kryteriów wyboru projektu. Informacja w tym zakresie została przekazana do powiatów. Działania te miały wskazać propozycje wpisujące się w założenia konkursu a także umożliwić podjęcie decyzji o tym czy rozpocząć dane przedsięwzięcie.

c) w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych:

- w dniu 14 czerwca 2016 r. podpisano aneks do porozumienia zawartego w dniu 29.06.2015 r. w sprawie powierzenia zadań IP w ramach instrumentu ZIT RPO WK-P 2014-2020. Zmiany te były podyktowane koniecznością dostosowania zapisów porozumienia do zaleceń Komisji Europejskiej i Ministerstwa Rozwoju w zakresie:
  - nadania władzom miejskim zwiększonej roli w procesie oceny wniosków,
  - zmiany systemu oceny projektów i związanego z tym podziału zadań pomiędzy IP a IZ RPO,
  - wprowadzenia informacji nt. składu i zadań Komisji Oceny Projektów,
  - aktualizacji wartości niektórych wskaźników, zawartych w załączniku nr 2 do porozumienia,
  - usunięcia z załącznika nr 2 do aneksu do porozumienia zapisów dotyczących typów projektów.
- w dniu 20 lipca 2016 r. Zarząd Województwa przyjął opinię w sprawie Strategii ZIT (uchwała Nr 29/1089/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie zaopiniowania przez IZ RPO Strategii ZIT BTOF w zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach RPO WK-P 2014-2020).
- pismem z dnia 27 lipca 2016 r. Ministerstwo Rozwoju przekazało pozytywną opinię dla dokumentu Strategii ZIT BTOF.
- w dniu 7 grudnia 2016 r. uchwałą Nr 48/1889/16 Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pozytywnie zaopiniował zaktualizowaną Strategię ZIT na obszarze Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego, przekazaną przez IP w dniu 27 października 2016 r.

- w dniu 7 grudnia 2016 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr 48/1888/16 wprowadził zmiany do „Porozumienia w sprawie powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020”. Zakres zmian dotyczył przedkładania przez IP ZIT do IZ propozycji harmonogramu konkursów dedykowanych ZIT, celem rozpatrzenia i uwzględnienia w harmonogramie naborów wniosków dla RPO WK-P na lata 2014–2020 oraz przewidywanego czasu trwania zadań w procedurze konkursowej z etapem preselekcji oraz bez etapu preselekcji.
- d) w ramach rewitalizacji:
  - w dniu 29 stycznia 2016 r. ogłoszono konkurs dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020* (nabór wniosków o przyznanie dotacji rozpoczął się w dniu 1 marca 2016 r. i trwał do dnia 15 kwietnia 2016 r.). W odpowiedzi do urzędu wpłynęło 111 wniosków.
  - w dniu 31 sierpnia 2016 r. uchwałą Nr 33/1385/16 Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zatwierdził listę projektów rekomendowanych przez Komisję Konkursową do przyznania dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020*. Umowy z 51 gminami podpisano w dniu 28 września 2016 r.
  - w dniu 17 października 2016 r. ogłoszona została II edycja Konkursu dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020*. Nabór wniosków odbywał się w terminie od 17.11.2016 do 1.12.2016 r. W odpowiedzi do urzędu wpłynęło 56 wniosków o przyznanie dotacji. Rozstrzygnięcie konkursu przewiduje się na kwiecień 2017 r.
  - rozpoczęto proces opiniowania programów rewitalizacji zgodnie z Regulaminem wpisu do Wykazu programów rewitalizacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 39/1545/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 października 2016 r.

## 2.6 Informacje o stanie prac nad opracowaniem Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, wg stanu na koniec grudnia 2016 r.

Aktualnie obowiązujący *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* z 2003 r. (dalej: pzpw) został sporządzony na podstawie obowiązującej wówczas ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139 z późn. zm.) i przyjęty uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. Znaczące zmiany przepisów prawnych, a także dynamiczne zmiany w przestrzeni spowodowały, że pzpw w wielu aspektach utracił swą aktualność. W następstwie powyższego Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 23 kwietnia 2007 r. podjął uchwałę Nr VII/91/07 w sprawie przystąpienia do zmiany pzpw.

Prace projektowe prowadzone były przez kilka kolejnych lat przez Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku (dalej: KPBPPiR). Jednak pomimo osiągnięcia fazy bardzo daleko zaawansowanego projektu nie mogły być ukończone z przyczyn formalnych, związanych z brakiem realizacji przez ministerstwo odpowiedzialne za sprawy rozwoju regionalnego zobowiązań, które nałożyły na siebie opracowując *Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (dalej: KPZK 2030). Nowy *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* (dalej: Plan) obligatoryjnie uwzględniać musi ustalenia KPZK 2030, która zawiera odwołania do dokumentów zewnętrznych, uszczegółwiających jej ustalenia, a które przez kilka kolejnych lat po przyjęciu KPZK 2030 – nie powstały. Nie było więc możliwe spełnienie warunku zgodności projektu *Planu* z KPZK 2030. W konsekwencji realizacji ustaleń KPZK 2030 wprowadzono również zmiany w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa ta zmieniła zakres planu zagospodarowania przestrzennego województwa, co spowodowało, że dotychczas wykonane bardzo obszerne prace mogły być wykorzystane dla *Planu*, ale w bardzo ograniczonym zakresie.

W 2014 r. KPBPPiR wykonało *Okresową ocenę pzpw*. Opracowanie to potwierdziło nie tylko znaczącą dezaktualizację obowiązującego pzpw z 2003 r., ale także podkreśliło szereg znaczących zmian w uwarunkowaniach zewnętrznych funkcjonowania województwa. W konsekwencji wszystkich powyższych uwarunkowań Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 27 października 2014 r. podjął uchwałę Nr LIV/823/14 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu.

W 2015 r. Departament Rozwoju Regionalnego i KPBPPiR przeprowadziły prace formalno-prawne, związane z przygotowaniem Planu (ogłoszenie w prasie o zasięgu ogólnopolskim, obwieszczenia w urzędach jednostek samorządu terytorialnego, zawiadomienie na piśmie instytucji i organów właściwych do uzgadniania oraz

opiniowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Planu, zbieranie wniosków do Planu oraz zawiadomienie na piśmie instytucji, których działalność wpływa na sposób zagospodarowania przestrzennego województwa bądź mogących posiadać informacje, które w Planie powinny zostać uwzględnione – o podjęciu przez Sejmik Województwa uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Planu). Ponadto zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. 2002 nr 155 poz. 1298), na potrzeby Planu sporządzone zostało opracowanie ekofizjograficzne. W roku 2015 zakończyły się również prace nad częścią diagnostyczną Planu (uwarunkowania rozwoju województwa).

W 2016 r. w ramach prac nad Planem przeprowadzono procedurę określenia obszarów funkcjonalnych:

- 2 marca 2016 r. Zarząd Województwa przyjął uchwałę Nr 9/298/16 w sprawie propozycji określenia obszarów funkcjonalnych w województwie kujawsko-pomorskim i ich granic,
- 16 maja 2016 r. w Przysieku zorganizowano konferencję opiniującą propozycję obszarów funkcjonalnych w województwie, podczas której:
  - zebrano i przeanalizowano nadesłane wnioski – propozycje zgłoszone przez JST, dotyczące określenia obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym,
  - przeprowadzono opiniowanie przedstawionych propozycji obszarów funkcjonalnych (propozycji Zarządu Województwa oraz samorządów lokalnych).
- przeanalizowano zgłoszone uwagi i opinie, w efekcie czego Zarząd Województwa uchwałą Nr 30/1135/16 z dnia 27 lipca 2016 r. podjął decyzję określającą obszary funkcjonalne w województwie kujawsko-pomorskim oraz ich granice.

Obecnie KPBPIR prowadzi prace nad uwarunkowaniami dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich Bydgoszczy i Torunia oraz częścią kierunkową Planu.

### 3 Postęp w zakresie realizacji przedsięwzięć Strategii i stan realizacji planowanych zakresów interwencji wobec OSI Strategii

Podobnie jak latach poprzednich, także w roku 2016 w polityce regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego nie prowadzono działań, których podstawą byłaby kompleksowa interwencja wobec obszarów wskazanych jako obszary strategicznej interwencji *Strategii* (dalej: OSI *Strategii*), mającej na celu rozwiązywanie problemów lub wykorzystywanie potencjałów tam identyfikowanych. Jak dotąd ustalenia *Strategii* w aspekcie terytorialnym są realizowane wg założeń polityki terytorialnej (rozpoczętej w roku 2014) – jest to inny rodzaj terytorialnego różnicowania interwencji, niż zakładany wobec OSI *Strategii*, ale nie wyklucza realizacji polityki wobec OSI *Strategii* i nie konkuruje z tą formą (polityka terytorialna nawiązuje do pojęcia obszarów funkcjonalnych – ich idea została sformułowana po nakreśleniu założeń interwencji za pomocą OSI *Strategii* i rozwinięta w KPZK 2030; OSI oraz obszary funkcjonalne są pojęciami częściowo zawierającymi się). Warto tu podkreślić, że brak konkretnych działań na rzecz OSI nie stanowi zaniedbania w polityce regionalnej. Cele polityki regionalnej mogą być osiągnięte za pomocą różnych instrumentów i w dotychczasowej polityce województwa kujawsko-pomorskiego, realizuje się je za pomocą instrumentu polityki terytorialnej, a nie za pomocą instrumentu OSI *Strategii*.

Niektóre z prowadzonych w polityce regionalnej działań wpisują się pośrednio w założenia OSI *Strategii*. Wobec czego nawet jeśli nie prowadzi się zaplanowanej interwencji wobec OSI *Strategii*, to pewne aspekty ważne dla poszczególnych OSI *Strategii* są częściowo realizowane (choć należy zauważyć, że podstawową ideą interwencji wobec OSI było podjęcie działań kompleksowych i całościowych). Tak się dzieje w przypadku RPO WK-P 2014-2020, gdzie przyjęto, że w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych stosowane będą preferencje dla projektów lub odbiorców pomocy z określonych typów OSI *Strategii*, tj.:

- Kujawy (określone w *Strategii* jako OSI Kujawy – wyspecjalizowana sfera gospodarcza dla rolnictwa),
- Obszary wiejskie (określone w *Strategii* jako OSI Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej),
- Obszary o najniższym zatrudnieniu (określone w *Strategii* jako OSI Wzrost zatrudnienia),
- Rozwój funkcji uzdrowiskowych (określone w *Strategii* jako OSI Rozwój uzdrowisk),
- Obszar wschodniej części województwa (określone w *Strategii* jako OSI Przełamanie zapaści społeczno-gospodarczej wschodniej części województwa).

Natomiast spośród działań, które wprawdzie nie były inicjowane jako działania na rzecz OSI *Strategii*, ale w sposób bezpośredni lub pośredni oddziałują na OSI *Strategii*, nawiązując do potencjałów lub problemów, które leżały u podstaw ich identyfikacji należy wskazać:

- działania na rzecz rozwoju Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach idei ZIT – w roku 2016 przyjęto strategię rozwoju ZIT – działania te nawiązują bezpośrednio do OSI „Aglomeracja Bydgosko-Toruńska”,
- działania na rzecz rewitalizacji miast prowadzone za pomocą dofinansowania ze środków RPO WK-P 2014-2020 przedsięwzięć rewitalizacyjnych – w roku w 2016 przeprowadzono konkursy na dofinansowanie sporządzenia programów rewitalizacji w ramach POPT oraz rozpoczęto procedury mające na celu sporządzenie programów rewitalizacji (programy będą podstawą do ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPO) – działania te nawiązują bezpośrednio do OSI „Polityka miejska i rewitalizacja miast”,
- w ramach prac nad SOR, Ministerstwo Rozwoju wystąpiło z inicjatywą przeprowadzenia pilotażowych działań dla tzw. obszarów zagrożonych marginalizacją (o najsłabszym stanie rozwoju) – Zarząd Województwa zgłosił wolę udziału w pilotażu poprzez wykonanie tego typu prac dla powiatów: lipnowskiego, włocławskiego i radziejowskiego. Działanie to wpisuje się w OSI „Przełamanie zapaści społeczno-gospodarczej wschodniej części województwa”. W toku dalszych prac (już w roku 2017) Ministerstwo Rozwoju wstępnie do dalszego etapu prac nad wyborem obszarów do pilotażu wskazało powiat lipnowski, wśród dwóch innych powiatów z Polski. Jednakże do momentu zakończenia prac nad *Raportem* – nie dokonano ostatecznego wyboru.
- w marcu 2016 roku odbyło się spotkanie służb planistycznych województw kujawsko-pomorskiego oraz pomorskiego, mające na celu wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego obydwu województw obszaru funkcjonalnego o znaczeniu ponadregionalnym, mającego na celu wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi Światowego Rezerwatu Biosfery „Bory Tucholskie” – działanie to pośrednio nawiązuje do idei OSI „Bory Tucholskie – strefa wykorzystania potencjałów endogenicznych północno-zachodniej części województwa”.

Szczegółowe informacje nt. realizacji dotychczas zidentyfikowanych przedsięwzięć w *Strategii* zamieszczono w załączniku do *Raportu*. Przystawiono tam dane na temat 192 przedsięwzięć tj. etap prac, działania zrealizowane w 2016 r., założenia ze *Strategii* wskazujące podmioty odpowiedzialne za ich wdrożenie oraz podmioty faktycznie realizujące poszczególne zadania.

## 4 Podsumowanie, wnioski i rekomendacje

1. Istotnym uwarunkowaniem dla realizacji polityki rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego stało się przyjęcie przez Rząd RP nowej średniookresowej strategii rozwoju kraju tj. *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, co miało miejsce na początku 2017 r. Zgodnie bowiem z obowiązującymi przepisami strategii rozwoju regionów są spójne ze średniookresową strategią rozwoju kraju, przy czym obowiązujące akty prawne nie precyzują sposobu, w jaki treść strategii regionalnych miałyby być dostosowana do średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Powyższe spowodowało, że podjęte zostały pierwsze analizy uwarunkowań kształtowania polityki regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego, wynikające z SOR. W efekcie stwierdzono pełną zgodność ustaleń obowiązującej *Strategii* z SOR na poziomie ogólnym – to znaczy priorytetów i celów strategicznych.

Jednakże równocześnie stwierdzono, że istotnym zagrożeniem dla realizacji skutecznej, polityki regionalnej jest obecny stan rozwoju wybranych aspektów w województwie – na tyle niewystarczający, że zagrażający wzrostem dysproporcji. Kluczowymi problemami są: niski poziom rozwoju społecznego, mała zdolność do tworzenia i absorpcji rozwiązań innowacyjnych oraz utrzymywanie stanu peryferyzacji województwa w systemie społeczno-gospodarczym kraju (mające przyczyny zarówno wewnętrzne – przede wszystkim wynikające z braku wytworzenia silnego ośrodka metropolitalnego przez obydwie ośrodki stołeczne województwa, jak i zewnętrzne – czyli relatywnie słaba i obecnie, i w prognozowanej przyszłości, dostępność transportowa w relacjach międzyregionalnych a także międzynarodowych). W kontekście przyszłego funkcjonowania województwa (w realiach realizacji ustaleń SOR), przypuszcza się, że podstawowym problemem będzie tempo i intensywność realizacji ustaleń *Strategii* z zakresu rozwoju

społecznego, w tym zwłaszcza wszystkich aspektów związanych z edukacją. Jest to dziedzina kluczowa dla powodzenia rozwoju województwa w nowych uwarunkowaniach, kształtowanych przez SOR, Stąd konieczne będzie zintensyfikowanie właściwych działań w tych obszarach.

2. Rozwój społeczny jest warunkiem osiągnięcia najważniejszego priorytetu *Strategii*, tj. konkurencyjnej gospodarki. Niezbędne jest także położenie szczególnego nacisku na realizację działań, związanych z budową tożsamości i spójną promocją regionu. W tym miejscu zwraca się uwagę, że zarówno problematyka rozwoju społecznego jak i budowy tożsamości są zagadnieniami interdyscyplinarnymi, przez co dla sprawnej i spójnej realizacji wymagają współpracy departamentów, partnerów i koordynacji.
3. W związku z trwającymi pracami wdrożeniowymi SOR w Ministerstwie Rozwoju w perspektywie dwóch najbliższych lat przygotowana zostanie nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także inne zmiany legislacyjne, w tym najprawdopodobniej przyjęta zostanie ustawa Kodeks urbanistyczno-budowlany, która zastąpi m.in. ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Efektem prowadzonych prac będzie miało być między innymi stworzenie nowego zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem, zmiany w systemie dokumentów strategicznych, a także integracja planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Zmiany będą dotyczyły poziomu krajowego, ale także poziomu regionalnego i lokalnego. Ważne jest więc bieżące śledzenie prac wdrożeniowych ministerstw, by możliwe było odpowiednie przygotowanie się do zapowiadanych zmian.
4. Samorząd województwa jest jednym z realizatorów ustaleń wskazanych w *Strategii*. Swoje działania w tym zakresie realizuje poprzez różne instrumenty, wśród których szczególną rolę odgrywa RPO WK-P 2014-2020. Zakłada się, że sukcesywne wdrażanie wskazanych w RPO WK-P 2014-2020 celów, przy pomocy odpowiednich instrumentów interwencji pozwoli na osiągnięcie wskaźników istotnych z punktu widzenia zaspokajania potrzeb społeczno-gospodarczych województwa. Według stanu na koniec grudnia 2016 r. ogłoszono 93 konkursy (łącznie na środki z EFRR i EFS), podpisano 120 umów oraz wykorzystano 3,78% środków RPO WKP 2014-2020.
5. Według stanu na koniec grudnia 2016 r. z listy zaplanowanych 23 programów rozwoju, generalnie można wskazać, że:
  - 10 programów jest obowiązujących,
  - 7 programów jest w trakcie opracowywania,
  - odstąpiono/zawieszono opracowanie 6 programów.Część z tych dokumentów ma charakter roczny, w związku z czym opracowywane są cyklicznie. Część kilkuletnich opracowań została już zakończona i przygotowywane są nowe dokumenty. Jednocześnie w zakresie kilku programów wystąpiły przesłanki by odstąpić lub zawiesić ich opracowanie. Ustalenia w tym zakresie były prowadzone podczas spotkań poszczególnych członków Zarządu Województwa z nadzorowanymi departamentami, które odbyły się w lipcu 2016 r. Natomiast zbiorcza informacja na temat realizacji obowiązujących programów przygotowywana jest co 6 miesięcy w formie „Informacji półrocznej o zadaniach realizowanych w zakresie polityki rozwoju regionalnego województwa kujawsko-pomorskiego”, przyjmowanej uchwałą Zarządu Województwa i prezentowanej na Sejmiku Województwa.<sup>14</sup> W tym miejscu zwraca się uwagę, że dla wdrożenia *Strategii* konieczne jest ukończenie prac na tworzonych programami oraz ich realizacja. Należy także podkreślić, że *Strategia*, w tym wynikające z niej programy rozwoju, powinny być podstawą kreowania polityki finansowej województwa, a zawarte w *Strategii* oraz programach kierunki interwencji winny przekładać się na zadania ujęte w budżecie województwa (często zgłaszanym problemem był brak środków finansowych na realizację zadań *Strategii*).
6. W 2016 r. trwały prace organizacyjne w ministerstwach związane z KT, w tym analiza instrumentu jakim jest KT pod kątem elastyczności jego wdrażania. Ponadto ustalono ze stroną rządową:
  - listę dodatkowych projektów z obszaru kultury, które będą mogły ubiegać się o dofinansowanie z POiŚ,
  - listę przedsięwzięć dot. infrastruktury B+R, które będą mogły ubiegać się o dofinansowanie w ramach RPO WK-P 2014-2020 z działania 1.1,

<sup>14</sup> Zgodnie z uchwałą Nr XII/202/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 września 2011 r. w sprawie przedstawienia okresowej informacji na temat stanu realizacji zadań w zakresie polityki rozwoju regionalnego,

- wstępny zakres rzeczowy przedsięwzięcia BiT-City II,
  - podział kwot Funduszu Pracy na kolejne lata wdrażania projektów z RPO WK-P 2014-2020.
- Cztery przedsięwzięcia KT zostały już zrealizowane.
7. W 2016 r. zaktualizowano *Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020*, a także ustalano ostateczne zapisy strategii ORSG, OSI i ZIT oraz prowadzono proces opiniowania tych dokumentów. Ogłoszono także 2 edycje „Konkursu dotacji na opracowanie lub aktualizację programów rewitalizacji” w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020*. W efekcie pierwszego naboru wsparcie otrzymało 51 gmin, rozstrzygnięcie drugiego naboru planowane jest na II kwartał 2017 r.
  8. Kontynuowano prace związane z przygotowaniem *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego*. W 2016 r. przeprowadzono procedurę określenia obszarów funkcjonalnych, rozpoczęto prace nad uwarunkowaniami dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich Bydgoszczy i Torunia oraz ruszyły prace związane z opracowaniem kierunkowej części Planu.
  9. Dla wdrażania *Strategii* istotny jest także systematyczny kontakt z partnerami społeczno-gospodarczymi. Prowadzono więc stały dialog społeczny w duchu idei modernizacji województwa. Przykładem takiego podejścia były kolejne spotkania Społeczno-Gospodarczej Rady ds. Modernizacji Regionu, pełniącej rolę Regionalnego Forum Terytorialnego; Platforma Dialogu Społecznego, realizowana przez KPAI oraz utworzenie Forum Samorządowego, skupiającego przedstawicieli środowisk samorządowych, społecznych, gospodarczych, naukowych, a także parlamentarzystów. Informacje przekazywane przez partnerów były pomocne w realizacji polityki rozwoju przez Zarząd Województwa.
  10. Z punktu widzenia praktyki realizacyjnej oraz na podstawie wniosków z niniejszego *Raportu*, konieczne jest wzmocnienie zaangażowania podmiotów (zarówno departamentów UM, jednostek mu podległych oraz podmiotów zewnętrznych), odpowiadających za wdrażanie *Strategii*, w proces jej realizacji. W tym celu niezbędne jest nadanie *Strategii* właściwego priorytetu pośród innych realizowanych zadań oraz wskazanie podmiotu wiodącego w zakresie realizacji danego kierunku/przedsięwzięcia, a także systematycznego monitorowania postępów w osiągnięciu zamierzonych efektów. Wobec powyższego konieczne są także ustalenia organizacyjne w urzędzie, np. w zakresie uzdrowisk i dróg (poza wojewódzkimi).
  11. Niezbędna jest także sukcesywna rozbudowa samorządowego wojewódzkiego systemu monitorowania stanu rozwoju województwa (Kujawsko-Pomorskiego Obserwatorium Rozwoju) poprzez rozbudowę potencjału, w tym kadrowego – w celu zwiększenia zdolności do uzyskiwania ocen rozwoju, uzupełniających system statystyki publicznej, a zwłaszcza dla uzyskiwania ocen rozwoju w aspektach nie badanych przez statystykę publiczną.
  12. Rekomenduje się wprowadzenie zasady, że wszystkie dokumenty o charakterze studialnym przygotowywane lub zamawiane przez departamenty UM lub jednostki mu podległe, mogące mieć znaczenie dla prowadzonych analiz i podejmowania decyzji przy programowaniu rozwoju województwa, powinny być przekazywane do Departamentu Rozwoju Regionalnego do Biura Analiz celem ich ewentualnego wykorzystania.
  13. Wskazuje się na dalszą konieczność lobbowania na rzecz realizacji przedsięwzięć, kompetencyjnie leżących w gestii administracji rządowej, a których realizacja ma fundamentalne znaczenie dla dalszego rozwoju województwa.

## Załącznik, Szczegółowe informacje nt. realizacji przedsięwzięć Strategii w ramach poszczególnych celów strategicznych

### ZAWARTOŚĆ

<b>Cel strategiczny: Gospodarka i miejsca pracy</b> .....	40
<b>Cel strategiczny: Dostępność i spójność</b> .....	45
<b>Cel strategiczny: Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi</b> .....	61
ROZWÓJ SPOŁECZNY .....	61
EDUKACJA .....	65
ZDROWIE .....	69
<b>Cel strategiczny: Innowacyjność</b> .....	74
<b>Cel strategiczny: Nowoczesny sektor rolno-spożywczy</b> .....	80
<b>Cel strategiczny: Bezpieczeństwo</b> .....	83
<b>Cel strategiczny: Sprawne zarządzanie</b> .....	86
<b>Cel strategiczny: Tożsamość i dziedzictwo</b> .....	93

## Cel strategiczny: Gospodarka i miejsca pracy

### **Kierunek działań: 1. Wzrost zatrudnienia**

1	Opracowanie programu rozwoju gospodarczego województwa jako podstawy kompleksowych działań na rzecz aktywizacji gospodarczej
Etap realizacji <sup>1</sup>	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Odstąpiono od przygotowania programu rozwoju gospodarczego, Program miał objąć oprócz tematów gospodarczych, kwestie dot. sektora rolno-spożywczego oraz promocji markowych produktów turystycznych, Dep. Rolnictwa przekazał informację, że na bieżąco realizuje działania zapisane do ujęcia w programie, natomiast Dep. Sportu i Turystyki pracuje nad przygotowaniem osobnego dokumentu dotyczącego turystyki, Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej przygotował opracowanie pt. <i>Kierunki promocji gospodarczej regionu kujawsko-pomorskiego. Kierunki promocji gospodarczej i wsparcia dla internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2015-2020.</i>
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd gospodarczy Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>

### **Kierunek działań: 2. Rozwój przestrzeni inwestycyjnej**

2	Wykorzystanie obszarów zdegradowanych i terenów przemysłowych na cele tworzenia przestrzeni inwestycyjnych
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie będzie przedmiotem osobnej analizy.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorządy lokalne, samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie, wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorządy lokalne, samorząd województwa b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego</i>

3	Rozwój specjalnych stref ekonomicznych
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	Pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego – COI/COIE monitorują rozwój specjalnych stref ekonomicznych, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna została poszerzona o tereny w Solcu Kujawskim (14,82 ha), Nakle n. Notecią (21,9 ha) i Białym Borze (15,36 ha), Tereny objęte PSSE w regionie powiększyły się z 828 ha do 880 ha.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorządy lokalne, samorząd województwa, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie, wspierająca Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorządy lokalne, samorząd województwa, inwestorzy prywatni b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>

<sup>1</sup> Dla przedsięwzięć inwestycyjnych wyróżniono następujące etapy realizacji: nie rozpoczęto realizacji, faza projektowa, faza uzgadniania dokumentacji, wstępna faza procesu inwestycyjnego, zaawansowana faza procesu inwestycyjnego, zrealizowano. Dla przedsięwzięć nie inwestycyjnych wyróżniono następujące etapy realizacji: nie rozpoczęto realizacji, faza początkowa, faza zaawansowana, zrealizowano.



14	Rozwój Parków Technologicznych i Przemysłowych, jako przygotowanej przestrzeni do rozwoju firmy	
Etap realizacji	Faza zaawansowana	
Opis podjętych prac	Pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego – COI/COIE monitorują gdzie powstają i gdzie funkcjonują parki przemysłowe i technologiczne. Toruński Park Technologiczny został poszerzony o 19 ha przy ul. Andersa w Toruniu, Miasto Bydgoszcz przejęło drogi na terenie b. zakładów Zachem co umożliwiło dwa dodatkowe wjazdy na teren Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego.	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni, samorząd gospodarczy Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni, samorząd gospodarczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej	
Zródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej	

### **Kierunek działań: 9. Rozwój uzdrowisk i sektora związanego z poprawą stanu zdrowia**

5	Opracowanie i wdrożenie pakietu działań „Uzdrowisko Ciechocinek”	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	Na bieżąco realizowana jest współpraca z uzdrowiskami lub przedstawicielami podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego w zakresie promocji i informacji oraz wsparcia dotyczącego realizacji projektów współfinansowanych z funduszy UE.	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni b) opiekun w ramach UMWK-P: - brak podmiotu	
Zródło informacji	Dep. Sportu i Turystyki, Dep. Rozwoju Regionalnego	

6	Opracowanie i wdrożenie pakietu działań „Uzdrowisko Inowrocław”	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	Na bieżąco realizowana jest współpraca z uzdrowiskami lub przedstawicielami podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego w zakresie promocji i informacji oraz wsparcia dotyczącego realizacji projektów współfinansowanych z funduszy UE.	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: w zakresie opracowania – wykonawcza w partnerstwie; w zakresie wdrożenia – inicjująca i wspierająca oraz wykonawcza w partnerstwie w zakresie niektórych zadań Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni b) opiekun w ramach UMWK-P: - brak podmiotu	
Zródło informacji	Dep. Sportu i Turystyki, Dep. Rozwoju Regionalnego	

7	Opracowanie i wdrożenie pakietu działań „Uzdrowisko Wieniec-Zdrój”	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	Na bieżąco realizowana jest współpraca z uzdrowiskami lub przedstawicielami podmiotów lecznictwa uzdrowiskowego w zakresie promocji i informacji oraz wsparcia dotyczącego realizacji projektów współfinansowanych z funduszy UE.	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: w zakresie opracowania – wykonawcza w partnerstwie; w zakresie wdrożenia – inicjująca i wspierająca oraz wykonawcza w partnerstwie w zakresie niektórych zadań Zakładany okres realizacji: do 2020	

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorządy lokalne, inwestorzy prywatni b) opiekun w ramach UMWK-P: - brak podmiotu
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki, Dep. Rozwoju Regionalnego</i>

8	Opracowanie i wdrożenie pakietu działań na rzecz rozwoju turystyki rehabilitacyjno-zdrowotnej w oparciu o zasoby Geotermii Grudziądz
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorządy lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: w zakresie opracowania – wykonawcza w partnerstwie; w zakresie wdrożenia – inicjująca i wspierająca oraz wykonawcza w partnerstwie w zakresie niektórych zadań Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorządy lokalne, inwestorzy prywatni b) opiekun w ramach UMWK-P: - brak podmiotu
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki</i>

### **Kierunek działań: 10, Rozwój turystyki**

15	Inwentaryzacja zasobów turystycznych województwa wraz z przeprowadzeniem analizy SWOT i ustaleniem priorytetów interwencji
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zgodnie z powszechnie panującymi trendami w turystyce zasadnym jest odejście od zasobów i skupienie się na produktach turystycznych jako gotowej ofercie, przygotowanej do zidentyfikowanej grupy odbiorców,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki</i>

9	Identyfikacja produktów turystycznych istotnych dla rozwoju gospodarczego województwa – jako podstawa dla wspierania ich rozwoju i promocji
Etap realizacji	Zrealizowano
Opis podjętych prac	Organizacja lokalnych i regionalnego forum turystycznego, które miały za zadanie identyfikację produktów turystycznych istotnych dla rozwoju województwa. Lokalne fora turystyki odbyły się w: Bydgoszczy, Toruniu, Inowrocławiu, Tucholi, Golubiu-Dobrzyniu, Żninie, Lipnie, Rulewie (powiat świecki). Fora skupiły członków lokalnych organizacji turystycznych w regionie, które są odpowiedzialne za promocję turystyczną "małych ojczyzn". Osiągnięto następujące cele: integracja środowiska działającego na rzecz tworzenia, rozwoju i promocji produktów turystycznych, określenie wspólnych dalszych kierunków rozwoju, wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie tworzenia i rozwijania oferty turystycznej, wykreowanie przekazu promocyjnego. II Regionalne Forum Turystyki odbyło się w dniu 27 października 2016 r. w Toruniu. Wzięło w nim udział ponad 140 osób (przedstawiciele samorządów, Polskiej Organizacji Turystycznej, lokalnych organizacji turystycznych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych). Podczas Forum zaprezentowano, wypracowany w mijającym roku, produkt sieciowy „Niech Cię Zakole”, ofertę dwóch pakietów obejmujących Ziemię Dobrzyńską oraz Dolinę Dolnej Wisły. Cel regionalnego forum, czyli propagowanie komercjalizacji, w tym tworzenia produktów sieciowych – poprzez prezentację przykładów z województwa zostały w pełni osiągnięty.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Sportu i Turystyki b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki</i>

10	Kompleksowe zagospodarowanie turystyczne Zbiornika Włocławskiego i terenów z nim związanych
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	W 2015 r. podpisano list intencyjny w sprawie zagospodarowania zbiornika. W 2016 r. zorganizowano spotkanie związane z problematyką Zbiornika Włocławskiego.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: inicjująca i wspierająca; w zakresie niektórych zadań wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorządy lokalne, inwestorzy prywatni b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego

11	Integracja systemu promocji i rozwoju turystyki w województwie w oparciu o model Regionalnej i Lokalnych Organizacji Turystycznych (ROT i LOT) oraz rozwój LOTów i ROTu i zwiększenie roli tych podmiotów w kreowaniu rozwoju turystyki.
Etap realizacji	Zrealizowano
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie zostało zrealizowane poprzez członkostwo województwa w strukturach Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej, wsparcie działalności statutowej organizacji poprzez przekazanie składki członkowskiej, udział w wspólnych przedsięwzięciach z zakresu promocji turystycznej regionu. Integracja systemu promocji i rozwoju turystyki w województwie odbyła się również poprzez realizację wspólnego projektu z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną, którego jednym z zadań był m.in. montaż oznakowania do atrakcji turystycznych na terenie województwa przy drogach wojewódzkich i krajowych. Województwo wspierało działalność lokalnych organizacji turystycznych poprzez organizację otwartego konkursu ofert pn. "Upowszechnianie krajoznawstwa i turystyki" i udzielone wsparcie finansowe w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w ramach niniejszego konkursu. Dzięki przedmiotowemu wsparciu, organizacje mogły przeprowadzić lokalne fora turystyki, które miały za zadanie: komunikację, integrację i wzmocnienie struktur 3-szczeblowego systemu zarządzania turystyką POT-ROT-LOT (poprzez zachęcenie do tworzenia LOT oraz zainteresowanie LGD wsparciem turystyki). Natomiast podczas I Regionalnego Forum Turystyki, otwarta została powszechna debata na temat zadań i celów jakie stoją przed turystyką w naszym województwie. Sformułowane wówczas opinie i postulaty przyjęły w 2016 r. postać działań realizowanych przez Kujawsko-Pomorską Organizację Turystyczną w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim, lokalnymi organizacjami turystycznymi oraz innymi podmiotami zainteresowanymi rozwojem turystyki w naszym regionie. Miały one istotny wymiar merytoryczny, promocyjny oraz integrujący branżę. Podczas 9 Lokalnych Forów Turystyki, które odbywały się przez cały mijający rok w naszym województwie, odważnie diagnozowano bariery i słabe strony turystyki w środowiskach lokalnych, podejmując dialog pomiędzy stowarzyszeniami branżowymi i samorządem terytorialnym.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne, samorząd gospodarczy Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, K-POT, LOTy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	Dep. Sportu i Turystyki

### **Kierunek działań: 15. Rozwój eksportu**

13	Opracowanie i wdrożenie założeń internacjonalizacji małych i średnich przedsiębiorstw
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2015 r.
Opis podjętych prac	W 2015 r. opracowano dokument <i>Kierunki promocji gospodarczej i wsparcia dla internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2015-2020</i> . Powyższy dokument stanowi załącznik do dokumentacji konkursowej w ramach działania 1.5.2 RPO WK-P 2014-2020. W 2016 roku nie dokonywano aktualizacji dokumentu.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd gospodarczy Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

4	Utworzenie biura certyfikacji wyrobów	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	b,d,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, inwestorzy prywatni, samorząd gospodarczy Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej	
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>	

#### **Kierunek działań: 16. Promocja gospodarcza regionu**

16	Powołanie wyspecjalizowanej instytucji zajmującej się pozyskiwaniem i obsługą „kluczowych inwestorów” dla województwa kujawsko-pomorskiego	
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2014 r,	
Opis podjętych prac	W roku 2014 o pracowano założenia funkcjonowania instytucji zajmującej się pozyskiwaniem i obsługą „kluczowych inwestorów” dla województwa kujawsko-pomorskiego,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej	
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>	

#### **Kierunek działań: 17. Rozwój i wzmocnienie współpracy oraz konkurencyjności międzynarodowej**

12	Ustanowienie reprezentacji (konsorcjum) województwa kujawsko-pomorskiego w Chinach z oddziaływaniem na rynki azjatyckie	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	b,d,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd gospodarczy Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej	
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>	

## Cel strategiczny: Dostępność i spójność

### **Kierunek działań: 1. Zapewnienie dostępności zewnętrznej województwa za pomocą dróg krajowych i wojewódzkich**

1	Realizacja drogi ekspresowej S5
Etap realizacji	Faza uzgadniania dokumentacji, od 2014 r,
Opis podjętych prac	W dniu 20 sierpnia 2015 r, dokonano wyboru najkorzystniejszych ofert w przetargu na zaprojektowanie i budowę poszczególnych odcinków drogi ekspresowej S5. W dniu 12 października 2015 r, podpisano umowy z wykonawcami – inwestycja podzielona została na siedem odcinków, W sierpniu 2016 r, wykonawcy sześciu odcinków złożyli wnioski do Wojewody o wydanie Zezwolenia na Realizację Inwestycji Drogowej (ZRID) (wniosku takiego, ze względu na trwające uzgodnieniami z PKP dot. budowy wiaduktu drogowego nad istniejącą linią kolejową, nie złożyli wykonawcy trzeciego odcinka), Wykonawcy zamierzają rozpocząć roboty wiosną 2017 r,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmiot realizujący	a) bezpośrednio: - GDDKiA b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPIR
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPIR</i>

2	Realizacja drogi ekspresowej S10
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2016 do 2023 r,
Opis podjętych prac	W dniu 28 listopada 2016 r, podpisano umowę z wykonawcą na przygotowanie Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowego (STeS) z elementami koncepcji programowej wraz z materiałami do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: Budowa drogi ekspresowej S10 na odcinku Bydgoszcz-Toruń, Planowane zakończenie umowy na STeS i planowany termin uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach to I połowa 2018 r. Stan prac: - dla odcinka Bydgoszcz-Toruń – faza projektowa, - dla odcinków od granicy województwa do Bydgoszczy i od Torunia do granicy województwa – w 2016 r, nie podejmowano prac.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - GDDKiA b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPIR
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPIR</i>

9	Podjęcie prac na rzecz realizacji drogi ekspresowej S16 <u>Aktualna nazwa przedsięwzięcia:</u> Podjęcie prac na rzecz realizacji drogi ekspresowej S16 (nowe oznaczenie – kontynuacja S5)
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Nie prowadzono żadnych prac, Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn, 13 października 2015 r, zmieniającym rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych, DK16 docelowo zostanie przemianowana na drogę S5 (po jej wybudowaniu),
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmiot realizujący	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPIR
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPIR</i>

4	Przebudowa drogi krajowej nr 15, w tym: realizacja obwodnicy Inowrocławia, realizacja obwodnicy Brodnicy i obwodnicy Kowalewa Pomorskiego, podjęcie prac nad koncepcją całościowej realizacji drogi w standardzie GP2+2; jako priorytet wskazuje się realizację odcinka Inowrocław – Toruń z obwodnicą Inowrocławia
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Nie podjęto żadnych prac studialnych i planistycznych dla całego korytarza drogi w granicach województwa kuj-pom, w celu jej przebudowy do drogi dwujezdniowej klasy GP, W dniu 5 listopada 2014 r, podpisana została umowa na budowę obwodnicy Inowrocławia w ciągu DK nr 15 i 25 (etap I), Obecnie trwają prace budowlane – od węzła Łatkowo do węzła Tupadły, Planowany termin ich zakończenia to 5,08,2017 r, W dniu 15 października 2015 r, ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy (w trybie projektuj i buduj) na budowę łącznika obwodnicy Inowrocławia w ciągu DK nr 15 i 25 (od węzła Łatkowo do węzła Sławęcinek), Obwodnica Brodnicy została zrealizowana – 25.06.2016 r. oddano ją do użytku, Obwodnica Kowalewa Pomorskiego – wnioskowano o umieszczenie tej inwestycji w Programie Budowy Dróg Krajowych i Autostrad na lata 2014–2023, jednak ostatecznie inwestycja ta nie została umieszczona w programie,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

5	Przebudowa drogi krajowej nr 25
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	W skali całej drogi na odcinku województwa kujawsko-pomorskiego nie podjęto kompleksowych prac projektowych. Wnioskowano (podczas konsultacji) o umieszczenie przebudowy DK nr 25 w Programie Budowy Dróg Krajowych i Autostrad na lata 2014-2023, Ostatecznie w programie tym nie przewidziano przebudowy DK nr 25, umieszczono jedynie budowę obwodnic Kamienia Krajeńskiego i Sępólna Krajeńskiego w ciągu tej drogi, 23 października 2015 r, GDDKiA w Bydgoszczy ogłosiła przetarg na Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowe (STES) wraz z materiałami do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla obwodnic: Sępólna Krajeńskiego i Kamienia Krajeńskiego w ciągu DK nr 25, W dniu 22 marca 2016 r, podpisano umowę z wykonawcą na przygotowanie Studium Techniczno-Ekologiczno-Środowiskowego (STES) wraz z materiałami do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla obwodnic: Sępólna Krajeńskiego i Kamienia Krajeńskiego, 15 października 2015 r, ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy na budowę łącznika obwodnicy Inowrocławia w ciągu DK nr 15 i 25,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

7	Modernizacja drogi krajowej nr 91
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Nie prowadzono żadnych działań.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

**Kierunek działań: 2. Zapewnienie skomunikowania węzłów dróg ekspresowych i autostrady A1 z siecią dróg niższych kategorii**

14	Realizacja węzła autostradowego Dźwierzno
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	W projekcie <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Chełmża</i> wnoszono o rezerwację terenu pod planowany węzeł autostradowy, Zakładany węzeł znajduje się na odcinku autostrady zarządzanym przez prywatnego koncesjonariusza firmę GTC S.A, Studium znajduje się w końcowej fazie uzgodnień i konsultacji,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR</i>

12	Przebudowa drogi krajowej nr 62 na odcinku Włocławek – Brześć Kujawski
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Wnioskowano (podczas konsultacji) o umieszczenie przedsięwzięcia w <i>Programie Budowy Dróg Krajoowych na lata 2014-2023</i> , ale inwestycja nie została umieszczona w programie,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR</i>

**Kierunek działań: 3. Realizacja regionalnego systemu transportu publicznego „60/90” dla zapewnienia spójności wewnętrznej województwa**

40	Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu regionalnego transportu publicznego
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	W grudniu 2010 r, na regionalnych połączeniach kolejowych na liniach niezelektryfikowanych wprowadzono taryfę kujawsko-pomorską, W grudniu 2015 r, rozszerzono ją na wszystkie kolejowe połączenia regionalne na terenie województwa. W przypadku integracji z transportem autobusowym z uwagi na zapowiadane istotne zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, wszelkie działania w ramach zadania zostały odroczone do momentu uchwalenia nowelizacji ustawy,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Nadzoru Właścielskiego, Transportu i Cyfryzacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścielskiego, Transportu i Cyfryzacji, KPBPPiR
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

43	Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu funkcjonowania transportu podmiejskiego („transport aglomeracyjny”) w obszarach funkcjonalnych: Bydgoszczy-Torunia oraz Włocławka, Grudziadza i Inowrocławia  <i>(TU: W ZAKRESIE Włocławskiego OF, Grudziądzkiego OF i Inowrocławskiego OF; odnośnie Bydgosko-Toruńskiego OF w kierunku działań nr 4)</i>
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Z uwagi na planowane istotne zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, wszelkie działania w ramach zadania zostają odroczone do momentu uchwalenia nowelizacji ustawy,

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

45	Realizacja regionalnego systemu informacji na temat rozkładów jazdy wszystkich przewoźników
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Informacje dotyczące publikacji rozkładów jazdy autobusów i pociągów określają odpowiednie rozporządzenia. Nadzór nad prawidłowym informowaniem o rozkładach jazdy pełni Urząd Transportu Kolejowego, Inspekcja Transportu Drogowego i samorzady wydające zezwolenia na przewóz osób. Z uwagi na zapowiadane istotne zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, wszelkie działania w ramach zadania zostają odroczone do momentu uchwalenia nowelizacji ustawy,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

#### **Kierunek działań: 4. Rozwój zintegrowanego systemu transportu publicznego w obszarze metropolitalnym**

43	Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu funkcjonowania transportu podmiejskiego („transport aglomeracyjny”) w obszarach funkcjonalnych: Bydgoszczy-Torunia oraz Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia  <i>(TU: W ZAKRESIE: Bydgosko-Toruńskiego OF; odnośnie: Włocławskiego OF, Grudziądzkiego OF i Inowrocławskiego OF – w kierunku działań nr 3)</i>
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Z uwagi na planowane istotne zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, wszelkie działania w ramach zadania zostają odroczone do momentu uchwalenia nowelizacji ustawy,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

20	Realizacja projektu „BiT-City II”
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	Pod nazwą BiT-City II należy rozumieć ideę integracji stolic województwa z miastami prezydenckimi poprzez transport publiczny, a w szczególności przewozy kolejowe. Samorzady, które wyraziły wolę realizacji przedsięwzięcia nie określiły jeszcze zakresu rzeczowego zadań. Województwo nie jest zaangażowane finansowo w przedsięwzięcie. Trwa uzgadnianie ostatecznego zakresu przedsięwzięcia wpisanego do projektu BiT-City II przez zainteresowanego beneficjenta – Gminę Miasta Toruń.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie ze stroną rządową Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - jednostki samorządu terytorialnego, spółki z grupy PKP b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>



44	Rozpoczęcie prac studialnych związanych z realizacją szybkiego połączenia szynowego Bydgoszczy i Torunia („tramwaj regionalny”)
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2016 r.
Opis podjętych prac	Na początku 2016 r. przystąpiono do kontynuacji prac nad analizami studialnymi dla możliwości realizacji tramwaju regionalnego ze szczególnym uwzględnieniem odcinka Toruń-Górsk (odcinek 1). Obecnie trwają przygotowania do podjęcia analiz studialnych dla pozostałych dwóch odcinków.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - KPBPPiR b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

**Kierunek działań: 5. Rozwój sieci drogowych o podstawowym znaczeniu dla spójności wewnętrznej województwa**

6	Przebudowa drogi krajowej nr 67 z realizacją obwodnicy Lipna i połączeniem z DK10/S10
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Nie prowadzono żadnych działań. Realizacja obwodnicy i jej przebieg uzależniona jest od przebiegu drogi S10 (który wymaga ustalenia).
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

13	Przebudowa drogi krajowej nr 62 na odcinku Strzelno-Kobylniki wraz z realizacją obwodnicy Kruszewicy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Wnioskowano (podczas konsultacji) o umieszczenie przedsięwzięcia w <i>Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023</i> , ale inwestycja nie została umieszczona w programie.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

3	Przebudowa drogi krajowej nr 80
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Po zakończeniu wstępnych prac studialnych, wykonywanych przez KPBPPiR wspólnie z Dep. Rozwoju Regionalnego, do końca 2016 r. nie kontynuowano prac. Wykonano jedynie przebudowy na fragmentach miejskich odcinków drogi w Bydgoszczy (przebudowa ul. Grunwaldzkiej), na pozostałych odcinkach nie rozpoczęto realizacji.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P:

	- Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Zródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

15	Opracowanie i wdrożenie programu poprawy stanu technicznego sieci dróg wojewódzkich i powiatowych mających kluczowe znaczenie dla dostępności wewnątrzregionalnej
Etap realizacji	Wstępna faza procesu inwestycyjnego
Opis podjętych prac	Zadanie zostało wpisane do <i>Kujawsko-Pomorskiego Planu Spójności Komunikacji Drogowej i Kolejowej na lata 2014-2020</i> .
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: w zależności od charakteru danego zadania – wykonawcza (ew. wykonawcza w partnerstwie) lub/i inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa poprzez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej
Zródło informacji	Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej

19	Poprawa dostępności północnej i zachodniej części województwa poprzez działania inwestycyjne i organizacyjne wobec drogi powiatowej nr 1015C relacji Tuchola-Tleń
Etap realizacji	b,d,
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej
Zródło informacji	b,d,

16	Wdrożenie systemu standaryzacji dróg wojewódzkich
Etap realizacji	Wstępna faza procesu inwestycyjnego
Opis podjętych prac	Protokołem ustaleń 46/2012 z dnia 14,11,2012 Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął informację o wymaganych standardach dróg wojewódzkich. Przy realizacji inwestycji na drogach w ramach posiadanych środków finansowych wdrażany będzie system standaryzacji dróg.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa poprzez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej
Zródło informacji	Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej

17	Identyfikacja sieci dróg lokalnych kluczowych dla spójności województwa
Etap realizacji	Zrealizowano, 2015 r.
Opis podjętych prac	Opracowano dokument pn. Analiza potrzeb budowy i modernizacji dróg lokalnych w zakresie PROW 2014-2020 w odniesieniu do wybranych aspektów <i>Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+</i> .
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Rozwoju Obszarów Wiejskich b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Obszarów Wiejskich

Źródło informacji	Dep. Rozwoju Obszarów Wiejskich
-------------------	---------------------------------

10	Podjęcie prac studialnych na rzecz realizacji przepraw drogowych w związku z kompleksowym zagospodarowaniem doliny Wisły – w pierwszym etapie wskazuje się przeprawy poniżej Włocławka oraz w rejonie Solca Kujawskiego
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Realizacja przeprawy poniżej Włocławka jest pośrednio powiązana i uzależniona od realizacji stopnia wodnego w rejonie Siarzewa. Dla realizacji stopnia w Siarzewie wystąpiono o wydanie decyzji środowiskowej, jednak RDOŚ w Bydgoszczy odmówiła jej wydania, GDOŚ uchyliła odmowę. (Inwestor może teraz ponownie wystąpić o wydanie decyzji środowiskowej, jednak ze względu na procedurę odwoławczą jeszcze o nią nie wystąpił). Stan prac: - nie rozpoczęto prac studialnych dla przepraw drogowych, - trwa faza uzgadniania dokumentacji dla stopnia poniżej Włocławka.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy niektórych zadań w partnerstwie Zakładany okres realizacji: -
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - inwestor prywatny (Energa - stopień wodny), samorząd województwa, samorządy lokalne, GDDKiA b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

### **Kierunek działań: 6. Tworzenie warunków dla budowy i modernizacji dróg lokalnych**

18	Budowa i modernizacja sieci dróg lokalnych kluczowych dla spójności województwa
Etap realizacji	Zaawans. faza procesu inwestycyjnego, od 2015 do 2017 r.
Opis podjętych prac	25.05.2016 r. podpisano 137 umów o przyznaniu pomocy na łączną kwotę przyznania pomocy 63 382 969 zł w zakresie budowy lub modernizacji dróg lokalnych. Do końca 2016 r. wykonano łącznie (złożono wnioski o płatność do dn. 31.12.2016 r.) drogi o następującej długości - w podziale na zakresy: 1, zmiana nawierzchni dróg lokalnych - 0,735 km.; 2, przebudowa dróg lokalnych - 111,875 km.; budowa dróg lokalnych - 4,782 km, łącznie: 117,392 km.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorządy lokalne, związki międzygminne, związki powiatów b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Obszarów Wiejskich
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Obszarów Wiejskich

### **Kierunek działań: 8. Budowa obwodnic miejscowości w przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich**

8	Budowa obwodnicy Grudziądzka w przebiegu DK16 oraz obwodnicy Łasina
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Nie prowadzono żadnych działań. Realizacja obwodnicy i jej przebieg uzależniona jest od przebiegu drogi S5 (który wymaga ustalenia). Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 13 października 2015 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych, DK nr 16 docelowo zostanie przemianowana na drogę S5 (po jej wybudowaniu).
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - potencjalny podmiot – GDDKiA jako jednostka zarządzająca drogą krajową b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

11	Realizacja obwodnicy Brześcia Kujawskiego w przebiegu drogi krajowej nr 62 i dróg wojewódzkich nr: 270, 265 i 268
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zgodnie z pismem z dnia 28,10,2015 r.,znak: DDA,II,453,99,2015,gw,1 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, przedsięwzięcie polegające na przebudowie DK 62 na odcinkach Włocławek-Brześć Kujawski wraz z budową obwodnicy Brześcia Kujawskiego i Kruszwicy nie znalazło się na liście zadań przewidzianych do realizacji w <i>Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023</i> . Także GDDKiA O/Bydgoszcz odstąpiła od budowy obwodnicy Brześcia Kujawskiego w ciągu DK ze względu na koszty, Podane drogi wojewódzkie przewidziane są do realizacji w formule PPP, Obecnie trwają negocjacje z ewentualnymi partnerami w realizacji tej inwestycji,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: przewidywany udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - GDDKiA b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR, Dep, Inwestycji i Infrastruktury Drogowej
Źródło informacji	<i>Dep Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR, Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej</i>

### **Kierunek działań: 9. Poprawa dostępności kolejowej województwa w transporcie pasażerskim i towarowym**

21	Zapewnienie technicznej możliwości realizacji połączeń pasażerskich z prędkością co najmniej 160 km/h na liniach kolejowych nr: 18, 131, 353 i co najmniej 120 km/h na linii kolejowej nr 201
Etap realizacji	Od 2014 do 2020 r. linia nr 18: wstępna faza procesu inwestycyjnego (odcinek Kutno-Toruń) linia nr 131: faza projektowa linia 201: wstępna faza procesu inwestycyjnego linia nr 353: zakończono
Opis podjętych prac	Zadania inwestycyjne w zakresie modernizacji lub rewitalizacji linii kolejowych zostały określone w <i>Krajowym Programie Kolejowym do 2023 r</i> , Na liście projektów uwzględniono linie kolejowe nr 18, 131, 201 i 353, Linia nr 18: dotychczas przeprowadzono rewitalizację linii kolejowej nr 18 na odcinku Toruń Główny – Bydgoszcz Główna przywracając jej prędkość konstrukcyjną 120 km/h, Rozpoczęto prace remontowe dla odcinka Kutno-Toruń Główny, którego realizacja planowana jest w perspektywie 2014-2020. Linia 131: trwają dalsze prace remontowe, uzupełniające działania podjęte w ramach programu inwestycji związanych z Euro 2012, Zarządca infrastruktury ogłosił przetargi na prace projektowe oraz roboty budowlane między Nową Wsią Wielką a Tczewem w ramach zadania inwestycyjnego pn, „Prace na linii kolejowej C-E 65 na odcinku Zduńska Wola Karsznice-Bydgoszcz-Tczew”. Prace planowane są w lipcu 2017 roku, Inwestycja zakończy się w trzecim kwartale 2018 roku, Linia nr 201: Projekt został podzielony na dwa etapy, by zapewnić przebudowę linii oraz utrzymać kursowanie pociągów towarowych, W pierwszym etapie (realizowanym obecnie) remontowane jest 29 km toru, 9 przejazdów kolejowo-drogowych, 2 przejścia, 4 wiadukty oraz most nad Brdą, Dotychczas przebudowano już 26 km toru, a na trasie pomiędzy Nową Wsią Wielką a Bydgoszczą Emilianowem gotowe są już trzy przejazdy kolejowo-drogowe, Prace obejmują także wymianę 22 km sieci trakcyjnej, Roboty realizowane są zgodnie z harmonogramem, Zakres zaawansowania prac wynosi 75%, Wartość robót pierwszego etapu to ponad 54 mln zł, Zakończenie zaplanowano latem 2017 r, Linia 353: Zakończono realizację projektu w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, Zarządca infrastruktury prowadzi obecnie prace modernizacyjne szlaku Ostrowite-Biskupiec Pomorski-Jamiełnik-Olsztyn,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

22	Przebudowa linii kolejowej nr 208 na odcinku Laskowice Pomorskie – Jabłonowo Pomorskie (I etap) oraz Jabłonowo Pomorskie – Brodnica (II etap)
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przebudowa linii kolejowej nr 208 na odcinku Brodnica-Grudziądz oraz Grudziądz-Laskowice Pomorskie i Wierzchucin-Tuchola są zaplanowane do realizacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. ze środków RPO WK-P 2014-2020,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

23	Kompleksowa modernizacja i przywrócenie ruchu na linii kolejowej nr 356 (odcinek Bydgoszcz – Szubin) oraz rozpoczęcie prac studialnych dotyczących realizacji linii kolejowej Szubin – Żnin
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	1, Zadanie rewitalizacji linii nr 356 zostało ujęte w <i>Kujawsko-Pomorskim Planie Spójności Komunikacyjnej Drogowej i Kolejowej</i> . Proponuje się ujęcie rewitalizacji linii 356 na liście podstawowych zadań do realizacji w ramach środków RPO WK-P 2014-2020 w dwóch wariantach realizacyjnych (wariant I – ciąg komunikacyjny Nakło nad Notecią-Kcynia-granica województwa, wariant II – ciąg komunikacyjny Bydgoszcz-Szubin-Kcynia-granica województwa). Środki na realizację zadania pochodząby z oszczędności poprzetargowych na pozostałych zadaniach inwestycyjnych (linie 207 i 208). Proponuje się elastyczny model finansowania projektu rewitalizacji kolejowego ciągu komunikacyjnego Bydgoszcz-Kcynia-granica województwa. Polegałby on na wykorzystaniu pozostałych środków RPO WK-P i środków własnych zarządcy infrastruktury, które przeznaczy na to zadanie, bądź po uzgodnieniu z zarządcą infrastruktury innego poziomu dofinansowania dla wszystkich projektów infrastrukturalnych. Realizacja inwestycji uwarunkowana jest zawarciem porozumienia ws. wspólnego finansowania kolejowych przewozów pasażerskich przez samorządy lokalne położone wzdłuż przebiegu rewitalizowanego odcinka, ponieważ województwo kujawsko-pomorskie nie ma możliwości objęcia tego zadania samodzielnym finansowaniem. 2. Ciąg komunikacyjny Szubin-Żnin został poddany analizie w ramach <i>Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego województwa kujawsko-pomorskiego</i> , Dokument, powstały po uchwaleniu strategii rozwoju województwa, stanowiący obowiązujący akt prawa miejscowego, zakłada obsługę linii komunikacyjnej Szubin-Żnin transportem autobusowym. W związku z tym zadanie "rozpoczęcie prac studialnych dotyczących realizacji linii kolejowej Szubin-Żnin" nie jest realizowane i nie planuje się jego rozpoczęcia.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

24	Rozpoczęcie prac studialnych dotyczących realizacji linii kolejowej Maksymilianowo – Koronowo
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Ciąg komunikacyjny Bydgoszcz-Koronowo został poddany analizie w ramach <i>Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego województwa kujawsko-pomorskiego</i> , Dokument, powstały po uchwaleniu strategii rozwoju województwa, stanowiący obowiązujący akt prawa miejscowego, zakłada obsługę linii komunikacyjnej Maksymilianowo-Koronowo transportem autobusowym. W związku z tym zadanie nie jest realizowane i nie planuje się jego rozpoczęcia.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

25	Przebudowa linii kolejowej nr 27 na odcinku Toruń – Skepe
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Gmina Miasta Toruń do Kontraktu Terytorialnego zgłosiła projekt BiT-City II, który zakłada: 1) przebudowę linii nr 27 do parametrów linii dwutorowej na odcinku Toruń Wschodni - Lipno na długości ok. 44 km wraz z elektryfikacją oraz 2) budowę lub modernizację przystanków wraz ze zlokalizowanymi przy nich parkingami p&r w Toruniu przystanki „Elana”, „Grębocin”, „Bielawy” oraz miejscowościach: Lubicz, Lubicz Górny, Brzozówka, Dobrzejewice wraz z dyslokacją przystanku, Obrowo przy drodze wojewódzkiej 258, Czernikowo, Ograszka, Konotopie, Lipno (łącznie min. 12 przystanków),
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Toruń, PKP S.A., PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

27	Przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej Inowrocław-Żnin
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przywrócenie ruchu pasażerskiego wymagałoby uprzedniego kompleksowego remontu linii. Jednakże ciąg komunikacyjny Inowrocław-Żnin został poddany analizie w ramach <i>Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego województwa kujawsko-pomorskiego</i> . Dokument, powstały po uchwaleniu strategii rozwoju województwa, stanowiący obowiązujący akt prawa miejscowego, zakłada obsługę linii komunikacyjnej Szubin-Żnin transportem autobusowym. W związku z tym zadanie nie jest realizowane i nie planuje się jego rozpoczęcia.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

28	Realizacja przedsięwzięć prowadzących do zwiększenia prędkości podróźnej na linii 207 Toruń – Malbork z możliwością elektryfikacji
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2018 do 2020 r.
Opis podjętych prac	Odcinek Chełmża-Grudziądz został zrewitalizowany w ramach RPO WK-P 2007-2013. Odcinek Toruń Wschodni-Chełmża i Grudziądz-granica województwa przewidziano do rewitalizacji przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach RPO WK-P 2014-2020. Województwo posiada tabor spalinowy dedykowany przewozom na tej trasie. W związku z tym nie planuje się elektryfikacji linii.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP PLK S.A., b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

29	Poprawa dostępności komunikacyjnej Ciechocinka poprzez zapewnienie komunikacji kolejowej na linii Aleksandrów Kujawski-Ciechocinek
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Stan techniczny linii kolejowej nr 245 jest zadowalający i nie są wymagane inwestycje remontowe. Połączenia pasażerskie na odcinku linii kolejowej nr 245 pomiędzy Aleksandrowem Kujawskim a Ciechocinkiem zostały zawieszony w roku 2012 ze względu na brak środków w budżecie powiatu

	ałeksandrowskiego na ich dotowanie,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

30	Rewitalizacja oraz podjęcie starań na rzecz przywrócenia połączeń pasażerskich na linii kolejowej nr 356 na odcinku Kcynia – Gołańcz
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zadanie rewitalizacji linii nr 356 zostało ujęte w <i>Kujawsko-Pomorskim Planie Spójności Komunikacyjnej Drogowej i Kolejowej</i> ; Proponuje się ujęcie rewitalizacji linii 356 na liście podstawowych zadań do realizacji w ramach środków RPO WK-P 2014-2020 w dwóch wariantach realizacyjnych (wariant I – ciąg komunikacyjny Nakło nad Notecią-Kcynia-granica województwa, wariant II – ciąg komunikacyjny Bydgoszcz-Szubin-Kcynia-granica województwa), Środki na realizację zadania pochodząby z oszczędności poprzetargowych na pozostałych zadaniach inwestycyjnych (linie 207 i 208). Proponuje się elastyczny model finansowania projektu rewitalizacji kolejowego ciągu komunikacyjnego Bydgoszcz-Kcynia-granica województwa, Polegałby on na wykorzystaniu pozostałych środków RPO WK-P i środków własnych zarządcy infrastruktury, które przeznaczy na to zadanie, bądź po uzgodnieniu z zarządcą infrastruktury innego poziomu dofinansowania dla wszystkich projektów infrastrukturalnych. Realizacja inwestycji uwarunkowana jest zawarciem porozumienia ws. wspólnego finansowania kolejowych przewozów pasażerskich przez samorządy lokalne położone wzdłuż przebiegu rewitalizowanego odcinka, ponieważ województwo kujawsko-pomorskie nie ma możliwości objęcia tego zadania samodzielnym finansowaniem.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

31	Zakup nowoczesnego taboru kolejowego dla połączeń regionalnych na liniach zelektryfikowanych
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2014 do 2016 r.
Opis podjętych prac	Na podstawie umowy o dofinansowanie nr POIS,07,03,00-00-025/12-00, w pierwszym półroczu 2014 r, zakupiono dwa elektryczne zespoły trakcyjne (EZT). W grudniu 2014 r, zostały odebrane kolejne dwa EZT, a w styczniu 2015 r, piąta jednostka. W lipcu 2016 r, odebrano szósty EZT osiągający prędkość 160 km/h, który został zakupiony przy współudziale środków Funduszu Kolejowego,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020 i po 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

**Kierunek działań: 10. Poprawa infrastruktury stacji i przystanków kolejowych dla zdolności przeładunkowych**

32	Budowa kolejowej platformy przeładunkowej w Inowrocławiu
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: w zależności od uwarunkowań zewnętrznych – pożądane do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji, Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji, Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>

33	Budowa kolejowej platformy przeładunkowej w Laskowicach Pomorskich
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: w zależności od uwarunkowań zewnętrznych – pożądane do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji, Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji, Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>

**Kierunek działań: 11. Poprawa infrastruktury stacji i przystanków kolejowych dla obsługi pasażerskiej oraz rozwój ich zdolności do pełnienia roli węzłów multimodalnych w transporcie pasażerskim**

41	Przebudowa kompleksu dworcowego we Włocławku w celu utworzenia węzła multimodalnego dla obsługi połączeń miasta i sąsiednich powiatów
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	Właściciel nieruchomości PKP S.A, przewiduje modernizację lub budowę nowego obiektu w ramach współpracy z samorządem miasta, Projekt wpisuje się w ideę BiT-City II, Zawarto list intencyjny pomiędzy miastem a spółkami grupy PKP,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., PKP S.A., Miasto Włocławek b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

42	Przebudowa kompleksu dworcowego w Grudziądzu w celu utworzenia węzła multimodalnego dla obsługi połączeń miasta i sąsiednich powiatów
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Właściciel nieruchomości PKP S.A, przewiduje modernizację lub budowę nowego obiektu w ramach współpracy z samorządem miasta, Projekt wpisuje się w ideę BiT-City II,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., PKP S.A., Miasto Włocławek b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>



## Kierunek działań: 12. Rozwój Portu Lotniczego w Bydgoszczy

26	Budowa linii kolejowej Trzciniec – Solec Kujawski dla poprawy dostępności Portu Lotniczego w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie zostało poddane analizie w ramach <i>Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego województwa kujawsko-pomorskiego</i> . Dokument, powstały po uchwaleniu strategii rozwoju województwa, stanowiący obowiązujący akt prawa miejscowego, zakłada poprawę dostępności portu lotniczego poprzez inwestycje drogowe i transport autobusowy,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

34	Realizacja projektu kompleksowej modernizacji Portu Lotniczego w Bydgoszczy, w tym budowa terminala cargo
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	W 2016 r, Port Lotniczy Bydgoszcz kontynuował podjęte w 2015 r, działania, związane z rozbudową i przebudową budynku terminala pasażerskiego. Po zrealizowanej rozbudowie w zakresie zabudowy powierzchni znajdującej się pomiędzy obecną sferą odlotów a płaszczyzną postojową nr 1, powiększeniu uległa część dla pasażerów Schengen i Non-Schengen (podwyższenie komfortu w czasie oczekiwania na loty). W wyniku przeprowadzonych prac, w niezagospodarowanej części terminala, przeznaczonej początkowo na restaurację, powstała strefa komercyjna: sklep wolnocłowy, kąciak zabaw dla dzieci, salonik VIP oraz pozostałe punkty usługowo-handlowe, przeznaczone dla pasażerów odlatujących. Zainstalowano także ruchome schody, windy oraz włączono w sferę komercyjną taras widokowy,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Port Lotniczy Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – Port Lotniczy Bydgoszcz S.A,
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.</i>

35	Ustanowienie połączeń lotniczych Portu w Bydgoszczy z co najmniej dwoma portami lotniczymi pełniącymi rolę „hubów” przesiadkowych
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Jednym z głównych celów spółki jest systematyczne rozwijanie siatki połączeń/oferty lotniska. Podejmowane są działania zmierzające do pozyskiwania nowych przewoźników, rozbudowy siatki połączeń w zakresie lotów regularnych i czarterowych, W efekcie niemiecka linia lotnicza Lufthansa zwiększyła w 2016 r, częstotliwość lotów do Frankfurtu z 4 do 5 lotów tygodniowo oraz zapowiedziała dalszy rozwój połączenia Bydgoszcz-Frankfurt w 2017 r, zwiększając częstotliwość do 6 lotów w tygodniu, Ponadto skuteczny proces negocjacyjny z Lufthansą doprowadził do zapewnienia dodatkowego oferowania w czasie ważnych dla regionu imprez np, strategicznych szkoleń Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO czy Młodzieżowych Mistrzostw Świata i Europy w Lekkiej Atletyce, Ponadto w wyniku prowadzonych rozmów z innymi przewoźnikami pozyskano sezonowe połączenie regularne do Rzymu (w 2016 r, loty były realizowane od czerwca do października, a w 2017 r, loty będą od kwietnia do października),
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: Port Lotniczy Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Port Lotniczy Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – Port Lotniczy Bydgoszcz S.A,
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.</i>

**Kierunek działań: 13. Wsparcie inicjatyw na rzecz rozwoju małych lotnisk dla celów biznesowych, sportowych, turystycznych w zakresie rozbudowy bazy noclegowej, szkoleniowej, hangarowej, sprzętowej**

36	Opracowanie koncepcji (z elementami programu) rozwoju lotnisk aeroklubowych dla celów biznesowych i turystycznych
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w zakresie opracowania koncepcji, wspierająca w zakresie realizacji koncepcji Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Zródło informacji	Dep. Sportu i Turystyki

**Kierunek działań: 14. Rewitalizacja dróg wodnych dla celów transportowych i turystycznych**

37	Podjęcie działań na rzecz stworzenia technicznych możliwości dla transportowego i turystycznego wykorzystania drogi wodnej E-40 (rewitalizacja drogi E-40)
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2009 do 2050 r.
Opis podjętych prac	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Współpraca z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w przygotowaniu <i>Założeń do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030</i>, które są podstawą do dalszych prac na rzecz przywrócenia żeglowności na drogach wodnych (w chwili obecnej Ministerstwo przygotowuje studium wykonalności dla MDW E40), a także przy przyjęciu przez Polskę Konwencji AGN,</li> <li>2. Udział Marszałka Województwa, jako reprezentanta województw nadwiślańskich w Komitecie Sterującym do spraw Inwestycji na Śródlądowych Drogach Wodnych i Pełnomocnika Marszałka ds. dróg wodnych w grupie roboczej przy ww. Komitecie, powołanych przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, odpowiedzialnych za wparcie Ministra w przygotowaniu studium wykonalności kaskady Dolnej Wisły od Warszawy do Gdańska,</li> <li>3. Umieszczenie w strategicznych dokumentach krajowych dot. gospodarki wodnej – Planów Gospodarowania Wodami oraz Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (18 października 2016 r, ww. dokumenty zostały przyjęte przez Radę Ministrów uchwałą) – budowy kolejnego stopnia poniżej Włocławka (Siarzewo), platformy multimodalnej Bydgoszcz-Solec Kujawski i Przeprawy Promowej w Sołcu Kujawskim,</li> <li>4. Współpraca z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku w celu poprawy warunków żeglugowych na Dolnej Wiśle,</li> <li>5. Koordynacja i realizacja porozumienia 5 województw (warmińsko-mazurskiego, pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego i lubelskiego) w postaci spotkań i koordynacji podejmowanych działań regionalnych na rzecz rewitalizacji MDW E40,</li> <li>6. Prowadzenie działań lobbingsowych na rzecz rewitalizacji dróg wodnych w tym: organizacja cyklicznych spotkań Zespołu Doradczego Marszałka Województwa ds. rewitalizacji dróg wodnych województwa kujawsko-pomorskiego, organizacja konferencji: „Gospodarka wodna w dobie zmian klimatu” (15.03.2016), „Wisła – wczoraj, dziś i jutro” (19.10.2016) i „Bezpieczeństwo ekologiczne i energetyczne” (7.12.2016), warsztatów terenowych na Wiśle „Kaskadyzacja Dolnej Wisły – szansa czy zagrożenie” (8.09.2016) oraz posiedzenia dwóch sekcji Narodowej Rady Rozwoju „Aktywizacja potencjału gospodarczego rzek” (6.07.2016),</li> <li>7. Realizacja projektu EMMA, w tym m.in. przygotowanie dokumentacji przetargowej związanej z opracowaniem Studium lokalizacyjnego dla platformy multimodalnej opartej na transporcie wodnym, kolejowym i lotniczym z centrum logistycznym i portem rzeczynym na dostępnym obszarze lewego brzegu Wisły (km 766-771), z uwzględnieniem obszaru Miasta Bydgoszczy i Gminy Solec Kujawski, a także organizacja rejsu promocyjno-badawczego z kontenerami na odcinku Gdańsk-Bydgoszcz-Warszawa (04.2017), który będzie uzasadniał wykorzystanie transportu wodnego w obecnych warunkach nawigacyjnych,</li> <li>8. Udział w spotkaniach, konferencjach, warsztatach i sympozjach poświęconych m.in. gospodarstwu wykorzystaniu rzek, suszy hydrologicznej,</li> <li>9. Prowadzenie działań lobbingsowych dotyczących budowy promu na Wiśle w Sołcu Kujawskim, przygotowanie montażu finansowego inwestycji, udział w spotkaniach projektowych,</li> <li>10. Członkostwo Pełnomocnika Marszałka ds. dróg wodnych w Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Wisły oraz Regionu Wodnego Warty,</li> <li>11. Członkostwo Pełnomocnika Marszałka ds. dróg wodnych w Radzie Promocji Żeglugi śródlądowej przy Ministrze Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.</li> </ol>

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy niektórych zadań w partnerstwie Zakładany okres realizacji: termin realizacji jest zależny od planów działań podmiotu odpowiedzialnego za zadanie
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - administracja rządowa, Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych

38	Stworzenie możliwości turystycznego wykorzystania oraz małego ruchu transportowego na drodze wodnej E-70 w ramach Wielkiej Pętli Wielkopolski (rewitalizacja drogi E-70)
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2009 do 2050 r.
Opis podjętych prac	1. Współpraca z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w przygotowaniu <i>Założeń do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030</i> , które są podstawą do dalszych prac na rzecz przywrócenia żeglowności na drogach wodnych (w chwili obecnej Ministerstwo przygotowuje studium wykonalności dla MDW E70), a także przy przyjęciu przez Polskę Konwencji AGN, 2. Udział Marszałka Województwa w Komitecie sterującym do spraw Inwestycji na Śródlądowych drogach wodnych i Pełnomocnika Marszałka w grupie roboczej przy ww. Komitecie, powołanych przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, odpowiedzialnych za wsparcie Ministra w przygotowaniu studiów wykonalności dla dróg wodnych. Marszałek reprezentuje wszystkie województwa „nadwiślańskie”, 3. Umieszczenie w strategicznych dokumentach krajowych dot. gospodarki wodnej – Planów Gospodarowania Wodami oraz Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym – przedsięwzięć związanych z rewitalizacją drogi wodnej E70, 4. Realizacja porozumienia 5 województw (warmińsko-mazurskiego, pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, wielkopolskiego i lubuskiego) w postaci spotkań i podejmowania działań regionalnych na rzecz rewitalizacji MDW E70 (m.in. udział w II Sejmiku Turystycznym w Zielonej Górze, przygotowanie i publikacja artykułów i przygotowanie monografii poświęconych polskiemu odcinkowi drogi E70, udział w targach branżowych (Berlin, Warszawa, Poznań, Szczecin, Łódź), podczas których promowano drogę E70, przygotowanie ulotki promującej drogę wodną, 5. Prowadzenie działań lobbingsowych na rzecz rewitalizacji dróg wodnych w tym: organizacja cyklicznych spotkań Zespołu Doradczego Marszałka Województwa ds. rewitalizacji dróg wodnych województwa kujawsko-pomorskiego, organizacja konferencji w Nakle n. Notecią (22,07,2016), 6. Realizacja projektu EMMA, w tym m.in. opracowanie fiszek projektowych dotyczących „wąskich gardeł” na drodze E70, a także organizacja rejsu promocyjno-badawczego z kontenerami na odcinku Gdańsk-Bydgoszcz-Warszawa (04,2017), który będzie uzasadniał wykorzystanie transportu wodnego w obecnych warunkach nawigacyjnych. 7. Udział w spotkaniach, konferencjach, warsztatach i sympozjach poświęconych m.in. gospodarstwu wykorzystaniu rzek oraz turystyce wodnej, 8. Współpraca z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Poznaniu na rzecz zapewnienia parametrów nawigacyjnych na drodze E70 – udział w posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: w zależności od charakteru danego zadania – wykonawcza (ew. wykonawcza w partnerstwie) lub/i inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych

### **Kierunek działań: 15, Budowa zintegrowanego systemu towarowego transportu multimodalnego**

39	Utworzenie platformy multimodalnej w rejonie Solca Kujawskiego – Bydgoszczy Łęgowna
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2012 do 2050 r.
Opis podjętych prac	1. Wpisanie inwestycji do strategicznych dokumentów krajowych dot. gospodarki wodnej (MasterPlan), 2. Przygotowanie, w ramach projektu EMMA, dokumentacji przetargowej na opracowanie Studium lokalizacyjnego pt. Platforma multimodalna oparta na transporcie wodnym, kolejowym, drogowym i lotniczym z centrum logistycznym i portem rzeczny na dostępnym obszarze lewego brzegu Wisły (km 766-771), z uwzględnieniem obszaru miasta Bydgoszcz i gminy Solec Kujawski, 3. Organizacja, w ramach projektu EMMA, rejsu promocyjno-badawczego z kontenerami na odcinku Gdańsk-Bydgoszcz-Warszawa (04,2017), który będzie uzasadniał lokalizację platformy w rejonie

	<p>Bydgoszczy-Sołca Kujawskiego oraz wykorzystanie transportu wodnego w obecnych warunkach nawigacyjnych.</p> <p>4. Udział w spotkaniach z potencjalnymi partnerami zainteresowanymi obsługą towarów poprzez platformę multimodalną, w tym z portami morskimi w Gdańsku i Gdyni.</p> <p>5. Udział w spotkaniach, konferencjach i sympozjach omawiających możliwości logistyczne i wykorzystanie żeglugi śródlądowej w obsłudze transportowej kraju.</p> <p>6. Współpraca z różnymi środowiskami (również na szczeblu międzynarodowym) zainteresowanymi wykorzystaniem transportu wodnego odniesieniu do lokalizacji w regionie platformy multimodalnej, a także upowszechniania dobrych praktyk przygotowania i realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, z poszanowaniem dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego w obszarze lokalizacji inwestycji.</p> <p>7. Organizacja, w ramach projektu EMMA, wizyty studyjnej w Porcie Dortmund (Niemcy), który jest najbardziej zbliżony do parametrów technicznych oraz wielkości i specyfice przeładunków zakładanych przy realizacji platformy multimodalnej w regionie.</p>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne, inwestorzy prywatni</p> <p>Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie</p> <p>Zakładany okres realizacji: w zależności od uwarunkowań zewnętrznych związanych z realizacją drogi E-40</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samorząd województwa (Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych), miasto Bydgoszcz</li> <li>b) opiekun w ramach UMWK-P:</li> <li>- Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych</li> </ul>
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych</i>

## Cel strategiczny: Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi

### ROZWÓJ SPOŁECZNY

#### **Kierunek działań: 1. Wzmacnianie relacji i więzi społecznych**

12	Utworzenie sieci osiedlowych przestrzeni integracji mieszkańców w Toruniu	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	b,d,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - miasto Toruń b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia	
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia	

#### **Kierunek działań: 2. Promocja aktywności społecznej, samorozwoju i idei kształcenia przez całe życie**

10	Budowanie niepublicznej sieci wsparcia poradnictwa obywatelskiego	
Etap realizacji	Zrealizowano	
Opis podjętych prac	Brak środków finansowych na realizację przedsięwzięcia w zapisanej formule, jednak jest ono realizowane w inny sposób, w tym obszarze w województwie działają organizacje pozarządowe zajmujące się poradnictwem obywatelskim, z którymi współdziała Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (NGO działają nie jako sieć ale jako pojedyncze podmioty). Przykładem jest Toruńskie Stowarzyszenie Aktywności Społecznej czy Pomorsko-Kujawskie Zrzeszenie Samopomocy Obywatelskiej SAMPO w Barcinie. Istnieje również wiele instytucji zajmujących się nieodpłatnym poradnictwem m.in. Biura Porad Obywatelskich, Ośrodki Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przepiętstwem, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Federacje Konsumentów, Biura Obsługi Interesantów w Sadach,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: organizacje pozarządowe, samorząd województwa Rola samorządu województwa: inicjująca i wspierająca, wykonawcza w partnerstwie w zakresie niektórych zadań Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, organizacje pozarządowe b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia	
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia	

#### **Kierunek działań: 5. Tworzenie warunków rozwoju społecznego osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i niesamodzielnych**

1	Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w zakresie dostępności i funkcjonalności baz usług publicznych oraz przestrzeni publicznych dla osób niepełnosprawnych	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	b,d,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza – w zakresie ustanowienia standardów, wykonawcza – w zakresie wdrożenia standardów w bazie należącej do zadań województwa, inicjująca i wspierająca – w zakresie wdrożenia standardów w pozostałych placówkach Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia	
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia	

**Kierunek działań: 10. Rozwój lokalnych centrów rozwoju społecznego poprzez poszerzenie zakresu działalności istniejącej bazy usług**

2	Opracowanie i wdrożenie regionalnego standardu funkcjonowania lokalnych placówek rozwoju społecznego poprzez poszerzenie oferty gminnych instytucji kultury
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Prace w tym zakresie wstrzymano do momentu zakończenia badania pn. "Ocena stanu przygotowania infrastruktury społecznej województwa kujawsko-pomorskiego dla potrzeb wszystkich pokoleń, ze szczególnym uwzględnieniem usług kierowanych do osób starszych", które będzie pomocne do realizacji przedsięwzięcia. Badanie to realizowane jest wspólnie przez Dep. Rozwoju Regionalnego (Wydział Analiz i Ewaluacji) oraz KPBPPiR Oddział w Bydgoszczy.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w zakresie ustanowienia standardów, wykonawcza w zakresie wdrożenia standardów w bazie należącej do zadań województwa, inicjująca i wspierająca w zakresie wdrożenia standardów w pozostałych placówkach Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorządy lokalne b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

**Kierunek działań: 11. Dostosowanie funkcjonowania usług publicznych oraz przestrzeni publicznych do potrzeb wszystkich pokoleń**

3	Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w zakresie dostępności i funkcjonalności bazy usług publicznych oraz przestrzeni publicznych dla wszystkich pokoleń
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Prace w tym zakresie wstrzymano do momentu zakończenia badania pn. "Ocena stanu przygotowania infrastruktury społecznej województwa kujawsko-pomorskiego dla potrzeb wszystkich pokoleń, ze szczególnym uwzględnieniem usług kierowanych do osób starszych", które będzie pomocne do realizacji przedsięwzięcia. Badanie to realizowane jest wspólnie przez Dep. Rozwoju Regionalnego (Wydział Analiz i Ewaluacji) oraz KPBPPiR Oddział w Bydgoszczy.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w zakresie ustanowienia standardów, wykonawcza w zakresie wdrożenia standardów w bazie należącej do zadań województwa, inicjująca i wspierająca w zakresie wdrożenia standardów w pozostałych placówkach Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa, samorządy lokalne b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

**Kierunek działań: 12. Rozwój form opieki dla realizacji potrzeb starzejącego się społeczeństwa i ludności niesamodzielnej**

6	Opracowanie i wdrożenie Regionalnego Modelu Usług Opiekuńczych
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2015 do 2020 r.
Opis podjętych prac	Na podstawie przeprowadzonego wśród gmin woj. kujawsko-pomorskiego w IV kwartale 2015 r. badania pn. „Uwarunkowania rozwoju usług opiekuńczych i alternatywnych form pomocy środowiskowej dla osób starszych w gminach województwa kujawsko-pomorskiego”, opracowany został raport prezentujący jego wyniki. Otrzymane rekomendacje zostaną wykorzystane do podjęcia prac nad przygotowaniem Regionalnego Modelu Usług Opiekuńczych. W 2016 r. ROPS w Toruniu przygotowywał się do opracowania regionalnego projektu senioralnego, ukierunkowanego na rozwój usług opiekuńczych dla niesamodzielnych osób starszych (w ramach Poddziałania 9.3.2 RPO). Realizacja projektu (zaplanowana od stycznia 2018 r.) przysłuży się opracowaniu i wdrożeniu standardów świadczenia usług opiekuńczych w regionie. Aktualnie zrealizowano już szeroko zakrojone konsultacje w środowisku, związane z potrzebami w zakresie świadczenia usług opiekuńczych na rzecz seniorów (badanie wśród OPS, konwent OPS, konsultacje z Centrami Wolontariatu w regionie oraz z organizacjami pozarządowymi). Wszystkie spotkania służyły nawiązaniu niezbędnych kontaktów ze specjalistami, działającymi w tym obszarze w regionie, z którymi współpraca będzie stanowiła podstawę do opracowania i wdrażania RMUO.

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - ROPS w Toruniu, samorządy lokalne b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej</i>

8	Utworzenie i wsparcie Regionalnego Specjalistycznego Ośrodka Szkoleniowo-Rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych wymagających specjalistycznego programu szkolenia i rehabilitacji leczniczej i społecznej
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych specjalistyczne ośrodki szkoleniowo-rehabilitacyjne tworzone są przez marszałka województwa, jednak na dzień 31 grudnia 2016 r. brak było przepisów wykonawczych tego zapisu. Utworzenie tego typu placówki byłoby uzupełnieniem edukacji ustawicznej osób z niepełnosprawnością.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, uczelnie wyższe, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia</i>

9	Utworzenie „Ośrodka koordynacji ds. wsparcia rodziny w opiece nad osobami przewlekle chorymi i niesamodzielnymi”
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2018 do 2019 r.
Opis podjętych prac	W 2016 r. opracowana została koncepcja regionalnego projektu senioralnego, w ramach którego zaplanowano realizację m.in. komponentu w zakresie uruchomienia Regionalnego Centrum Informacji Senioralnej, stanowiącego ośrodek realizujący działania koordynacyjne w zakresie pozyskiwania i agregowania informacji dotyczących oferty przedsięwzięć realizowanych na rzecz osób starszych, w tym zwłaszcza niesamodzielnymi oraz ich opiekunów przez różne podmioty publiczne i niepubliczne w gminach województwa kujawsko-pomorskiego. Na podstawie wypracowanych założeń projekt został złożony przez Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w partnerstwie z ROPS w Toruniu do dofinansowania w ramach poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych RPO WKP 2014-2020.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, uczelnie wyższe, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - ROPS w Toruniu, samorządy lokalne, organizacje pozarządowe b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej</i>

13	Utworzenie Centrum Opiekuńczo-Terapeutycznego w ramach rozbudowy Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Toruniu
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	W 2016 r. Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Torunia wyłonił w drodze konkursu wykonawcę koncepcji rozbudowy ZPO o przedmiotowe Centrum (przewidywany termin zakończenia prac marzec 2017 r.) Ponadto w ramach konkursów PO WER Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Toruniu opracował dwa projekty z czego jeden jest realizowany na bazie wypożyczonych pomieszczeń, tj. Dzienny Dom Opieki Medycznej. Drugi projekt "Model skoordynowanej opieki nad osobami z chorobami otępiennymi w środowisku" zakończony został pomyślnie na pierwszym-koncepcyjnym etapie i jego twórców zaproszono do złożenia wniosku w ramach zamkniętego konkursu. Obydwa projekty wpisują się w koncepcję działalności Zakładu w ramach planowanego Centrum Opiekuńczo-Terapeutycznego przy Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym w Toruniu.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Toruniu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Toruniu
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia – Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Toruniu

7	Utworzenie Regionalnego Centrum Rehabilitacji i Wsparcia Osób z Zaburzeniami Psychicznymi
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Brak środków finansowych na realizację tego przedsięwzięcia. Trwają prace nad przyjęciem nowej wersji programu ochrony zdrowia psychicznego,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia

### **Kierunek działań: 13. Realizacja infrastruktury dla rozwoju rekreacji, sportu masowego i amatorskiego**

11	Budowa krytego lodowiska w Bydgoszczy
Etap realizacji	Zaawansowana faza procesu inwestycyjnego, od 2016 do 2017 r.
Opis podjętych prac	Zaawansowana faza procesu inwestycyjnego.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca, ew. realizacja w partnerstwie Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - miasto Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	Dep. Sportu i Turystyki

### **Kierunek działań: 15. Budowa systemu wspierania rodziny**

4	Opracowanie Programu Wsparcia Rodziny
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2013 do 2014 r.
Opis podjętych prac	Uchwałą nr 26/902/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2014 r. przyjęto Kujawsko-Pomorski Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2022,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmiotv realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia

5	Powołanie Instytutu Badań nad Rodziną
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przygotowywane są pisma intencyjne do szkół wyższych regionu, które prowadzą działalność naukowo-dydaktyczną w obszarze nauk społecznych, Działania te dostarczą informację o gotowości uczelni do podjęcia wspólnych działań zmierzających do powołania instytutu.



Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, uczelnie wyższe Rola samorządu województwa: w zależności od przyjętych rozwiązań – wykonawcza lub inicjująca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia, uczelnie wyższe regionu, organizacje pozarządowe b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia</i>

## EDUKACJA

### **Kierunek działań: 21. Zapewnienie wysokiego poziomu nauczania na wszystkich poziomach edukacji**

15	Utworzenie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji. Przedsięwzięcie odłożone w czasie.
Opis podjętych prac	Na podstawie prowadzonej korespondencji między ówczesnym Dep, Edukacji i Sportu (EK-II,0730,1,2014) a Dep, Rozwoju Regionalnego (RR-I-P,0730,4,1,2014) realizacja zadania została odsunięta w czasie. Jednocześnie Dep, Edukacji w kontekście funkcjonowania Placówek Doskonalenia Nauczycieli w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku nie widzi konieczności tworzenia nowej placówki.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Edukacji
Źródło informacji	<i>Dep. Edukacji</i>

14	Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów nauczania
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2017 do 2020 r.
Opis podjętych prac	Prowadzone są prace zmierzające do opracowania regionalnych standardów nauczania we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Kuratorem Oświaty i w porozumieniu z organami prowadzącym jednostki oświatowe. W standardach zostaną uwzględnione m.in. dostęp szkół do szerokopasmowego Internetu, wyposażenie ich w tablice interaktywne i nowoczesne pomoce dydaktyczne, systemowe rozwiązania w zakresie doskonalenia kadry oświatowej.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu, Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku, Dep, Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Edukacji
Źródło informacji	<i>Dep. Edukacji</i>

### **Kierunek działań: 22. Zapewnienie wysokiego standardu bazy oświatowej**

18	Realizacja projektu rozwoju infrastruktury Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy pn. „Wielofunkcyjny kompleks kreatywności artystycznej” <b>Aktualna nazwa przedsięwzięcia:</b> Budowa siedziby Akademii Muzycznej w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Rozstrzygnięto konkurs na koncepcję architektoniczną obiektu w maju 2016 r. Na początku 2017 r. zostanie podpisana umowa z pracownią architektoniczną.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa, samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

### **Kierunek działań: 23. Rozwój szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego**

26	Opracowanie i wdrożenie systemu wewnątrzszkolnego poradnictwa zawodowego dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
Etap realizacji	b,d.
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w zakresie opracowania systemu, wykonawcza w partnerstwie w zakresie wdrożenia systemu Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	<i>Dep. Edukacji</i>

27	Opracowanie i wdrożenie systemu współpracy szkół ponadgimnazjalnych i wyższych z pracodawcami
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Przygotowano projekt pt. "Szkoła Zawodowców", w ramach którego planuje się realizację wielu zadań we współpracy szkół ponadgimnazjalnych z pracodawcami, np. staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w zakresie opracowania systemu, wykonawcza w partnerstwie w zakresie wdrożenia systemu Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji, samorzady lokalne b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	<i>Dep. Edukacji</i>

### **Kierunek działań: 27. Rozwój edukacji doświadczalnej nauk ścisłych na wszystkich poziomach kształcenia**

17	Utworzenie Środowiskowych Centrów Innowacyjnej Edukacji
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Dep. Edukacji opracował projekt budowy Centrów, jednak brak źródeł finansowania ze środków UE spowodował wstrzymanie prac.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	<i>Dep. Edukacji</i>

19	Wzmocnienie instytucjonalne i rozwój funkcji edukacyjnych Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu	
Etap realizacji	Faza początkowa	
Opis podjętych prac	Wzmocnienie instytucjonalne i rozwój funkcji edukacyjnych Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy planowane są do realizacji poprzez projekt „Region Nauk Ścisłych – edukacja przyszłości”. CNMW jest partnerem tego projektu i w 2016 roku wspólnie z Dep. Edukacji opracowywał założenia tego przedsięwzięcia, Obecnie projekt ten podlega ocenie merytorycznej przez IZ RPO, W przypadku pozytywnej oceny i otrzymania dofinansowania z EFS projekt będzie realizowany w latach 2017–2019.	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy/miasto Toruń, Dep. Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji	
Źródło informacji	Dep. Edukacji	

20	Utworzenie Środowiskowego Centrum Edukacji Doświadczalnej – Centrum Nauki o Człowieku w Bydgoszczy	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	W województwie trwają konsultacje w zakresie możliwości realizacji tego przedsięwzięcia,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny, uczelnie wyższe/institucje badawcze Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji, miasto Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji	
Źródło informacji	Dep. Edukacji	

21	Utworzenie Środowiskowych Centrów Edukacji Doświadczalnej we Włocławku, Grudziądzu i Inowrocławiu	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	W województwie trwają konsultacje w zakresie możliwości realizacji tego przedsięwzięcia,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny, uczelnie wyższe/institucje badawcze Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji, samorzady lokalne b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji	
Źródło informacji	Dep. Edukacji	

16	Wprowadzenie Systemu Regionalnych Kół Przedmiotowych	
Etap realizacji	Faza zaawansowana, od 2010 r.	
Opis podjętych prac	I edycja Regionalnych Kół Przedmiotowych była realizowana w latach 2009–2010, natomiast II edycja w 2013 r. W latach 2014–2015 kontynuowano projekt pod nową nazwą „Region Nauk Ścisłych”. W 2016 r. przygotowano kolejną edycję tego projektu „Region Nauk Ścisłych – edukacja przyszłości”, który obecnie jest w trakcie oceny merytorycznej przez IZ RPO, W przypadku pozytywnej oceny i otrzymania dofinansowania z EFS projekt będzie realizowany w latach 2017–2019,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020	

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji, samorządy lokalne b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	Dep. Edukacji

### **Kierunek działań: 29. Wprowadzenie systemów stypendialnych**

22	Poszerzenie systemu stypendialnego dla najzdolniejszej młodzieży
Etap realizacji	Faza zaawansowana, od 2013 do 2020 r.
Opis podjętych prac	Zadanie realizowane jest poprzez projekt stypendialny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego pn. "Prymus Pomorza i Kujaw" w ramach Poddziałania 10,3,1 RPO WKP 2014-2020, Poszerzono system stypendialny dla najzdolniejszej młodzieży, Wsparciem objęto uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych, uzdolnionych w zakresie matematyki, przedmiotów przyrodniczych, informatyki, języków obcych i przedsiębiorczości (w 2016 r. wsparciem objęto 1723 uczniów).
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	Dep. Edukacji

23	Wprowadzenie systemu stypendialnego umożliwiającego zdobycie na terenie województwa wykształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym dla zdolnej młodzieży pochodzącej z ubogich rodzin
Etap realizacji	b,d.
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	Dep. Edukacji

24	Wprowadzenie systemu stypendialnego umożliwiającego wykształcenie kadr dla rozwoju gospodarczego województwa w ramach inteligentnych specjalizacji
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2017 do 2020 r.
Opis podjętych prac	Trwają prace nad przygotowaniem systemu stypendialnego umożliwiającego wykształcenie kadr dla rozwoju gospodarczego województwa w ramach inteligentnych specjalizacji.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	Dep. Edukacji

25	Opracowanie i wdrożenie systemu refundacji kosztów dojazdów do szkół ponadgimnazjalnych komunikacją publiczną dla uczniów z obszarów wiejskich i małych miast
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Prowadzone są konsultacje z JST w zakresie opracowania systemu refundacji kosztów dojazdów do szkół ponadgimnazjalnych komunikacją publiczną dla uczniów z obszarów wiejskich i małych miast.

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Edukacji
Źródło informacji	<i>Dep. Edukacji</i>

## ZDROWIE

### **Kierunek działań: 33. Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa**

35	Wzmocnienie potencjału regionalnego Szpitala Specjalistycznego im. Dr. W. Biegańskiego w Grudziądzu
Etap realizacji	Zaawans, faza procesu inwestycyjnego, od 2014 do 2020 r,
Opis podjętych prac	W 2016 r, zrealizowano wyposażenie uzupełniające oddziałów,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Regionalny Szpital Specjalistyczny im, dr W, Biegańskiego w Grudziądzu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia, Regionalny Szpital Specjalistyczny w Grudziądzu
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Regionalny Szpital Specjalistyczny w Grudziądzu</i>

36	Rozbudowa Szpitala Wojewódzkiego w Toruniu
Etap realizacji	Wstępna faza procesu inwestycyjnego, od 2016 do 2022 r,
Opis podjętych prac	Wykonano dokumentację projektową, uzyskano pozwolenie na budowę, wybrano wykonawcę robót i rozpoczęto prace budowlane,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Wojewódzki Szpital Zespolony im, L, Rydygiera w Toruniu, Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne Sp, z o,o, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia, Wojewódzki Szpital Zespolony im, L, Rydygiera w Toruniu
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu</i>

28	Stworzenie systemu cyklicznej oceny dostępności do świadczeń medycznych jako podstawy do podejmowania działań o charakterze inwestycyjnym i organizacyjnym
Etap realizacji	Zrealizowano
Opis podjętych prac	Na poziomie samorządu województwa nie przystąpiono do realizacji zadania, Zgodnie z nowelizacją w 2014 r, ustawy z dnia 27,08,2004 r, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wojewoda opracowuje dla województwa mapy potrzeb zdrowotnych (w różnych obszarach): Art, 95a, 1, Dla obszaru województwa sporządza się regionalną mapę potrzeb zdrowotnych, zwaną dalej „Mapą Regionalną”, uwzględniającą specyfikę potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnych, 2, Mapę Regionalną dla danego województwa sporządza właściwy wojewoda w porozumieniu z Wojewódzką Radą dla spraw Potrzeb Zdrowotnych, Mapę Regionalną sporządza się raz na 5 lat, Art, 95c, Na podstawie Mapy Regionalnej wojewoda w porozumieniu z Wojewódzką Radą ustala priorytety dla regionalnej polityki zdrowotnej, mając na uwadze stan zdrowia obywateli oraz uzyskanie efektów zdrowotnych o najwyższej wartości. Priorytety ustala się na okres, na który sporządza się Mapę Regionalną, Dwie pierwsze edycje map przygotowuje Minister Zdrowia w terminach: do 01,04,2016 r, na okres 30,06,2016 r, - 31,12,2018 r., do 31,05,2018 r, na lata 2019-2021, Ministerstwo Zdrowia przygotowało i opublikowało mapy potrzeb zdrowotnych w następujących zakresach: onkologii, kardiologii, leczenia szpitalnego oraz dla 30 jednostek chorobowych,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - wojewoda b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia

31	Opracowanie i wdrożenie programu kompleksowej opieki medycznej i teleopieki nad niesamodzielnymi osobami przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2018 do 2019 r.
Opis podjętych prac	W 2016 r. opracowano koncepcję regionalnego projektu senioralnego, w ramach którego zaplanowano realizację m.in. działań na rzecz zapewnienia kompleksowości usług opiekuńczych świadczonych dla niesamodzielnych osób starszych poprzez wykorzystanie systemu teleopieki,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - ROPS w Toruniu, samorządy lokalne, organizacje b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

33	Utworzenie Genetycznego Centrum Opieki w Bydgoszczy
Etap realizacji	b,d,
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: Collegium Medicum UMK Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej, Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	b,d,

### **Kierunek działań: 34. Rozwój profilaktyki zdrowotnej**

29	Opracowanie i wdrożenie programów zdrowotnych w zakresie chorób cywilizacyjnych
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	<p>W ramach realizacji <i>Programu wykrywania zakażeń WZW B i C w województwie kujawsko-pomorskim</i>: w 2016 r. przebadano 2576 osób, wykryto 6 zakażeń HBV i 29 zakażeń HCV; przeprowadzono 20 szkoleń edukacyjnych, w których wzięło udział 335 osób; wydrukowano 550 szt. plakatów, 16 000 szt. ulotek, 2 826 szt. kwestionariuszy uczestnika programu, 2826 szt. informacji o wyniku badania (program był finansowany z budżetu województwa, budżetów 23 gmin i powiatów, które przystąpiły do programu)</p> <p>W ramach realizacji <i>Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w woj. kuj-pom</i>: w 2016 r. wykonano 2210 szczepień przeciwko pneumokokom (szczepionką skoniugowaną 13-walentną), przygotowano i wydrukowano 25 000 szt. ulotek, 1200 szt. plakatów, 950 szt. formularza zgody rodzica na przeprowadzenie szczepienia (program był finansowany z budżetu województwa, budżetów 32 gmin i powiatów, które przystąpiły do programu),</p> <p><i>Program badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej</i> skierowany został do 396 mężczyzn w wieku 65-74 lata, palących papierosy, będących mieszkańcami województwa kujawsko-pomorskiego. U badanych wykryto u 22 osób tętniaka aorty brzusznej, udzielono 396 porad lekarskich oraz zaleceń dotyczących dalszego postępowania, przeprowadzono 396 rozmów edukacyjnych z pacjentami objętymi badaniem przesiewowymi, wydrukowano 1500 szt. ulotek, 200 szt. plakatów, 1000 szt. kwestionariuszy uczestnika badania, 1000 szt. informacji o wyniku badania przesiewowego, 1000 szt. zaproszeń na badanie (program był finansowany z budżetu województwa),</p> <p>W 2016 r. pilotażowo przeprowadzono <i>Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim</i> (szczepienie osób dorosłych po 65 r.ż. przeciwko pneumokokom), W ramach realizacji programu zaszczepiono 367 osób przeciwko pneumokokom (szczepionką skoniugowaną 13-walentną),</p>

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - <i>Program wykrywania zakażeń WZW B i C w województwie kujawsko-pomorskim</i> : Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza w Bydgoszczy, WOMP w Bydgoszczy, Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu, SP ZOZ w Rypinie, VITALABO Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy, - <i>Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w woj. kuj-pom.</i> : NZOZ Przychodnia Lekarska w Ciechocinku, NZOZ Przychodnia Rodzinna w Aleksandrowie Kujawskim, NZOZ Przychodnia Rodzinna w Bądkowie, Centrum Medyczne "Nad Brdą" Sp. z o.o. w Bydgoszczy, SP ZOZ Cekcyn, ZOZ w Chełmnie, Przychodnia Chełmińska s.c. Ewa Antoniak - Hałat&Małgorzata Jakubowska&Agnieszka Musioł w Chełmży, NEUCA MED, Sp. z o.o. w Chełmży, NZOZ Poradnia Lekarza Rodzinnego Bożena Morzyńska w Dąbrowie, Gminna Przychodnia w Dobrczu, NZOZ MEDYK Maria Grażyna Dąbrowska w Fabiankach, NZOZ Eskulap s.c. w Gniewkowie, Grupowa Praktyka Lekarza Rodzinnego "Nasz Lekarz" Zbigniew Monowid Krzysztof Burzyński w Kruszwicy, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nasza Przychodnia Sp. z o.o. w Kcynii, SP ZOZ Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Kęsowie, SP ZOZ w Kijewie Królewskim, NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego w Ciechocinku, NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego Sławomir Jakobiński w Trzyszczynie, Przychodnia Lekarska Rodzinna Sp.j. w Koronowie, NZOZ Eskulap lek. med, Tomasz Tomaszewski w Kowalewie Pomorskim, Grupowa Praktyka Lekarza Rodzinnego "Nasz Lekarz" Zbigniew Monowid Krzysztof Burzyński w Kruszwicy, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Twoje Zdrowie" w Kruszwicy, NZOZ w Lubiewie s.c., SP ZOZ Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej, NZOZ Zespół Lekarski s.c. w Osiecinach, NZOZ MEDICUS sp.j, Elżbieta i Jacek Gaj, Iwona Kotyńska, January Kaczmarek w Pakości, NZOZ Nasze Zdrowie Janowski, Ogórkiewicz Sp.j, w Rojewie, SP ZOZ w Rypinie, Gminny Ośrodek Zdrowia w Stolnie, Prywatna Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Nowak&Nowak Sp. z o.o. w Toruniu, Centrum Medyczne "OLK-MED. Sp. z o. o. w Toruniu, Miejskie Centrum Lekarskie Sp. z o. o. w Tucholi, SP ZOZ w Śliwicach, SP ZOZ Gminy Włocławek z siedzibą w Kruszynie, Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej Sp. z o. o. we Włocławku, - <i>Program badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej</i> : Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy, Indywidualna Praktyka Lekarska Arkadiusz Migdański w Bydgoszczy, Neuca Med. Sp z o.o. w Chełmży, MEDIC Klinika Sp. z o.o. w Bydgoszczy, Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dra W. Biegańskiego w Grudziądzu, Specjalistyczny Szpital Miejski im. M. Kopernika w Toruniu, Przychodnia Lekarska Rodzina Jerzy Rajewski Spółka Jawna w Koronowie, 10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ w Bydgoszczy; - <i>Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim</i> : Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dra Władysława Biegańskiego w Grudziądzu, SPZOZ w Grucie, Lecznice CITOMED Sp.z o.o. w Toruniu, SPZOZ w Radziejowie, Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu, Kujawsko – Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia
Zródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia

32	Rozbudowa Centrum Onkologii w Bydgoszczy oraz powstanie oddziałów onkologicznych w regionalnych szpitalach specjalistycznych na terenie województwa
Etap realizacji	Zaawans, faza procesu inwestycyjnego, od 2013 r.
Opis podjętych prac	W 2015 r. zakończono roboty budowlane budynku Zakładu Radioterapii w Zespole Głównym Centrum Onkologii przy ul. dr Izabeli Romanowskiej 2 w Bydgoszczy, Obecnie trwają prace związane z zakupem pierwszego wyposażenia Innowacyjnego Forum Medycznego. W latach 2014-2016 wybudowano obiekt Polikliniki Centrum, który zapewnienia pacjentom większy komfort a personelowi lepsze warunki pracy. W 2016 r. zadanie zakończono w zakresie robót budowlanych, a działalność medyczną rozpoczęto w dniu 16,06,2016 r. w oparciu o wyposażenie przeniesione z byłej Przychodni. Do zakończenia części budowlanej pozostało wybudowanie łącznika pomiędzy obiektami Polikliniki i Zespołu Głównego. Obiekt wymaga także doposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną. Nowe pomieszczenia Polikliniki Centrum – po odpowiednim doposażeniu – umożliwią powstanie także dodatkowych poradni o nowych specjalizacjach. Utworzenie Polikliniki Centrum pozwoliło również zagospodarować pomieszczenia na parterze budynku diagnostyczno-leczniczego dla nowego Ambulatorium Chemioterapii. W 2016 r. rozpoczął także funkcjonowanie Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych z wykorzystaniem dwóch instalacji ITPO - 1 i ITPO - 2 tworząc zaplanowany efekt ekologiczny w postaci zwiększonego przerobu odpadów medycznych i weterynaryjnych.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Centrum Onkologii im. prof. Fr. Łukaszczyka w Bydgoszczy, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy</i>

34	Budowa zakładu radioterapii przy ul. Łęgskiej we Włocławku z uwzględnieniem planów rozwojowych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki przy ul. Wienieckiej we Włocławku
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2014 do 2016 r.
Opis podjętych prac	Obiekt Zakładu Radioterapii z dwoma bunkrami na akceleratory wysokoenergetyczne, pomieszczeniem pracowni symulatora do planowania leczenia, modelarnią oraz innymi pomieszczeniami technologicznymi wybudowano w latach 2014-2015, uzyskując w dniu 2,09,2015 r. decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, Po zakończonej budowie do dnia 30,11,2015 r. obiekt został wyposażony w symulator i pozostałe pierwsze wyposażenie technologiczne, Podstawowe wyposażenie budynku w dwie zintegrowane linie do radioterapii z akceleratorami liniowymi C/inac iX zakupiono w roku 2016, Zakład Radioterapii we Włocławku w maju 2017 r. rozpocznie pełną działalność z wykorzystaniem obu akceleratorów,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Centrum Onkologii im. prof. Fr. Łukaszczyka w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy</i>

#### **Kierunek działań: 36. Rozwój technologii telemedycznych**

30	Stworzenie regionalnego systemu informacji medycznej
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2016 do 2021 r.
Opis podjętych prac	Planowana jest kontynuacja projektu "e-Usługi e-Organizacja pakiet rozwiązań informatycznych dla jednostek organizacyjnych województwa kujawsko-pomorskiego" w ramach modułu e-zdrowie, Nowy projekt realizowany będzie pod nazwą "Budowa i rozwój regionalnego systemu dostępności i wymiany elektronicznych usług medycznych w województwie kujawsko-pomorskim", W 2016 r. zankietyzowano jednostki ochrony zdrowia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, W 2017 r. zamierza się przygotować wnioski o dofinansowanie (planowane zadania: 1, Budowa regionalnego systemu zarządzania tożsamością oraz zabezpieczeń dostępu do świadczonych usług EHR, 2, Integracja usług świadczonych w modelu Software as a Service (SaaS) ze szpitalnymi systemami informacyjnymi (HIS), 3, Budowa Kujawsko-Pomorskiego Portalu Informacji Medycznej, 4, Budowa i udostępnienie aplikacji mobilnej, 5, Integracja Jednostek Podstawowej Ochrony Zdrowia, Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy, Zakładów Pielęgnacyjno-Opiekuńczych z regionalnym repozytorium danych medycznych, 6, Budowa rozwiązania w zakresie telemedycyny 7, Modernizacja infrastruktury informatycznej jednostek ochrony zdrowia.)
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji w partnerstwie z JST, jednostkami ochrony zdrowia b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

#### **Kierunek działań: 38. Dostosowanie systemu ochrony zdrowia dla potrzeb starzejącego się społeczeństwa**

37	Utworzenie Centrum Konsultacyjnego dla Seniorów i Osób Niepełnosprawnych w Toruniu
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d,



Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - miasto Toruń b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia
Źródło informacji	<i>Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia</i>

## Cel strategiczny: Innowacyjność

### Kierunek działań: 2. Poprawa zdolności naukowo-badawczych szkół wyższych

1	Utworzenie Narodowego Centrum Radioastronomii i Inżynierii Kosmicznej z Radioteleskopem Hevelius w Borach Tucholskich
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2012 r.
Opis podjętych prac	Projekt znajduje się wśród przedsięwzięć Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej, co pozwalało na ubieganie się o środki finansowe na infrastrukturę B+R z POIR, W dniach 1,10,2015-31,03,2016 trwał nabór wniosków w ramach konkursu 4,2 POIR, jednak ze względu na wymagania konkursowe przedsięwzięcie nie wystartowało w konkursie i przez to nie otrzymało dofinansowania, W 2017 r, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego planuje aktualizację Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej oraz ogłoszenie kolejnego konkursu na wsparcie tego rodzaju projektów, Konsorcjanci rozważają możliwość wystartowania w konkursie i czynią prace przygotowawcze aplikacji konkursowej,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: uczelnie wyższe, administracja rządowa, samorząd województwa Rola samorządu województwa: inicjująca, wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Konsorcjum „Narodowe Centrum Radioastronomii i Technologii Kosmicznych” (lider-UMK) b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

2	Podjęcie działań na rzecz i wypracowanie modelu integracji uniwersytetów województwa kujawsko-pomorskiego
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Z inicjatywy samorządu województwa 20,06,2015 podpisano list intencyjny na rzecz rozwoju przedsiębiorczości akademickiej pomiędzy SW, KPAI, KPFP a UMK / UKW / UTP / PWSZ, Od 9,07,2013 przy Marszałku Województwa działa pełniące funkcję opiniodawczo-doradczą Kolegium Rektorów (UMK, UTP, UKW, PWSZ, AM, WSB, WSG).
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: uczelnie wyższe, Rola samorządu województwa: inicjująca, Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

6	Utworzenie Uczelnianego Centrum Stomatologii w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Brak środków finansowych na realizację przedsięwzięcia,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: Collegium Medicum UMK Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Collegium Medicum UMK b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Collegium Medicum UMK
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Collegium Medicum UMK

7	Utworzenie Uczelnianego Centrum Geriatrii w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Brak środków finansowych na realizację przedsięwzięcia,

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: Collegium Medicum UMK Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Collegium Medicum UMK b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Collegium Medicum UMK
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia, Collegium Medicum UMK

8	Utworzenie Uczelnianego Centrum Żywienia i Aktywności Fizycznej Człowieka w Bydgoszczy
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie jest częścią projektu SafeFoodMed, który znajduje się na liście przedsięwzięć priorytetowych, uznanych za uzgodnione w ramach KT. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem kryteriów przedmiotowego konkursu, który prawdopodobnie zostanie ogłoszony w I kw. 2017 r.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: Collegium Medicum UMK Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Konsorcjum SafeFoodMed (liderzy: UKW i UTP) b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

#### **Kierunek działań: 4. Rozwój współpracy pomiędzy sektorem naukowo-badawczym a gospodarką**

3	Rozwój Kujawsko-Pomorskiej Agencji Innowacyjności pełniącej rolę centrum badań i transferu innowacji
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	KPAI została powołana na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 maja 2013 r. W 2016 r. KPAI podpisała umowę z partnerami na realizację projektów: Fundusz Badań i Wdrożeń oraz Fundusz Badań i Wdrożeń – Voucher Badawczy, porozumienie z Fundacją Zaawansowanych Technologii w Warszawie w zakresie wymiany doświadczeń w celu aktywizacji postępu technologicznego, naukowego i innowacji oraz list intencyjny o współpracy na rzecz przedsiębiorczości akademickiej w woj. kujawsko-pomorskim. Ponadto współpracowano z samorządem regionalnym, fundacjami, uczelniami, przedsiębiorcami z regionu jak i spoza niego.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - KPAI b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego i Transportu Publicznego, KPAI
Źródło informacji	KPAI

4	Rozwój Bydgoskiego Klastra Przemysłowego zrzeszającego firmy branży narzędziowo-przetwórczej
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	Województwo wspiera rozwój BKP, Firmy uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez COIE (spotkaniach informacyjnych i konferencjach).
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: inwestorzy prywatni, uczelnie wyższe, instytucje badawcze Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Bydgoski Klastr Przemysłowy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

5	Przekształcenie Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego w Bydgoski Park Naukowo-Technologiczny i Przemysłowy
Etap realizacji	b,d,
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: inwestorzy prywatni, uczelnie wyższe, instytucje badawcze Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny, Miasto Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>

12	Stworzenie internetowego mechanizmu wymiany informacji (bazy danych) między jednostkami naukowo-badawczymi i przedsiębiorcami
Etap realizacji	b,d,
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej, Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji - KPAI
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej, Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji - KPAI</i>

**Kierunek działań: 6. Rozwój instytucji otoczenia biznesu (IOB) ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorstw innowacyjnych**

11	Utworzenie funduszu na cele zakupów patentów, technologii, zakup usług doradczych związanych z zakupem patentów i technologii
Etap realizacji	Faza początkowa
Opis podjętych prac	<p>KPAI złożyło 2 wnioski o dofinansowanie w ramach poddziałania 1.2.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych RPO WKP 2014-2020 (Fundusz Badań i Wdrożeń, Fundusz Badań i Wdrożeń - Voucher Badawczy),</p> <p>13 maja 2016 r. KPAI podpisało umowę z partnerami tj. Związkiem Pracodawców „Pracodawcy Pomorza i Kujaw”, Izbą Przemysłowo-Handlową w Toruniu, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym Oddział w Bydgoszczy na realizację projektu Fundusz Badań i Wdrożeń – Voucher Badawczy oraz w dniu 23 maja 2016 r. z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego na realizację projektu Fundusz Badań i Wdrożeń, w ramach których przewiduje się, że wsparcie trafi do około 350 przedsiębiorców z naszego regionu.</p> <p>Celem projektu Fundusz Badań i Wdrożeń jest wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w wyniku wsparcia na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa oraz uzyskania ochrony własności przemysłowej. Planowanym efektem realizacji projektu jest wzrost poziomu współpracy sektora przedsiębiorstw z wyspecjalizowanymi jednostkami badawczymi i wykorzystanie wyników prac badawczo-rozwojowych do celów komercyjnych.</p> <p>Efektom realizacji przedsięwzięć w ramach modułu 1 Funduszu Badań i Wdrożeń będzie wdrożenie wyników prac B+R, nowych produktów, usług lub technologii, we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. Rezultatem przedsięwzięć realizowanych w ramach modułu 2 będzie dokonanie zgłoszenia patentowego, zgłoszenia wzorów przemysłowych, zgłoszenia wzorów użytkowych.</p> <p>Drugim z projektów jest Fundusz Badań i Wdrożeń – Voucher Badawczy, którego celem jest zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw z województwa kujawsko-pomorskiego, poprzez wsparcie zakupu usług badawczych od jednostek naukowych. Pomoc udzielana w formie dotacji ma zapoczątkować proces transferu technologii i zwiększenia poziomu wdrażania innowacji do działalności rynkowej przedsiębiorstw.</p> <p>W wyniku realizacji projektu Fundusz Badań i Wdrożeń – Voucher Badawczy planuje się wsparcie co</p>

	<p>najmniej 300 przedsięwzięć grantowych, których efektem będzie wdrożenie wyników prac B+R, nowych lub udoskonalonych produktów, usług, technologii lub procesu produkcyjnego lub usługowego, usług lub technologii, we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy,</p> <p>Realizacja projektów przyczyni się do zbudowania współpracy pomiędzy biznesem a jednostkami naukowymi, podejmowania aktywności badawczo-rozwojowej przez przedsiębiorstwa, przygotowania przedsiębiorstw do realizacji działań innowacyjnych bez finansowania ze środków publicznych, Projekty te będą wspierały wdrożenie RIS w województwie kujawsko-pomorskim, stworzenie nowoczesnej oferty usługowo-produkcyjnej w firmach otrzymujących wsparcie, zacieśnienie współpracy pomiędzy IOB z regionu województwa oraz zbudowanie sieci współpracy IOB z regionu województwa,</p>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa  Rola samorządu województwa: wykonawcza  Zakładany okres realizacji: do 2020</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:  - KPAI  b) opiekun w ramach UMWK-P:  - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – KPAI</p>
Źródło informacji	KPAI

13	Utworzenie regionalnego funduszu „venture capital”
Etap realizacji	b,d,
Opis podjętych prac	Ewaaluacja ex-ante instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2020 wykazała potrzebę powstania funduszu "venture capital" dla przedsiębiorczości akademickiej. Jego utworzenie planuje się w ramach działania 1,3,2 Wsparcie przedsiębiorstw akademickich przez instrumenty kapitałowe RPO WKP 2014-2020,
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa  Rola samorządu województwa: wykonawcza  Zakładany okres realizacji: do 2020</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:  - brak podmiotu  b) opiekun w ramach UMWK-P:  - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej, Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro Programowania RPO 2014-2020</p>
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej, Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro Programowania RPO 2014-2020

14	Utworzenie regionalnego inkubatora kreatywnych przemysłów
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2017 do 2020 r,
Opis podjętych prac	W marcu 2016 roku zostało złożone pismo do PMT o przeznaczenie kamienicy pozostającej w zasobach miasta na inkubator, W kwietniu 2016 roku odbyło się spotkanie z PMT, na którym PMT poinformował o innych planach miasta w stosunku do ww, kamienicy, Miasto przedstawiło propozycje nowej lokalizacji dla inkubatora, oferowało dwie nieruchomości, które nie spełniają wymagań technicznych lub lokalizacyjnych,
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, uczelnie wyższe, instytucje badawcze, inwestorzy prywatni  Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca inne podmioty  Zakładany okres realizacji: do 2020</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:  - Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A,  b) opiekun w ramach UMWK-P:  - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – TARR S.A,</p>
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – TARR S.A.

15	Rozwój Exea Data Center w Toruniu
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2011 do 2015 r,
Opis podjętych prac	<p>Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w 2014 r, szczegółowe informacje nt, realizacji zadania znajdują się w Raporcie z realizacji Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2014 r,  W roku 2015 zrealizowano działania inwestycyjne prowadzące do uruchomienia drugiej komory serwerowej (uruchomiona listopad 2015 r.), podniesienia poziomu bezpieczeństwa infrastruktury oraz</p>

	zwiększenia potencjału infrastruktury informatycznej, Rezultatem tych ostatnich jest uzyskanie certyfikatu TIER III Facility (2.11.2015 r.) wydanego przez The Uptime Institute potwierdzającego uzyskany standard bezpieczeństwa (pierwsze centrum przetwarzania danych w Polsce),
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: uczelnie wyższe, instytucje badawcze, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca inne podmioty Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - TARR Centrum Innowacyjności Sp. z o.o, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – TARR S.A,
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – TARR S.A.</i>

16	Utworzenie Ośrodka Wspierania Innowacyjności w zakresie technologii ICT w Toruniu
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2013 do 2015 r,
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w 2014 r, szczegółowe informacje nt, realizacji zadania znajdują się w Raporcie z realizacji Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2014 r, W roku 2015 zrealizowano działania związane z obsługą działających w inkubatorze startupów, a także działania informacyjne, szkoleniowe i coachingowe, w których wzięło udział ponad 2000 osób – prowadzących startupy lub przygotowujących się do ich założenia,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, uczelnie wyższe, instytucje badawcze, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca inne podmioty Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - TARR Centrum Innowacyjności Sp. z o.o, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – TARR S.A,
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji – TARR S.A.</i>

17	Rozwój Toruńskiego Inkubatora Technologicznego
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2009 do 2014 r,
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w 2014 r, Szczegółowe informacje nt, realizacji zadania znajdują się w Raporcie z realizacji Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ w 2014 r,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, uczelnie wyższe, instytucje badawcze, inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca inne podmioty Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Toruń b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej</i>

### **Kierunek działań: 7. Rozwój innowacyjnych aspektów i rozwiązań w ramach inteligentnych specjalizacji**

9	Utworzenie Centrum Rewitalizacji Dróg Wodnych w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2012 do 2020 r,
Opis podjętych prac	Realizacja zadania została zawieszona na rzecz proponowanej lokalizacji w naszym województwie – w Bydgoszczy – siedziby Instytutu Śródłodowych Dróg Wodnych, będącego instytutem naukowym podległym Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródłodowej. Przedstawiciele województwa brali udział w sporządzeniu struktury organizacyjnej instytutu i uczestniczą w spotkaniach dotyczących możliwości jego powstania. W chwili obecnej decyzja o utworzeniu jednostki pozostaje w gestii Ministra,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: uczelnie wyższe, instytucje badawcze, inwestorzy prywatni, samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - miasto Bydgoszcz, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – Biuro ds. Dróg Wodnych

10	Rozwój projektu EKO-FOOD-MED. <u>Aktualna nazwa przedsięwzięcia:</u> EnFoodLife
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2013 r.
Opis podjętych prac	Projekt znajduje się wśród przedsięwzięć Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej, co pozwoliło na ubieganie się o środki finansowe na infrastrukturę B+R z POIR, W dniach 1,10,2015-31,03,2016 trwał nabór wniosków w ramach konkursu 4,2 POIR, jednak ze względu na wymagania konkursowe przedsięwzięcie nie wystartowało w konkursie w związku z czym nie otrzymało dofinansowania, W 2017 r, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego planuje aktualizację Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej oraz ogłoszenie kolejnego konkursu na wsparcie tego rodzaju projektów, Konsorcjanci rozważają możliwość wystartowania w konkursie i czynią prace przygotowawcze aplikacji konkursowej,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: uczelnie wyższe Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Konsorcjum Centrum Badań Środowiska i Innowacyjnych Technologii Żywności dla Jakości Życia (lider: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

## Cel strategiczny: Nowoczesny sektor rolno-spożywczy

### **Kierunek działań: 1. Rozwój badań naukowych w zakresie produkcji rolnej**

5	Utworzenie Regionalnego Centrum Innowacyjności Wsi i Rolnictwa dla rozwoju i transferu innowacji w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywym
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie było możliwe do dofinansowania z POIR, jednak beneficjent wycofał się z ubiegania się o wsparcie, Od decyzji beneficjenta zależy czy wystartuje w ramach konsorcjum EnFoodLife w konkursie POIR (prawdopodobnie 2017 r.)
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

### **Kierunek działań: 4. Rozwój szkolnictwa praktycznego dla stworzenia podstaw do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywego**

8	Rozwój systemu praktyk zawodowych uczniów szkół rolniczych w nowoczesnych gospodarstwach rolnych
Etap realizacji	Zrealizowano
Opis podjętych prac	Samorząd województwa kujawsko-pomorskiego kontynuuje współpracę z przedstawicielami jst zwłaszcza na szczeblu powiatów, wspierając placówki oświatowe o profilu rolniczym w zakresie tworzenia warunków doskonalenia odbywania przez uczniów praktycznej nauki zawodów rolniczych. Praktyki zawodowe uczniów w różnych specjalnościach związanych z rolnictwem (ogrodnictwo, architektura krajobrazu, gastronomia, hotelarstwo, obsługa i eksploatacja maszyn rolniczych, produkcja roślinna i zwierzęca) odbywały się wielopłaszczyznowo, zarówno w szkołach, pracowniach, gospodarstwach rolnych, zakładach pracy jak również w utworzonych centrach praktycznej nauki w zawodach rolniczych, łącznie w 2016 r. objęto 2923 uczniów różnymi formami praktyk. W indywidualnych gospodarstwach rolnych odbyło praktyki 458 uczniów, w warsztatach szkolnych 913 osób, u pracodawców 543 uczniów a w centrach praktycznej nauki w zawodach rolniczych 336 osób,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - zespoły szkół ponadgimnazjalnych b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

### **Kierunek działań: 6. Poprawa przyrodniczych warunków realizacji produkcji rolnej, w tym poprawa gospodarki wodnej w rolnictwie**

6	Rozwój systemów małej retencji
Etap realizacji	działanie ciągłe
Opis podjętych prac	W 2016 r. nie realizowano inwestycji w tym zakresie. Przygotowano dokumentację do ośmiu inwestycji: - budowa zbiornika małej retencji w Śmiłowicach (przygotowana), - kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego Kanału Bachorza od km 0+000 do km 14+000 (w trakcie przygotowania), - zwiększenie zdolności retencyjnej Kanału Głównego Miejskiej Niziny Chełmińskiej poprzez modernizację budowli piętrzącej w km 0+800, gm. i m. Grudziądz (przygotowana), - budowa zbiornika retencyjnego na rzece Fryba we wsi Brzozowo, gm. Kijewo Krńdewskie, Stdno (przygotowana), - odbudowa budowli piętrzącej na cieku Panna Północna w km 10+184 - rozbiórka istniejącej zastawki oraz budowa nowego urządzenia piętrzącego na wypływie z j. Wiecanowskiego (w trakcie przygotowania), - budowa jazu piętrzącego na rzece Pannie w km 7+537, gm. Mogiłno (przygotowana),



	- kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Bętlewianki w km 0+700 - 2+500 w celu zwiększenia możliwości retencjonowania w dolinie wody do nawodnień (przygotowana), - budowa przepławki dla ryb na rzece Skarlanka w m. Tama Brodzka gm. Brodnica (w trakcie przygotowania),
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza, inicjująca, wspierająca Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

7	Rozwój i odbudowa sieci melioracji
Etap realizacji	działanie ciągłe
Opis podjętych prac	W 2016 r. nie realizowano inwestycji w tym zakresie.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza, inicjująca, wspierająca Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

### **Kierunek działań: 7. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej**

3	Identyfikacja strategicznego zasobu rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz ustanowienie zasad iecio ochrony
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zasadne jest wstrzymanie prac do czasu przyjęcia KUB, W związku z tym, że KUB na poziomie ustawowym będzie formułował założenia ochrony gruntów poprzez regulację sposobu realizacji zagospodarowania, opracowanie na poziomie regionalnym może stracić zasadność przygotowania.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza w uzgodnieniu z samorządami lokalnymi Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

### **Kierunek działań: 9. Promocja regionalnych produktów żywnościowych**

1	Opracowanie i wdrożenie znaku towarowego dla żywności wyprodukowanej na terenie województwa oraz przeprowadzenie kampanii promocyjnej regionalnej żywności wśród mieszkańców województwa
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji – zawieszono
Opis podjętych prac	Promowanie wyprodukowanej żywności odbywało się w 2016 r. poprzez udział producentów na organizowanych w kraju i zagranicą targach, wystawach, dożynkach, imprezach regionalnych i wyjazdach studyjnych, Wydatkowano łącznie z budżetu województwa i KSOW 434 600,55 zł, W wyniku zebranych opinii wśród producentów żywności przeprowadzonej w 2016 r., nie zachodzi potrzeba szczególnego oznakowania wytwarzanych produktów w województwie, gdyż producenci firmują je swoim nazwiskiem i miejscowością wytworzenia, Odbiorcy znają ich markę i jakość wyrobów,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - podmioty produkujące żywność, Spizarnia Kujawsko-Pomorska, Regionalna Sieć Dziedzictwa Kulinarne Kujawy i Pomorza b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

2	Opracowanie i wdrożenie zasad i oznakowania regionalnych markowych produktów żywnościowych
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2014 do 2016 r.
Opis podjętych prac	Opracowane w 2014 r. zasady oznakowania produktów i logo Spizarnia Kujawsko-Pomorskiego były na bieżąco wdrażane w 2016 r. Spizarnia Kujawsko-Pomorska liczy 13 członków. Podmioty produkujące żywność wysokiej jakości uczestniczyły w wydarzeniach promocyjnych z wieloma produktami.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - podmioty produkujące żywność, Spizarnia Kujawsko-Pomorska, Regionalna Sieć Dziedzictwo Kulinarne Kujawy i Pomorza b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

#### **Kierunek działań: 10. Rozwój przedsiębiorczości związanej z przetwórstwem rolno-spożywczym**

4	Stworzenie Kujawsko-Pomorskiego Klastra Produkcji Żywności Wysokiej Jakości
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2014 do 2015 r.
Opis podjętych prac	Klaster Spizarnia Kujawsko-Pomorska zarejestrowano w 2014 r. Spizarnia prowadzi swoją statutową działalność, liczy obecnie 13 członków, promuje produkty na wystawach i organizowanych imprezach.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: inwestorzy prywatni, samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: inicjująca, wspierająca, wykonawcza w zakresie wybranych zadań Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Klaster Spizarnia Kujawsko-Pomorska b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

#### **Kierunek działań: 14. Promocja i wspieranie współpracy międzynarodowej w sektorze rolno-spożywczym, szczególnie w celach eksportowych**

9	Utworzenie Regionalnego Centrum Eksportu Bezpiecznej i Markowej Żywności
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zadanie nie jest realizowane z powodu braku dokumentacji i zabezpieczenia środków finansowych.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji

## Cel strategiczny: Bezpieczeństwo

### Kierunek działań: 1. Kompleksowe zagospodarowanie Dolnej Wisły

2	Budowa stopnia wodnego poniżej Włocławka
Etap realizacji	Faza uzgadniania dokumentacji, od 2009 do 2026 r.
Opis podjętych prac	<p>1. Zgłoszenie i umieszczenie inwestycji w strategicznych dokumentach krajowych (projekcie Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Planach Gospodarowania Wodami i Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym), Zatwierdzenie aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami i przyjęcie przez rząd tego dokumentu likwiduje zasadniczą przyczynę odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia jakim jest budowa stopnia w Siarzewie,</p> <p>2. Stała współpraca z Ministerstwami: Środowiska, Energii, Rozwoju oraz Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, a także KZGW, RZGW w Gdańsku i firmą Energa Invest na rzecz realizacji inwestycji, w tym podczas uzyskiwania przez Energa decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego w rejonie stopnia wodnego Włocławek przy wykorzystaniu energii wody oraz poprawie potencjału ekosystemów wodnych i od wód zależnych, a także w sprawie sporządzenia Memorandum informacyjnego dla EBI (Europejskiego Banku Inwestycyjnego) dot. projektu: „Budowy kaskady odcinka Wisły od Warszawy do Gdańska – etap I budowa drugiego stopnia na Wiśle poniżej Włocławka”.</p> <p>3. Udział Marszałka Województwa, jako przedstawiciela województw nadwiślańskich, w Komitecie sterującym do spraw Inwestycji na Śródlądowych drogach wodnych i Pełnomocnika Marszałka ds. dróg wodnych w grupie roboczej przy ww. Komitecie, powołanych przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, odpowiedzialnych za wsparcie Ministra w przygotowaniu studiów wykonalności dla kaskady Dolnej Wisły od Warszawy do Gdańska,</p> <p>4. Współpraca z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w przygotowaniu <i>Założeń do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030</i>, które są podstawą do dalszych prac na rzecz budowy Kaskady dolnej Wisły (w chwili obecnej Ministerstwo przygotowuje studium wykonalności dla kaskady Dolnej Wisły od Warszawy do Gdańska), a także przy przyjęciu przez Polskę Konwencji AGN,</p> <p>5. Stałe prowadzenie działań promujących budowę stopnia, w tym m.in. organizacja warsztatów terenowych na Wiśle „Kaskada Dolnej Wisły – szansa czy zagrożenie” (8,09,2016), wydanie numeru czasopisma Gospodarka Wodna w całości poświęconego problematyce kaskady, organizacja konferencji „Gospodarka wodna w dobie zmian klimatu” (15.03.2016) oraz posiedzenia dwóch sekcji Narodowej Rady Rozwoju „Aktywizacja potencjału gospodarczego rzek” (6,07,2016),</p> <p>6. Udział w konferencjach i spotkaniach dotyczących problematyki stopni wodnych oraz lobbowanie inwestycji wśród władz centralnych.</p>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: inwestor prywatny, samorząd województwa, samorzady lokalne</p> <p>Rola samorządu województwa: inicjująca i wspierająca, w pewnych zagadnieniach możliwe wykonawstwo w partnerstwie</p> <p>Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- administracja rządowa, Energa SA, RZGW w Gdańsku</li> </ul> <p>b) opiekun w ramach UMWK-P:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dep. Rozwoju Regionalnego</li> </ul>
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego</i>

3	Przygotowanie dokumentacji dla realizacji stopni wodnych poniżej Torunia i w rejonie Chełmna
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2009 do 2050 r.
Opis podjętych prac	Dokumentacja dla ww. stopni zostanie ujęta w studium wykonalności dla dolnej Wisły od Warszawy do Gdańska, które jest obecnie przygotowywane przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej,
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, inwestor prywatny</p> <p>Rola samorządu województwa: inicjująca i wspierająca, w pewnych zagadnieniach możliwe wykonawstwo w partnerstwie</p> <p>Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac – do 2020</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dep. Rozwoju Regionalnego</li> </ul> <p>b) opiekun w ramach UMWK-P:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dep. Rozwoju Regionalnego</li> </ul>
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego</i>

**Kierunek działań: 2. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego**

4	Budowa i modernizacja urządzeń zabezpieczających przed powodzią
Etap realizacji	działanie ciągłe
Opis podjętych prac	<p>Zrealizowano inwestycje:</p> <p>1) Modernizacja wału przeciwpowodziowego Niziny Ciechocińskiej od km 0+000 do km 12+000, część piąta - wykonanie modernizacji wału od km 0+000 do km 3+650 wraz z wykupem nieruchomości, gm, Raciążek, Cieclocinek, Efektem jest modernizacja wału przeciwpowodziowego na długości 3,650 km (realizacja ze środków budżetu państwa oraz rezerwy celowej budżetu państwa),</p> <p>2) Modernizacja stacji pomp poprzez budowę systemu monitorowania i zapisu przebiegu ich pracy w celu zwiększenia poziomu ochrony przed powodzią w województwie kujawsko-pomorskim (etap II) – system monitoringu zużycia energii elektrycznej (realizacja ze środków budżetu państwa oraz WFOŚiGW), Realizacja zadania stanowi kontynuację przedsięwzięcia z 2013 r, i umożliwia kontrolę zużycia energii elektrycznej na przeciwpowodziowych stacjach pomp. Prace prowadzono na 14 pompowniach: Dybowo gm, Wielka Nieszawka, pow, toruński; Czarnowo gm, Zławień Wielka, pow, toruński; Starogród gm, Chełmno, pow, chełmiński; Chełmno gm, Chełmno, pow, chełmiński; Rządź gm, Grudziądz, pow, grudziądzki; Słońsko gm, Inowrocław, pow, inowrocławski; Szywnań gm, Sośno, pow, sępoleński; Kończyce II gm, Nowe n/Wisłą, pow, świecki; Pastwiska gm, Nowe n/Wisłą, pow, świecki; Przechowo gm, Świecie n/Wisłą, pow, świecki; Topólno gm, Pruszcz, pow, świecki; Łęgnowo m, Bydgoszcz, pow, bydgoski; Słońsk Dolny gm, Aleksandrów Kuj., pow, aleksandrowski; Wołuszewo gm, Aleksandrów Kuj., pow, aleksandrowski,</p> <p>3) Przebudowa wału przeciwpowodziowego Łęgnowo-Otorowo od km 0+000 do km 5+600 gm, Solec Kujawski, m, Bydgoszcz, realizacja od km 0+000 do km 1+080, Efektem jest modernizacja wału przeciwpowodziowego na długości 1,080 km (realizowana ze środków budżetu państwa oraz rezerwy celowej budżetu państwa),</p> <p>Opracowywana została także dokumentacja techniczna dla następujących inwestycji:</p> <p>1) przebudowa wału przeciwpowodziowego Niziny Nieszawskiej w km 0+000 do km 3+390, m, Toruń (w trakcie przygotowania),</p> <p>2) przebudowa wału przeciwpowodziowego Sartowice-Nowe, odcinek od km 0+000 do km 10+600, Realizacja od km 7+075 do km 10+600 (opracowana),</p> <p>3) przebudowa wału przeciwpowodziowego Łęgnowo-Otorowo od km 0+000 do km 5+600, gm, Solec Kuj., m, Bydgoszcz (opracowana),</p>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, administracja rządowa</p> <p>Rola samorządu województwa: wykonawcza, inicjująca</p> <p>Zakładany okres realizacji: działania ciągłe</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:</p> <p>- Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku</p> <p>b) opiekun w ramach UMWK-P:</p> <p>- Dep, Rolnictwa i Geodezji, KPZMIUW we Włocławku</p>
Źródło informacji	Dep. Rolnictwa i Geodezji,

**Kierunek działań: 3. Rozwój systemów monitoringu, ostrzegania i reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego**

5	Udoskonalenie i upowszechnienie systemu informatycznego powiadomienia ratunkowego
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Trwają przygotowania do wdrożenia,
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: BD w SRW, propozycja: administracja rządowa</p> <p>Rola samorządu województwa: BD w SRW, propozycja: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy niektórych zadań w partnerstwie</p> <p>Zakładany okres realizacji: BD w SRW, propozycja: nie wskazuje się terminu realizacji – będzie on zależny od planów działań podmiotów odpowiedzialnych</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:</p> <p>- administracja rządowa</p> <p>b) opiekun w ramach UMWK-P:</p> <p>- Dep, Spraw Społecznych i Zdrowia</p>
Źródło informacji	Dep. Spraw Społecznych i Zdrowia

**Kierunek działań: 4. Poprawa sprawności funkcjonowania służb ratownictwa medycznego, straży pożarnej, policji i innych służb publicznych i społecznych bezpieczeństwa życia i mienia**

1	Budowa Policyjnego Centrum Dowodzenia dla województwa kujawsko-pomorskiego
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2016 do 2017 r.
Opis podjętych prac	Złożono wniosek o wpisanie na listę przedsięwzięć o charakterze strategicznym dla RPO WK-P, wniosek został odrzucony, Projekt został ujęty w planie finansowania KWP w Bydgoszczy z budżetu państwa,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie Zakładany okres realizacji: BD w SRW
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Organizacyjny
Źródło informacji	<i>Dep. Organizacyjny</i>

6	Stworzenie sieci mobilnych punktów zabezpieczenia operacyjnego akwenów wykorzystywanych turystycznie
Etap realizacji	b,d.
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie, inicjująca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmiotv realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki</i>

**Kierunek działań: 5. Poprawa bezpieczeństwa transportu**

7	Realizacja infrastruktury związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa i ratownictwa drogowego na terenie powiatu aleksandrowskiego
Etap realizacji	b,d.
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa, samorzady lokalne Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej
Źródło informacji	<i>Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej</i>

8	Realizacja projektu poprawy wyposażenia Inspektoratu Transportu Drogowego w sprzęt niezbędny dla realizacji zadań na rzecz ochrony dróg, zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony środowiska w ruchu drogowym
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zadanie będzie finansowane z RPO WKP 2014-2020.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: możliwy udział samorządu województwa jako wykonawcy w partnerstwie Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej
Źródło informacji	<i>Dep. Inwestycji i Infrastruktury Drogowej</i>

## Cel strategiczny: Sprawne zarządzanie

### **Kierunek działań: 1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji administracji publicznej**

1	Budowa regionalnej platformy wymiany dobrych praktyk w zakresie zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	W rezultacie inicjatywy p, Marszałka podjęto działania związane z organizacją funkcjonowania Forum Samorządowego, stanowiącego platformę dyskusji oraz wymiany doświadczeń samorządów lokalnych i samorządu województwa, Dotychczas zorganizowano i przeprowadzono 2 posiedzenia: wiosenne 09,06,2016 r, i jesienne 17,11,2016 r, Na I Forum przedstawione zostały idee i założenia Forum, Ponadto omówiono najważniejsze osiągnięcia w zakresie polityki rozwoju, realizowanej ze środków unijnych w latach 2007-2013, konkursy w ramach RPO WKP 2014-2020 oraz rolę cyfryzacji w realizacji usług publicznych, Przedstawiciele poszczególnych korporacji samorządowych przedstawili zagadnienia, które wynikały ze spotkań przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego z poszczególnymi Konwentami Wójtów, Burmistrzów, Starostów, W trakcie II Forum omówiono konieczność podejmowania wspólnych działań na rzecz rozwoju regionu, budowania jego integracji wewnętrznej oraz wspólnego rozwiązywania istotnych problemów, Omawiano kwestie związane z realizacją działań wspieranych środkami UE, Uczestnicy Forum uroczystie podpisali stanowisko samorządu województwa kujawsko-pomorskiego w sprawie polityki spójności UE po 2020 roku,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Rozwoju Regionalnego b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego</i>

15 18	Wdrożenie projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza” = przedsięwzięcie 18 Budowa regionalnego portalu informacji przestrzennej
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	Kontynuacja projektu pod nazwą "Infostrada Kujaw i Pomorza 2,0", Wybrano wykonawcę na "Wykonanie analizy, opracowanie koncepcji oraz studium wykonalności" dla projektu, Trwają prace nad zapisami porozumień z partnerami projektu, Przygotowywane są informacje do wniosku aplikacyjnego,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - samorząd województwa w partnerstwie z samorządami lokalnymi b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	<i>Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji</i>

### **Kierunek działań: 2. Rozwój współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego**

4	Rozwój systemu stowarzyszeń wzajemnej pomocy JST w zakresie likwidacji i opanowania negatywnych skutków zdarzeń żywiołowych (typu Salutaris)
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	W 2016 r, prowadzono działania statutowe stowarzyszenia w zakresie udzielania pomocy i wsparcia samorządów lokalnych oraz przedsięwzięcia informacyjno-promocyjne i edukacyjne, skierowane do społeczności lokalnych. W minionym roku udzielono wsparcia 5 członkom (gminom) na kwotę 106 000 zł, które związane było z likwidacją skutków gwałtownych zmian pogodowych w naszym województwie, jak też pożarów,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Rozwoju Regionalnego, Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Samorządowe "Salutaris" b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego</i>

9	„Nowe otwarcie Funduszu Wsparcia” – opracowanie i wdrożenie założeń Funduszu Wsparcia dostosowanego do nowych założeń interwencji.
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Prace nad koncepcją w zakresie funkcjonowania rozwiązań organizacyjno-finansowych dotyczących wsparcia środowisk lokalnych w zakresie inicjatyw obywatelskich,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Rozwoju Regionalnego b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego

**Kierunek działań: 3. Promocja i wspieranie współpracy międzynarodowej instytucji kultury, rynku pracy, pomocy społecznej, ekonomii społecznej oraz organizacji sportowych**

2	Promocja i wspieranie Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej w Toruniu i Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Od 2016 r. funkcjonuje tylko jeden ośrodek Debaty Międzynarodowej w województwie kujawsko-pomorskim, który wyłoniony został w drodze konkursu Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W latach 2016-2018 tę rolę pełni Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, która znalazła się wśród 9 podmiotów w Polsce z różnych województw, które zwyciężyły w konkursie na realizację zadania publicznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, dotyczącego prowadzenia Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej. W 2016 roku departament nie podjął się realizacji wspólnych inicjatyw z ww. podmiotem z powodu braku zainteresowania Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu realizacją wspólnych przedsięwzięć.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Gospodarczego i Współpracy Międzynarodowej

**Kierunek działań: 5. Poprawa zarządzania przestrzenią województwa**

17	Wykonanie diagnozy stanu ładu przestrzennego w województwie
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2015 do 2016 r.
Opis podjętych prac	Zlecono wykonanie opracowania pn: „Ład przestrzenny w województwie kujawsko-pomorskim. Diagnoza z założeniami programu jego kształtowania” UMK w Toruniu Wydziałowi Nauk o Ziemi UMK, Materiał został odebrany od wykonawcy w 2016 r.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep, Rozwoju Regionalnego, Dep, Środowiska, KPBPPiR, eksperci b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego

12	Opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w dziedzinie ładu przestrzennego
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2015 do 2019 r.
Opis podjętych prac	Z uwagi na terminy wynikające z przygotowania harmonogramu konkursów RPO w 2015 r. opracowano Regionalne zasady i standardy kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwa kujawsko-

	<i>pomorskiego przy wykorzystaniu środków publicznych w okresie programowania 2014-2020, w odniesieniu do przedsięwzięć z zakresu termomodernizacji i inwestycji w infrastrukturę przedszkolną, 19 maja 2016 r. zorganizowano spotkanie w sprawie propozycji wyjaśnienia zgłaszanych wątpliwości, dotyczących kryteriów i standardów ładu przestrzennego dla różnych przedsięwzięć które mają być realizowane w ramach konkursów RPO. Przeprowadzona przez KPBPIR ocena w zakresie doświadczeń z dotychczas opiniowanymi projektami budownictwa przedszkolnego i termomodernizacji, pod kątem wniosków dla ujednoczenia oceny wszystkich obiektów kubaturowych pozwoliła dokonać korekty opracowania. W związku z czym 15 czerwca 2016 r. Zarząd Województwa przyjął stanowisko w sprawie zmian do dokumentu pn. <i>Regionalne zasady i standardy kształtowania ładu przestrzennego w polityce województwa kujawsko-pomorskiego</i>. Wdrażanie dokumentu jest prowadzone na bieżąco,</i>
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - opracowanie: Zespół ds. Ładu przestrzennego powołany przez Marszałka Województwa we współpracy z partnerami - wdrożenie: KPBPIR b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego</i>

20	Realizacja projektu „Zintegrowane Działania Planistyczne w Przestrzeni”
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie jest możliwe do zrealizowania w ramach Infostrady 2,0,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego
Źródło informacji	<i>Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego</i>

16	Cyfryzacja danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego
Etap realizacji	Zrealizowano
Opis podjętych prac	W związku z zakończeniem etapu „cyfryzacji danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego województwa kujawsko-pomorskiego” w postaci Bazy Danych Obiektów Topograficznych dla skali 1:10 000 kontynuowane są prace nad wdrożeniem bieżącej aktualizacji Bazy DOT10k i standardowego opracowania kartograficznego 10k – mapy topograficznej w skali 1:10 000 generowanej z BDOT, W 2016 r. wykonano 35 arkuszy map topograficznych w skali 1:10 000 – SOK10k dla terenu położonego na styku powiatów toruńskiego, włocławskiego i aleksandrowskiego oraz bydgoskiego i toruńskiego. Obszar opracowania obejmuje: teren przebiegu autostrady A1 do węzła Włocławek Płn. do węzła Toruń Płd., teren wzdłuż Wisły od Włocławka do Torunia, teren pomiędzy Toruniem a Bydgoszczą.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza, wspierająca Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - jednostka wykonawstwa geodezyjnego – OPGK Olsztyn b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rolnictwa i Geodezji, Geodeta Województwa
Źródło informacji	<i>Dep. Rolnictwa i Geodezji, Geodeta Województwa</i>

19	Utworzenie portalu „Przyjazna przestrzeń”
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	W 2015 r. przygotowano specyfikację portalu „Przyjazna przestrzeń” regionu kujawsko-pomorskiego, ale z powodu braku środków zadanie nie zostało zrealizowane. W 2016 r. przeprowadzono rozmowy oraz odbyły się 2 spotkania (1 i 17,06,2016) z Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji w zakresie opracowania koncepcji dotyczącej włączenia portalu „Przyjazna Przestrzeń”



	(wskazanego w SRW) w struktury Infostrady 2,0,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego, Pełnomocnik ds. Ładu Przestrzennego

5	Optymalizacja podziału administracyjnego
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: administracja rządowa Rola samorządu województwa: - Zakładany okres realizacji: zależny od planów działań podmiotów odpowiedzialnych
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - administracja rządowa, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

6	Wykonanie kompleksowej inwentaryzacji i waloryzacji zasobów przyrodniczych województwa
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2014 do 2019 r,
Opis podjętych prac	1) Dep. Środowiska: w 2016 r, przeprowadzono inwentaryzację i waloryzację przyrodniczą wraz z elementami audytu krajobrazowego OCHKDrwęcy. Ponadto w dalszej kolejności (w latach 2017-2019) planowane jest przeprowadzenie kompleksowej inwentaryzacji i waloryzacji zasobów przyrodniczych w pozostałych obszarach chronionego krajobrazu województwa. 2) Tucholski Park Krajobrazowy: przeprowadzono inwentaryzację chiropterologiczną wybranych stanowisk; monitoring florystyczny (kukułka krwista, dziewięciślię bełtodygowy, sasanka otwarta, sasanka łąkowa, chamedafne północna, lilija złotogłów); monitoring ornitologiczny (zimorodek zwyczajny); inwentaryzację ornitologiczną wybranych stanowisk (1200 stanowisk). 3) Krajeński Park Krajobrazowy: zorganizowano warsztaty, w ramach których prowadzono całonocne odłowy, liczenia i inwentaryzację nietoperzy. Podczas prowadzenia prac również wyszukiwano i identyfikowano kolonie rozrodcze. Zaplanowano kontynuację zadania w przyszłym roku w południowej części parku,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmiot realizujący	a) bezpośrednio: - Dep. Środowiska, Tucholski Park Krajobrazowy, Krajeński Park Krajobrazowy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Środowiska

7	Weryfikacja granic i zasad funkcjonowania obszarów chronionego krajobrazu i parków krajobrazowych
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2014 do 2016 r,
Opis podjętych prac	W sierpniu 2015 r, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwały w sprawie wyznaczenia i ustalenia zasad ochrony dla wszystkich 31 obszarów chronionego krajobrazu oraz Krajeńskiego Parku Krajobrazowego. Zaktualizowano i rozbudowano system informacji geograficznej GIS w Krajeńskim Parku Krajobrazowym. Ponadto uzyskano wsparcie techniczne w zakresie wprowadzania i aktualizacji bazy danych oraz geoprzetwarzaniu oraz przeszkolono dwóch pracowników KPK z zakresu wprowadzania i aktualizacji danych pozyskanych za pomocą urządzenia GPS, terenowej aktualizacji danych, zarządzania danymi przyrodniczymi,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Środowiska, Krajeński Park Krajobrazowy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Środowiska

8	Opracowanie projektu wsparcia rozwoju gmin położonych na terenach objętych obszarowymi formami ochrony przyrody w zakresie szeroko rozumianych inwestycji proekologicznych
Etap realizacji	Odstąpiono od realizacji
Opis podjętych prac	W 2014 r. wykonano opracowanie merytoryczne, zawierające katalog możliwych instrumentów kompensacyjnych wraz z zasadami kompensacji ograniczeń rozwojowych, wynikających z położenia gmin na terenie obszarowych form ochrony przyrody województwa kujawsko-pomorskiego, Ekspertyza miała posłużyć sporządzeniu <i>Kujawsko-pomorskiego programu rozwoju terenów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody</i> jednakże wykazała, że nie istnieją korelacje pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym gminy a jej położeniem w obszarze objętym ochroną, Dokonano diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w poszczególnych gminach i odniesiono ją do stopnia pokrycia gminy obszarowymi formami ochrony przyrody, co dało następujące wnioski: - nie występuje związek analizowanych zjawisk społecznych i gospodarczych z wielkością powierzchni gminy objętej ochroną przyrody, - związek taki dotyczy zarówno analizy przez pryzmat poszczególnych wskaźników, jak też wyników analizy wielokryterialnej, 1- lub 3-wskaźnikowej, - nie zachodzi zjawisko uszczuplenia dochodów gmin z powodu zakazów, a przez to ograniczeń rozwojowych związanych z faktem istnienia form ochrony przyrody, - nie zachodzi zjawisko uszczuplenia dochodów gmin wynikające z faktu, iż obszary chronione mają charakter leśny, - reasumując: sukces społeczno-gospodarczy gminy zależy od innych czynników, a jego brak nie może być uzasadniany faktem występowania form ochrony przyrody. Wykonana ekspertyza stała się więc przesłanką do odstąpienia od przygotowania <i>Kujawsko-pomorskiego programu rozwoju terenów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody</i> ,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Środowiska, WFOŚiGW b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Środowiska

13	Opracowanie i wdrożenie przestrzennych założeń eksploatacji kopalin jako podstawy dla ochrony przestrzeni województwa
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	W 2016 r. nie opracowywano założeń do eksploatacji kopalin z powodu braku danych geologicznych, które byłyby podstawą do uruchomienia eksploatacji istotnych dla ochrony przestrzeni województwa złóż kopalin (tj. głównie kopalin energetycznych). W 2016 r. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego wydał 3 koncesje na eksploatację kruszywa naturalnego (piaski i żwiru) w drodze umowy o użytkowanie górnicze, Sumaryczne zasoby tych kopalin wynoszą 1 970 000 ton. Łączna powierzchnia tych złóż była relatywnie niewielka (0,2 km <sup>2</sup> ) dlatego odstąpiono od opracowywania i wdrożenia przestrzennych założeń eksploatacji tych kopalin,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Środowiska, KPBPIR b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPIR, Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPIR, Dep. Środowiska

### **Kierunek działań: 8. Poprawa dostępności mieszkań dla młodych rodzin w największych miastach**

3	Stworzenie i wdrożenie modelu pozyskania zasobów mieszkaniowych w największych miastach dla zapewnienia potrzeb mieszkaniowych młodych rodzin, przeciwdziałaniu ich emigracji i nakłaniania do imigracji z innych województw
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych	b,d,

prac	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, inwestorzy prywatni, spółdzielnie mieszkaniowe Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie w zakresie opracowania modelu/programu; udział we wdrażaniu modelu/programu zależny od dalszych ustaleń (rola inicjująca i wspierająca lub wykonawcza w zakresie niektórych zadań) Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

### Kierunek działań: 10. Poprawa efektywności energetycznej

14	Opracowanie i wdrożenie przestrzennych założeń rozwoju OZE („Przestrzeń dla OZE”) jako podstawy dla ochrony przestrzeni województwa oraz wspierania rozwoju OZE dostosowanych do walorów środowiskowych
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2017 do 2017 r.
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie zostanie ujęte w nowym <i>Programie ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko</i> , który ma zostać opracowany do końca 2017 r.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Środowiska, WFOŚiGW b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Środowiska

11	Opracowanie i realizacja regionalnej koncepcji reelektryfikacji terenów wiejskich
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, operator sieci Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie w zakresie opracowania, wspierająca lub wykonawcza w partnerstwie w zakresie realizacji Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

23	Rozwój sieci dystrybucyjnej LNG na potrzeby zrównoważonego transportu regionalnego
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Z uwagi na nowocześniejsze technologie zasilania pojazdów (np. elektryczne) nie planuje się rozwijać sieci dystrybucyjnej LNG,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: inwestorzy prywatni Rola samorządu województwa: inicjująca i wspierająca, w szczególnych przypadkach możliwa wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne – pożądane do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

**Kierunek działań: 12. Wspieranie rozwoju sieci gazowych istotnych dla zaopatrzenia województwa**

10	Opracowanie i realizacja regionalnej koncepcji rozwoju sieci gazowych
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, operator sieci Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie w zakresie opracowania, wspierająca lub wykonawcza w partnerstwie w zakresie realizacji Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR
Źródło informacji	Dep. Rozwoju Regionalnego – KPBPPiR

**Kierunek działań: 18. Rozwój całościowego systemu selektywnego zbierania odpadów i recyklingu odpadów**

21	Budowa i modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i recyklingu odpadów
Etap realizacji	Zrealizowano
Opis podjętych prac	W 2016 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyznaczył kolejne, wybudowane regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), Są to instalacje zlokalizowane w Puszy Miejskiej (gm, Rypin): - instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP), - instalacja do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów, - instalacja do składowania odpadów po procesie MBP i selektywnej zbiórce odpadów komunalnych, Instalacje te wybudowane zostały i wyznaczone jako RIPOK zgodnie z <i>Planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023</i> ,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wspierająca, w szczególnych przypadkach możliwa wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „RYPIN” Sp, z o.o, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Środowiska

22	Opracowanie projektu kompleksowego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w celach energetycznych
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	b,d.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska
Źródło informacji	Dep. Środowiska

## Cel strategiczny: Tożsamość i dziedzictwo

### Kierunek działań: 1. Budowa tożsamości regionalnej województwa

1	Podjęcie działań na rzecz upowszechniania wiedzy o województwie wśród jego mieszkańców
Etap realizacji	Faza zaawansowana, działanie ciągłe
Opis podjętych prac	<p>1) Dep, Środowiska, WFOŚiGW: zorganizowanie (zaplanowanie i przeprowadzenie) zajęć dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży szkolnej (3 000 uczniów wraz z opiekunami ze szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych) z zakresu edukacji ekologiczno-przyrodniczej, realizowanych na terenie i w oparciu o zasoby parku krajobrazowego lub parków krajobrazowych województwa kujawsko-pomorskiego wraz z wyżywieniem w Ośrodku Edukacji Ekologicznej „Wilga” w Górnem oraz przygotowanie, wydanie i dystrybucja materiałów edukacyjno-popularyzacyjnych.</p> <p>2) Tucholski Park Krajobrazowy: prelekcje o walorach kulturowych, krajobrazowych i turystycznych Tucholskiego Parku Krajobrazowego. Organizacja 14. uroczystych obchodów Dnia Ziemi w formie festiwalu przyrody pt. Niska emisja, Pałacy temat. Celem imprezy było promowanie walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych TPK oraz wskazanie zagrożeń środowiska tzw. niskiej emisji i sposobów zapobiegania jej, poznanie podstawowych zasad postępowania z odpadami i praktyka ich segregacji, kształtowanie świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za najbliższe środowisko, wskazanie ekologicznego stylu życia zapobiegającego zanieczyszczeniom powietrza, promowanie zdrowego stylu życia i turystyki pieszej, kajakowej z wykorzystaniem istniejących szlaków turystycznych.</p> <p>3) Krajeński Park Krajobrazowy: całoroczna edukacja ekologiczna w postaci zajęć terenowych oraz prelekcji prowadzonych w parku i szkołach; przeprowadzenie konkursu plastycznego i wiedzy o KPK; organizacja festynu przyrodniczo-edukacyjnego pn. "Dzień Żurawia"; organizacja stoisk promocyjnych np. Sypniewo (targi ogrodniczo-rolnicze), Minikowo (targi "Lato na wsi"), Toruń (Dni Drwęcy), Tuchola (Dzień Ziemi), Osie (Lato we Wdeckim Parku), Więcbork/Zakrzewek (dożynki gminne); wystąpienia z materiałem o parku podczas konferencji i seminariów.</p> <p>4) Dep, Edukacji: działania w tym zakresie są realizowane na bieżąco, Informacje o edukacji w województwie systematycznie ukazują się w regionalnych mediach, na stronie internetowej kujawsko-pomorskie.pl oraz na stronach Kujawsko-Pomorskich Centrów Edukacji Nauczycieli. Cyklicznie wydawany jest Kujawsko-Pomorski Przegląd Oświatowy UczMy, Ponadto upowszechniana jest wiedza o osobach zasłużonych dla województwa w formie corocznych wojewódzkich konkursów adresowanych do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych np. Wojewódzki Konkurs Interdyscyplinarnej o Wielkich Polakach, Wojewódzki Konkurs im. Gen. Bryg. Prof. Elżbiety Zawackiej,</p> <p>5) Dep, Sportu i Turystyki: inauguracja sezonu turystycznego w województwie kujawsko-pomorskim pn. "Inauguracja w naszych konstelacjach", organizacja Dnia Przewodnika Turystycznego w Województwie Kujawsko-Pomorskim, przygotowanie oraz przedstawienie prezentacji nt. dziedzictwa kulturowego Szlaku św. Jakuba na terenie woj. kujawsko-pomorskiego podczas generalnego posiedzenia EUROPEJSKIEJ FEDERACJI CAMINO DE SANTIAGO, działania na rzecz promocji i rozwoju Szlaku Piastowskiego, zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu pn. "Budujemy Kujawsko-Pomorskie w Minecraft", prowadzenie portalu krajoznawczego o województwie "www,nasze,kujawsko-pomorskie.pl", prowadzenie portalu "www,szlakipamieci,kujawsko-pomorskie.pl", organizacja otwartego konkursu ofert na zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa (rajdy piesze i rowerowe, fora turystyki, szkolenia, odnawianie szlaków turystycznych, złoty turystyczne, gry terenowe, geocaching, marsze na orientację), organizacja konkursów krajoznawczych.</p>
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorzady lokalne, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: wykonawcza, wspierająca inne podmioty Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Środowiska, WFOŚiGW, Tucholski Park Krajobrazowy, Krajeński Park Krajobrazowy, Dep. Edukacji, Dep. Sportu i Turystyki b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Środowiska, Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Dep. Sportu i Turystyki i Dep. Edukacji
Źródło informacji	Dep. Środowiska, Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Dep. Sportu i Turystyki i Dep. Edukacji

5	Opracowanie zgodnych z podstawą programową materiałów z zakresu edukacji regionalnej dla przedszkoli, szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z województwa kujawsko-pomorskiego
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2017 do 2020 r.
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie będzie nadzorowane merytorycznie przez nauczycieli konsultantów Kujawsko-Pomorskich Centrów Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy, Toruniu i we Włocławku, a realizowane przez nauczycieli z województwa kujawsko-pomorskiego. Opracowane materiały zostaną umieszczone na kujawsko-pomorskiej Platformie Edukacyjnej Edupolis. Piłotażowo przedsięwzięcie będzie realizowane w powiecie lipnowskim.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza, wspierająca inne podmioty Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Edukacji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Edukacji
Źródło informacji	Dep. Edukacji

## Kierunek działań: 2. Zachowanie oraz promocja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu

9	Utworzenie Muzeum Kina Niemego w Lipnie Aktualna nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja budynków kina oraz utworzenie muzeum kina niemego w Lipnie
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie, w ramach którego przewidziano utworzenie muzeum kina niemego, zostało wpisane na listę rezerwową projektów do Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Lipnowskiego, z przewidzianym terminem realizacji 2017-2018. Jego wdrożenie będzie uzależnione od środków pozwalających na przesunięcie inwestycji na listę podstawową. Wówczas zostaną podjęte stosowne działania. Aktualnie trwają prace zmierzające do przyjęcia Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Lipna.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmiot odpowiedzialny
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Lipno b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

11 12	Utworzenie Muzeum Jazdy Polskiej w Grudziądzu = przedsięwzięcie 12 Utworzenie Muzeum Chleba w Spichlerzu w Grudziądzu Aktualna nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja zespołu spichlerzy wraz z rozszerzeniem działalności Muzeum im. ks. dr Władysława Łęgi w Grudziądzu
Etap realizacji	Faza projektowa, do 2020 r.
Opis podjętych prac	Uregulowany został stan własnościowy obiektu. Wykonano koncepcję zagospodarowania ul. Spichrzowej (miejsce lokalizacji obiektu). W trakcie realizacji pozostaje dokumentacja projektowa. Oczekiwana jest decyzja dotycząca uznania kompleksu spichlerzy w Grudziądzu za Pomnik Historii Prezydenta RP – kompleks obejmuje obiekty wchodzące w zakres projektu. Projekt został zgłoszony do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach dodatkowego naboru do Kontraktu Terytorialnego, jednakże MKiDN odrzuciło propozycję.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Grudziądz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

23	Rozbudowa Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Trwają prace nad zmianą koncepcji rozbudowy ośrodka. Brak środków na realizację przedsięwzięcia.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Ośrodek Chopinowski w Szafarni b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

24	„Europejski Szlak Megalitów” – rozwój Parku Kulturowego Wietrzychowice
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	Zrealizowano projekt „Źródła archeologiczne w rejonie PKW” mający na celu m.in. poznanie różnych aspektów życia ludności Kultury Pucharów Lejkowatych, tj. budowniczych grobowców megalitycznych (zbadano obszar 150 km <sup>2</sup> ), Prowadzono prace wykopaliskowe, modernizację małej infrastruktury turystycznej (parkingi dla cyklistów) oraz porządkowano gospodarkę leśną w PKW, Podejmowano działania promujące PKW, w tym grobowce megalityczne (organizacja festynów archeologicznych – Wehikuł czasu), Realizowano programy badawcze, konferencje, wydawano publikacje naukowe dot. problematyki PKW, Nawiązano współpracę z Instytutem Archeologii UAM w Poznaniu dot. realizacji projektu „Europejski Szlak...” w sprawie włączenia do niego rejonu Łupawy, Gmina Izbica Kujawska podjęła uchwałę: w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru parku kulturowego o nazwie „Park Kulturowy Wietrzychowice” w Wietrzychowicach i Gaju gm. Izbica Kujawska (2014) oraz w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Izbica Kujawska (2016).
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wykonawcza w partnerstwie lub wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Izbica Kujawska i Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Izbicy Kujawskiej b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

34	Wsparcie działań na rzecz ochrony i promocji Zespołu Staromiejskiego w Toruniu, wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	W ramach przedsięwzięcia przygotowano projekt partnerski pn. „Toruńska Starówka - ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO – etap II” przewidujący rewitalizację zabytków w obszarze zespołu staromiejskiego (lider gmina Miasta Toruń i 8 partnerów) oraz mający na celu zachowanie a także wyeksponowanie wartości historycznych i walorów obszaru Zespołu Staromiejskiego w Toruniu, stworzenie nowych przestrzeni do działalności muzealno-wystawienniczej i kulturowo-edukacyjnej, Projekt pozytywnie przeszedł ocenę formalną, jest w trakcie oceny merytorycznej I stopnia, Rozstrzygnięcie konkursu planowane jest na I kwartał 2017 r., Ponadto w celu poprawienia wizerunku i zwiększenia atrakcyjności zespołu staromiejskiego gmina Miasta Toruń wspomaga właścicieli i zarządców zabytków, udzielając im dotacji na prace restauratorsko-konserwatorskie przy cennych obiektach i detalach,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: rola samorządu województwa polegać będzie na wspieraniu działań samorządu lokalnego i innych podmiotów – ew. realizacji niektórych działań adekwatnie do kompetencji Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Toruń (oraz partnerzy projektu „Toruńska Starówka -ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO – etap II”: Parafia Rzymskokatolicka pw. WNMP i bł. ks. Stefana W. Frelichowskiego, Parafia Rzymskokatolicka p.w. Jakuba Apostoła; Katedralna Parafia Rzymskokatolicka p.w. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, Parafia Ewangelicko-Augsburska p.w. św. Szczepana, Muzeum Okręgowe; Centrum Kultury Zamek Krzyżacki, Fundacja Tumult; Kujawsko-Pomorski Teatr impresaryjny - lider projektu Gmina Miasta Toruń), właściciele i zarządcy zabytków b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

36	Rewitalizacja XIX-wiecznego pierścienia fortecznego Twierdzy Toruń
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	W ramach przedsięwzięcia planowana jest realizacja projektu pn. „Muzeum Twierdzy Toruń - adaptacja Koszar Bramy Chełmińskiej na cele muzealne”, który w wyniku przeprowadzonego przez MKiDN oraz MR naboru uzupełniającego w obszarze kultury zostanie włączony do Kontraktu Terytorialnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Na rzecz realizacji ww. projektu podjęto działania związane z przygotowaniem ramowego scenariusza wystawy, aktualizacją dokumentacji budowlanej. Na początku 2017 r. gmina Miasta Toruń wystąpi o zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę. Planowane złożenie wniosku o dofinansowanie - II kwartał 2017 r., Na bieżąco podejmowane są działania związane z pozyskaniem środków na prace konserwatorskie przy

	<p>objektach wchodzących w skład XIX-wiecznego pierścienia fortecznego Twierdzy Toruń oraz działania promocyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ustalono zakres i program prac remontowo-konserwatorskich przy moście nad fosą przed wejściem do Fortu IV (wniosek w preselekcji do ZIT);</li> <li>- do dofinansowania w ramach RPO WK-P (ZIT) zgłoszono remont i adaptację Grodzy V i VI;</li> <li>- problematyka ochrony, konserwacji i utrzymania fortów była przedmiotem obrad Rady Miasta Torunia oraz spotkań zarówno z mieszkańcami jak i spotkań biznesowych;</li> <li>- przygotowano publikację pt. Społeczny raport na temat Twierdzy Toruń,</li> </ul>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny  Rola samorządu województwa: wspierająca  Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:  - gmina Miasta Toruń, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Torunia, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, zarządcy obiektów  b) opiekun w ramach UMWK-P:  - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p>
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

37	Kontynuacja adaptacji historycznej fabryki Weeseo na cele „Muzeum Toruńskiego Piernika” jako Oddziału Muzeum Okręgowego w Toruniu
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	<p>Przedsięwzięcie będzie realizowane w ramach projektu "Toruńska Starówka - ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO - II etap pn, Poszerzenie działalności kulturalno-edukacyjnej w Muzeum Toruńskiego Piernika". Do tej pory wykonano niezbędną dokumentację dla następujących elementów projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aranżacji plastycznej wystawy w oficynach budynku przy ul. Strumykowej 4,</li> <li>- instalacji piernikowego ogródka na dziedzińcu wewnętrznym w budynku przy ul. Strumykowej 4,</li> <li>- instalacji świetlnej do narracji efektami świetlnymi na elewacjach zewnętrznych budynku przy ul. Strumykowej 4,</li> </ul>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny  Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wspierająca – w zależności od formuły przedsięwzięcia  Zakładany okres realizacji: do 2020</p>
Podmioty realizujące	<p>a) bezpośrednio:  - Muzeum Okręgowe w Toruniu  b) opiekun w ramach UMWK-P:  - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p>
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

2	<p>Rozwój projektu Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej  Aktualna nazwa przedsięwzięcia:  Upowszechnienie dostępu do kultury poprzez digitalizację zasobów dziedzictwa regionalnego i informatyzację instytucji kultury</p>
Etap realizacji	Faza zaawansowana
Opis podjętych prac	<p>Nowy projekt "Kultura w zasięgu 2,0" ma na celu digitalizację, publikację oraz zastosowanie (Re-use) zasobów dziedzictwa regionalnego znajdującego się w posiadaniu jednostek kultury. Digitalizacja sama w sobie nie przynosi większych korzyści poza swego rodzaju kopią bezpieczeństwa, więc istotne jest zarówno właściwe upublicznienie cyfrowych zbiorów jak też wykorzystanie ich do różnych celów np. promocyjnych czy na potrzeby wirtualnego przewodnictwa. Dzięki realizacji projektu dziedzictwo regionu stanie się powszechnie dostępne dla osób zainteresowanych, ułatwiając zarazem badania naukowe, zaś wykorzystanie zdigitalizowanego zasobu do celów promocyjnych oraz przewodnickich znacząco wpłynie na życie turystyczne regionu – m.in, ułatwiając udział w nim osobom obcojęzycznym. Zakres projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- digitalizacja i przygotowanie do publikacji obiektów dziedzictwa regionalnego,</li> <li>- uruchomienie usług elektronicznych w postaci platformy publikacyjnej typu „wirtualne muzeum” oraz systemów towarzyszących (np. dot. rezerwacji, sprzedaży biletów oraz płatności online), rozbudowa zasobów KPBC,</li> <li>- uruchomienie systemowego rozwiązania pozwalającego na budowanie i udostępnianie aplikacji cyfrowego przewodnictwa bazującego na tzw. rzeczywistości rozszerzonej oraz gier miejskich na platformy mobilne,</li> <li>- promocja regionalnej oferty kulturalnej, działania wzmacniające promocję oferty kulturalnej i zasobów dziedzictwa regionalnego, w tym m.in rozbudowa zainicjowanego w ramach RPO 2007-2013 Systemu Elektronicznego Plakatu,</li> </ul> <p>W 2016 r. zbadano potrzeby instytucji kultury, ustalono zakres merytoryczny projektu z partnerami, przygotowano dokumentację na wyłonienie wykonawcy studium wykonalności.</p>
Założenia Strategii	<p>Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa  Rola samorządu województwa: wykonawcza  Zakładany okres realizacji: do 2020</p>



Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: samorząd województwa w partnerstwie z samorządowymi instytucjami kultury i samorządami lokalnymi oraz konsorcjum Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej (UMK i UKW) b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji
Źródło informacji	Dep. Nadzoru Właścicielskiego, Transportu i Cyfryzacji

3	Rozbudowa gmachu Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu z instalacją służącą do odkwaszania papieru
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Instytucja odstąpiła od pomysłu realizacji projektu ze względu na brak możliwości pozyskania źródła finansowania, Podjęto działania związane z realizacją innego przedsięwzięcia dot. rozbudowy budynku Książnicy Kopernikańskiej.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Kierunek działań: 3. Wsparcie działań ratowniczych tradycyjnej kultury wiejskiej, ginących zawodów, cudów architektury, przyrody, powstających drobnych kolekcji, zbiorów muzealnych i skansenów, będących częścią środowiska kulturowego województwa**

7	Utworzenie Muzeum Ziemi Kujawsko-Pomorskiej w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zadanie wpisuje się w <i>Strategię Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku</i> , przyjętą uchwałą Nr XLVIII/1045/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2013 r. w przedsięwzięcie "Rozbudowa sieci instytucji kultury na terenie miasta" programu Nr 14 - Kultura energią miasta. Brak podmiotu, który zrealizowałby przedsięwzięcie.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

8	Utworzenie Muzeum Powstania Wielkopolskiego w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Zadanie wpisuje się w <i>Strategię Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku</i> , przyjętą uchwałą Nr XLVIII/1045/13 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2013 r. w przedsięwzięcie "Rozbudowa sieci instytucji kultury na terenie miasta" programu Nr 14 - Kultura energią miasta. Brak podmiotu, który zrealizowałby przedsięwzięcie.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

10	Utworzenie Muzeum Wojny Polsko-Sowieckiej 1920 roku we Włocławku	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji, od 2017 do 2019 r.	
Opis podjętych prac	Gmina miasta Włocławek planuje podjąć działania w zakresie przygotowania zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynków przy ul. 3 Maja 4 na muzeum interaktywne wojny polsko-sowieckiej 1920 wraz z Młodzieżowym Centrum Aktywizacji "3 Maj się" w III kwartale 2017 r, przy założeniu realizacji inwestycji 2018-2019, Gmina zamierza podjąć starania o dofinansowanie przedsięwzięcia z działania 8.1 POiŚ 2014-2020.	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: w zależności od formuły przedsięwzięcia – wykonawcza, wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina miasto Włocławek b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	

13	Utworzenie Muzeum Wsi Dobrzyńskiej w gminie Brzuze	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	Gminna Kolekcja Dóbr Kultury w Brzuzem została utworzona w 1999 r. Trwa uzupełnianie zbiorów, Podjęto prace związane z gromadzeniem zbiorów, konserwacją, remontami,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Brzuze, inne jednostki organizacyjne gminy i organizacje pozarządowe b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	

14	Utworzenie Muzeum Ziemiaństwa w Nawrze	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	Obiekt jest własnością prywatną, Prowadzone są negocjacje ze spadkobiercami Jana Szczanieckiego w sprawie ustalenia warunków nabycia przez województwo kujawsko-pomorskie użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Nawrze,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny, inwestorzy prywatni, organizacje pozarządowe Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	

15	Utworzenie Muzeum Portu na Wiśle w Toruniu	
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji	
Opis podjętych prac	Projekt w fazie koncepcyjnej,	
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne	
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Toruń b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego	

16	Rozwój Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Trwają prace koncepcyjne nad rozszerzeniem zakresu zrealizowanego w 2012 r, w ramach RPO WKP 2007-2013 projektu pn. „Ścieżka edukacji ekologicznej na bazie zabytkowych obiektów Hali Pomp i Wieży Ciśnień”, Planuje się renowację zabytkowego budynku (Pałacyku, w którym aktualnie znajdują się działy administracyjne spółki) i przeznaczanie go na cele wystawiennicze,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy sp, z o.o, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

17	Rozwój Muzeum Techniki i Inżynierii Komunalnej Torunia
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2014 r,
Opis podjętych prac	Zrealizowano postępowanie o wyłonienie wykonawcy projektu budowlano-wykonawczego, uzyskano prawomocną decyzję o pozwoleniu na budowę, przygotowano i złożono wnioski o dofinansowanie do instytucji zewnętrznych.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Toruńskie Wodociągi Sp, z o.o, b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

18	Budowa nowego gmachu głównego Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku
Etap realizacji	Faza projektowa
Opis podjętych prac	Muzeum, dla którego województwo kujawsko-pomorskie pełni funkcję organizatora, pozyskało działkę na ten cel od gminy Miasta Włocławek oraz uzyskało warunki konserwatorskie dla jej zabudowy. W latach 2014-2016 nie podjęto dalszych działań w sprawie realizacji projektu, Brak środków na realizację zadania.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

19	Realizacja muzeum – interaktywnego centrum edukacji historycznej i regionalnej w Kruszwicy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Działania nie zostały podjęte z uwagi na brak możliwości uzyskania dofinansowania na tego typu przedsięwzięcia, a środki własne gminy nie pozwalają na realizację zadania.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza w partnerstwie lub wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Kruszwica b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego

20	Rewitalizacja, adaptacja i rozbudowa gmachu głównego Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
Etap realizacji	Faza uzgadniania dokumentacji
Opis podjętych prac	W marcu 2016 r. wykonano dokumentację projektową i uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę – etap I i II. W grudniu 2016 r. dokonano wyboru wykonawcy nadzoru inwestorskiego oraz wykonawcy kompleksowego doradztwa i zarządzania projektem, W I kwartale 2017 r. planowany jest wybór wykonawcy robót budowlanych i dostawy sprzętu, Zadanie otrzymało dofinansowanie ze środków POIiŚ 2014–2020, działanie 8,1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wspierająca – w zależności od formuły przedsięwzięcia Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: – Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: – Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Zródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

21	Realizacja projektu badań archeologiczno-architektonicznych w miejscu dawnego grodziska i zamku w Bydgoszczy, zakończonych organizacją rezerwatu archeologicznego z pawilonem muzealnym
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przedsięwzięcie jest na etapie planowania,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmiot odpowiedzialny
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: – Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: – Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Zródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

22	Rozbudowa Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego w Kłóbce
Etap realizacji	Zaawans, faza procesu inwestycyjnego, od 2010 r.
Opis podjętych prac	W ramach zadania zrealizowano projekt inwestycyjny pn. "Odbudowa dworu w Kłóbce", który w znaczący sposób wzbogacił infrastrukturę Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego, Odbudowany dwór rodziny Orpiszewskich jako nowy obiekt muzealny został udostępniony zwiedzającym 29.05.2015 r. Do końca 2015 r. zakończono prace przy zabytkowym parku dworskim. W 2016 r. kontynuowano prace w otoczeniu dworu: przeprowadzono nasadzenia, budowę ścieżki przyrodniczo-historycznej. Podjęto również działania związane z translokacją zabytkowego kościoła z Brzeźna na teren Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020
Podmiot realizujący	a) bezpośrednio: – Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku b) opiekun w ramach UMWK-P: – Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Zródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

**Kierunek działań: 4. Rozwój oferty kulturalnej o znaczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym**

25	Powołanie Regionalnego Centrum Zarządzania Informacją o Kulturze <u>Aktualna nazwa przedsięwzięcia:</u> Internetowa platforma "Kultura w zasięgu"
Etap realizacji	Zrealizowano, od 2009 do 2016 r.
Opis podjętych prac	Jednym z elementów przedsięwzięcia było utworzenie w ramach zakończonego projektu "e-Usługi-e-Organizacja - pakiet rozwiązań informatycznych dla jednostek organizacyjnych (moduł e-Kultura)" internetowej platformy pod nazwą "Kultura w zasięgu" ( <a href="http://www.kulturawzasiegu.pl">www.kulturawzasiegu.pl</a> ), uruchomionej w 2016

	r, i obsługiwanej przez wojewódzką instytucję kultury – Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury, Jej celem jest informowanie mieszkańców – nie tylko naszego regionu – o wydarzeniach kulturalnych organizowanych w województwie kujawsko-pomorskim oraz o nowych inicjatywach w tej dziedzinie, prezentowanie zasobów kultury (muzea, biblioteki, teatry, itd.) oraz osób współtworzących kulturę, Nowy portal jest źródłem informacji, a także sposobem promocji regionu.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, partnerzy projektu e-kultura b) opiekun w ramach UMWK-P: – Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

26	Wykreowanie flagowych wydarzeń kulturalnych regionu
Etap realizacji	działanie ciągłe
Opis podjętych prac	Zadanie o charakterze ciągłym, długookresowym, polegające na udzielaniu przez samorządy wsparcia promocyjnego oraz finansowego na organizację znaczących wydarzeń kulturalnych ich bezpośrednim organizatorom, Flagowe wydarzenia, które zorganizowane zostały w 2016 r, to: Bydgoski Festiwal Operowy, Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT, Bydgoski Festiwal Muzyczny, Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży, XXII Festyn Archeologiczny w Biskupinie, Międzynarodowe Biennale Grafiki Dzieci i Młodzieży, pozostali organizatorzy, Jazz Od Nowa Festival, Festiwal Muzyki i Sztuki Krajów Bałtyckich PROBALTICA, Bella Skyway Festiwal, Bydgoszcz Jazz Festiwal Międzynarodowy Festiwal Jazzowy, Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Sztuki na bilbordach, „Art Moves”, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek SPOTKANIA, Międzynarodowy Festiwal Filmowy TOFIFEST, Toruń Blues Meeting, Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny imienia Ignacego Jana Paderewskiego, Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych, Plus CAMERIMAGE.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorządy lokalne Rola samorządu województwa: wykonawcza lub/i inicjująca, wspierająca inne podmioty Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: – samorząd województwa, samorządy lokalne - miasta: Bydgoszcz i Toruń, instytucje kultury, organizacje pozarządowe b) opiekun w ramach UMWK-P: – Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

6	Rozbudowa i remont gmachu Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2016 r,
Opis podjętych prac	Przygotowano program funkcjonalno-użytkowy, Brak zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie dokonano zakupu terenów, brak decyzji dotyczącej finansowania przedsięwzięcia.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: – Filharmonia Pomorska im. I, J, Paderewskiego w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: – Dep, Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

27	Budowa wielofunkcyjnego obiektu (łącającego funkcje kultury, wystawiennicze, konferencyjne i dydaktyczne) na Placu Teatralnym w Bydgoszczy
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Prace nad projektem zostały wstrzymane ze względu na brak możliwości uzyskania dofinansowania,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020

Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

28	Utworzenie Teatru Kameralnego w Bydgoszczy Aktualna nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja dawnego Teatru Kameralnego przy ul. Grodzkiej
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2014 r.
Opis podjętych prac	W latach 2014-2015 - trwały prace przygotowawcze (opinie techniczne, konserwatorskie, przyrodnicze, wyprzedzające badania archeologiczne), W 2016 r. opracowano dokumentację projektową (w tym: inwentaryzację, ekspertyzę stanu technicznego, orzeczenie mykologiczno-budowlane, badania geologiczne i dokumentację geologiczno-inżynierską, projekt rozbiórek, wielobranżowe projekty budowlane, wielobranżowe projekty wykonawcze, kosztorysy inwestorskie), Na rok 2017 zaplanowano rozpoczęcie robót budowlanych,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wspierająca – w zależności od formuły przedsięwzięcia Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina Miasta Bydgoszcz b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

29	Rozbudowa i modernizacja Teatru Polskiego w Bydgoszczy
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2015 r.
Opis podjętych prac	W przygotowaniu: dokumentacja projektowo-kosztorysowa przebudowy, nadbudowy i rozbudowy budynku teatru. Termin opracowania dokumentacji – kwiecień 2017 r.
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wspierająca – w zależności od formuły przedsięwzięcia Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Teatr Polski im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

4	Modernizacja i rozbudowa amachu Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bydgoszczy <u>Aktualna nazwa przedsięwzięcia:</u> Droga do Nowoczesności
Etap realizacji	Faza projektowa, od 2016 r.
Opis podjętych prac	Projekt pn. „Droga do Nowoczesności” będzie ubiegał się o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. W grudniu 2016 r. podpisano umowy na sporządzenie dokumentacji projektowej. Planowany termin wykonania dokumentacji – I półrocze 2017 r. W roku 2017 złożony zostanie wniosek o dofinansowanie,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa, samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wykonawcza lub wspierająca – w zależności od formuły przedsięwzięcia Zakładany okres realizacji: rozpoczęcie prac do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. W. Bełzy w Bydgoszczy b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

32	Rozwój Teatru Muzycznego w Toruniu
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przebudowa i remont konserwatorski budynku Pałacu Dąbskich w Toruniu, siedziby Teatru Muzycznego w Toruniu, ma szansę zostać przeprowadzony w ramach projektu Gminy Miasta Toruń pn. „Toruńska Starówka - ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO – II etap”, który stara się o dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko,

Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: działanie ciągłe
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Kujawsko-Pomorski Impresaryjny Teatr Muzyczny w Toruniu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

30	Budowa sali widowiskowej we Włocławku
Etap realizacji	Zaawans, faza procesu inwestycyjnego, od 2016 do 2017 r,
Opis podjętych prac	Przebudowa hali sportowo-widowiskowej Ośrodka Sportu i Rekreacji we Włocławku,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: wskazanie podmiotów odpowiedzialnych oraz roli samorządu województwa – wymaga doprecyzowania i będzie określone na późniejszym etapie, Rola samorządu województwa może być – w zależności od formuły przedsięwzięcia: wykonawcza, wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - miasto Włocławek b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki</i>

31	Budowa sali widowiskowej w Grudziądzu łącząca funkcje targowo-wystawiennicze i sportowo-widowiskowe
Etap realizacji	Nie rozpoczęto realizacji
Opis podjętych prac	Przebudowa hali sportowo-widowiskowej Ośrodka Sportu i Rekreacji we Włocławku,
Założenia Strategii	Wskazanie podmiotów odpowiedzialnych oraz roli samorządu województwa – wymaga doprecyzowania i będzie określone na późniejszym etapie Rola samorządu województwa może być – w zależności od formuły przedsięwzięcia: wykonawcza, wykonawcza w partnerstwie lub inicjująca i wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - brak podmiotu b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Sportu i Turystyki
Źródło informacji	<i>Dep. Sportu i Turystyki</i>

35	Wzmocnienie instytucjonalne i rozwój nowych funkcji centrum kulturowo-kongresowego na Jordankach w Toruniu
Etap realizacji	Faza początkowa, od 2015 r,
Opis podjętych prac	Projekt w fazie koncepcyjnej,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd lokalny Rola samorządu województwa: wspierająca Zakładany okres realizacji: w zależności od działań podejmowanych przez podmioty odpowiedzialne
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - gmina miasto Toruń b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Źródło informacji	<i>Dep. Kultury i Dziedzictwa Narodowego</i>

**Kierunek działań: 5. Promocja marki województwa**

33	Podjęcie działań na rzecz budowy marki regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego
Etap realizacji	Faza zaawansowana, od 2015 do 2017 r.
Opis podjętych prac	Opracowano koncepcję tożsamości marki województwa kujawsko-pomorskiego (odbiór w listopadzie 2015), Wykonano system identyfikacji wizualnej wraz z logo marki i badaniami (odbiór w grudniu 2016), Zlecono badanie fokusowe w celu zdiagnozowania zgodności systemu identyfikacji wizualnej z założeniami tożsamości marki,
Założenia Strategii	Podmioty odpowiedzialne: samorząd województwa Rola samorządu województwa: wykonawcza Zakładany okres realizacji: do 2020
Podmioty realizujące	a) bezpośrednio: - Dep. Promocji b) opiekun w ramach UMWK-P: - Dep. Promocji, Dep. Sportu i Turystyki
Zródło informacji	<i>Dep. Promocji, Dep. Sportu i Turystyki</i>